bagel coffee
coffee to go
JELEN LENNI
ÉS ÉRTÉKET
TEREMTENI

PADLÓFŰTÉS? *Persze, vállaljuk!*

Gasztonyi László

1. fejezet

1990

Utolsó munkanapomat töltöttem a –ízügynél, hazafelé tartva az autómat leállítottam, mert nem tudtam vezetni, úgy folytak a könnyeim. Le kellett zárnom az életem egyik fontos szakaszát, harmincéves voltam, ahogy a feleségem is. A testvérem húsz volt akkor, apánk hivatalosan előnyugdíjba vonult, de tudtuk, hogy nagy segítségünkre lesz még egy darabig. Így is lett. Négyen alapítottuk meg 10-10-10-10 ezer forinttal a Vill-Korr Bt.-t, a cégnév a villamosság, illetve – vízügyes múltamra utalva – a korróziós védelem rövidítése. Az álmunk itt kezdődött el, de hamar megtanultunk korán kelni, mert az első pillanattól nyilvánvaló volt számunkra, hogy a munkák visznek előbbre, s mentenek meg attól, ami sok kisvállalkozást bedarált" – Gasztonyi László harminc (plusz egy) év távlatából így emlékszik vissza a kezdetekre.

A rendszerváltás első, izgalmas évét éltük, 1990-et írtunk, a Gasztonyi család minden tagja – ahogy a magyar munkavállalók többsége – valamelyik állami vállalatnál dolgozott. László és felesége, Ildikó a Vízügynél, az iskolapadból épp csak kilépő Gyula – 20 évesen – az ÉDÁSZ-nál, édesapjuk, idősebb Gasztonyi Gyula nyugdíjba készült. Ez volt az a pillanat, amikor elhatározták: megpróbálnak saját lábra állni, önálló vállalkozást indítani. Ők négyen alapították a Vill-Korrt, de a legelején csak Gyula dolgozott főállásban a kisvállalkozásnak, a többiek a főállás mellett és után építették a céget, amely ma Magyarország egyik legnagyobb villamosipari vállalkozása.

A cég telephelye – most már mosolyogva emlékezik erre a Gasztonyi házaspár – a tyúkóljuk volt a kert végében, ott kezdtek el tervezni, majd kisebb munkákat elvállalni. Tudták pontosan, hogy mostantól egyre nagyobb százalékban tölti majd ki a munkaidejüket a saját üzleti szegmens, azt talán nem gondolták, hogy minden ilyen gyorsan lezajlik. Ha a leállított bős–nagymarosi vízlépcső-beruházás nincs, valószínűleg a Vízügynél dolgozó Gasztonyi László is kevésbé bátor, bár utólag bevallja: „Rettentő sok volt bennem is a bizonytalanság, hogy megléphetjük-e ezt."

A kockát elvetették: Gyula dolgozott a Vill-Korrnál, Ildikó pedig büféket üzemeltetett, ahol a vállalkozói létforma alapjait, amelyre sok évig nagy szüksége lett a Vill-Korrnál is, megtanulta. A volt PÁGISZ-osok vagy a kazinczysok pedig alighanem jól emlékezhetnek a büfét vezető Ildikóra.

Apró munkákkal kezdtek, kaputelefonokkal, javításokkal, míg aztán bekopogtatott az életükbe egy osztrák üzletember, az induló vállalkozás pedig sebességbe kapcsolt. Stephan Czira ingatlanberuházó volt, annak idején ezt a szót nem nagyon ismerték, nem is használták. Ő mégis ezzel foglalkozott. Győrben, a Baross út elején – a vízügyi palota szomszédságában, ahol Gasztonyi László akkor még dolgozott – három pavilont tervezett építeni a magyarországi üzleti partnerével.

A pavilonok fala üveg, így a fűtésnél speciális megoldást kellett találni. Elektromos padlófűtésre volt szükség, amelyet azonban a feladatra eredetileg felkért cég nem nagyon tudott megcsinálni. Csúszásban voltak, pluszköltségekkel kellett számolni, s ekkor szóltak Gasztonyi Lászlónak, hogy nézzék már meg a testvérével, mit lehet tenni.

Gasztonyiné Ildikó

„Stephan Czira megkérdezte, tudunk-e padlófűtést szerelni. Természetesen – vágtuk rá –, nem lesz gond. Tettük ezt úgy, hogy fogalmunk sem volt még a padlófűtésről. Azt sem sejtettük, hogy még számos alkalommal kerülünk ebbe a helyzetbe, s mindig kihúzzuk magunkat a csávából azzal, hogy megkeressük a megoldást. Akkor is ezt tettük, de ne feledjük, hogy a kilencvenes évek legeslegelején vagyunk, amikor nem volt sem Google, sem internet… Elmentünk Ausztriába, s megnéztük, hogyan kell csinálni. S persze megcsináltuk."

A sajtó – a Kisalföld – ekkor írt először róluk, bár nem említették egyelőre sem a friss vállalkozást, sem a képen szereplő két „friss" embert: Gasztonyi Lászlót és Gyulát. A rövid cikk így szól: „A győri belváros hangulatához illeszkedő, modern üvegpavilonok épülnek a Rába Szálló és a megyei tanács székháza között. Az erre kiírt pályázatot a Randevú Center Kft. nyerte. Az első, már majdnem teljesen kész pavilonban mini sör- és pezsgőbár lesz kávézóval. A másodikban a sokat hiányolt információ létesül pénzváltóval, a harmadikban pedig ajándék- és emléktárgyakat árusítanak."

Gasztonyi Gyula (balra) és László padlófűtést szerel.

Ekkor még azt sem sejthették, hogy több külföldi beruházást is kapnak ettől fogva, ráadásul jóval nagyobb nagyságrendben, mint amiben eddig dolgoztak. Nem kellett sokat várni, s még ebben az évben megérkezett egy újabb osztrák megrendelés: Győrzámolyon az elektrokémiai polírozó kiépítésével bízták meg a Vill-Korr-t. Ez a munka két és fél millió forint volt, s hogy lássuk, a családi vállalkozás életében (1990-ben) ez milyen súllyal bírt, itt van néhány adalék: a Gasztonyi házaspár családi háza 300 ezer forint hitellel terhelt, mint korábban írtuk, a vállalkozás alapítói 10-10 ezer forinttal szálltak be az alapításba; a „híres" pavilonokért pedig 286 ezer forintot kaptak. S most itt álltak egy két és fél millió forintos megrendelés kapujában, ennek pedig tetemes része anyagköltség volt. Gasztonyi László tudta, hogy annyi mozgó tartalékuk nincs, amiből meg tudják venni az anyagokat, azok nélkül viszont nem tudják elvállalni a munkát. Nem maradt más, be kellett vetnie magát…

Nem kell nagy dologra gondolni, egyszerűen (már ha ez egyszerű) meg kellett győznie a Villamos Műszaki Áruház vezetőit, hogy utólag kifizetik a teljes megrendelést, csak hadd vigyék el az árut. „Biztos, hogy titeket is ki fognak fizetni?" – jött a második híres kérdés, amellyel vállalkozóként szembesültek – a padlófűtés után. „Biztos"– hangzott a határozott válasz, de igazából csak remélni tudta a kicsinyke családi vállalkozás, hogy a tyúkólból átrendezett céges irodában valóban le tudják majd könyvelni a beérkező tetemes összeget. A szükséges anyagokat meg tudták vásárolni, a munkát elvégezték, az utalás ideje eljött.

„Megérkezett a pénz, én hazamentem, átöltöztem, kivettem a bankból – el lehet gondolni, hogy ezres címletekben mennyi volt –, s az első utam a Villamos Műszaki Áruházba vezetett. Ezt ígértem nekik, s mivel tartottam a szavam, a hitelünket is megalapoztam" – emlékszik vissza Gasztonyi László.

Gyula pedig már arra, miként ünnepelték meg életük első igazán nagy üzletét, amely nyilvánvalóvá tette számukra, hogy vállalkozóvá váltak. „Egy Ausztriából hozott vagy kapott, műanyag tűzoltó figura volt, amely két darab feles poharat tartott. Ezzel koccintottunk." Testvére pedig az italt, s annak ízét is fel tudja eleveníteni: „Császárkörte-pálinka volt."

Édesapjuk, aki az első pillanattól építésvezetőként segítette a munkák lebonyolítását, épp akkor nem volt velük, de tudták és látták, hogy a szakértelme mekkora segítség. Kevesen voltak ugyanis sok munkára – s ez jó ideig így is maradt. Az elektrokémiai polírozó azonban üzemkészen állt, a pavilonok meleget adtak, többek között a Kisalföld olvasóinak – a megyei napilap egyik kirendeltsége ugyanis innentől harminc éven keresztül otthonra talált.

Az egykori Villamos Műszaki Áruház, amelynek vezetői megbíztak az induló kisvállalkozásban, illetve a céget képviselő Gasztonyi Lászlóban.
Fotó: Régi Győr

Az első emelős autó.

CSAK ÜLTÜNK *és néztük a rajzot*

Angyal Zsolt

2. fejezet

1991

Túl volt az első évén a Vill-Korr, a semmiből indulva már két és fél millió forintos megrendelésig is eljutott a kis cég, itt volt az ideje saját árlistát összeállítani. A különböző szintű munkák költségeit – bár életükben először csinálták – jól lőtték be, áraik piac- és versenyképesek voltak. A lista egy sárga dossziéba került, s ezzel meg is született a legenda a „sárga ajánlatról". Ildikó és Gyula rendszerezte a munkákat, az ajánlatokat és a megrendeléseket, ma divatos szóval valószínűleg projektmenedzserként, illetve beszerzőként, logisztikusként említenénk mindkettőjüket. A mögöttük hagyott év azt is nyilvánvalóvá tette a család számára, hogy – hiába a napi 14–15 óra munka – nem bírják a megrendeléseket. Felvették az első munkatársakat, köztük Angyal Zsoltot.

„A GYÁÉV-nál dolgoztam egyre szűkösebb körülmények között a rendszerváltás idején. A kollégámmal megláttuk a hirdetést, s amikor előzetes egyeztetés után kimentem tárgyalni Bácsára az állásról, Gasztonyi László éppen a szőlőt trágyázta fehér gumicsizmában" – emlékszik az igéző illatú kezdetre.

„Az első melóm a Szent István úti emeletes társasház – talán a »bútorboltos« épület – kaputelefonja volt a Bisinger sétánnyal szemben. Kis túlzással fanyelű csavarhúzókkal, mindenesetre nagyon kezdetleges eszközökkel dolgoztunk. A GYÁÉV-nál végeztem ehhez hasonló munkát, ezért rutinból ment, de a lakások mennyisége miatt így hosszadalmas volt. Na meg minden lakóval egyenként tárgyalni! Sokan nem akarták a cserét, mert megszokták az akkor hétköznapi »felcsengetek, lecsengetek« szisztémájú kapujelzőt" – mondja Angyal Zsolt, aki Vámos Tamással, Pethes Istvánnal és Litresits Lászlóval együtt vett rész a hőskor beruházásaiban. Ekkortájt – idézi fel – Gasztonyi László mosókonyhájában tárolták a tisztább anyagokat és a Szabadság utcában, „Gyuszi bácsi" garázsában a többit.

Az álláshirdetésekre egyre nagyobb sor kígyózott, meghatározva időnként a még csöndes Boglárka utca képét.

„Nagyon sok volt az érdeklődő, de kevesen voltak, akik azt is el tudták fogadni a kissé elkényelmesedett állami rendszerben, hogy itt nem heti negyven órát kell dolgozni. Sokszor nincs se szombat, se vasárnap, s nem érik el mindennap a kétórás buszt. Fontos volt a sokrétű munkavégzés is, a problémamegoldó tehetség, sok karbantartó jelentkezett győri gyárakból, de csak azt akarták végezni, amihez biztosan tudták, hogy jól értenek. Itt mindenbe bele kellett vágnunk, zászlókat vontunk fel, még havat is toltunk" – mondja Angyal Zsolt.

Ahogy a huszonéves családos ember végzett a kaputelefonnal, csatlakozott a többiekhez, akik már elkezdték a közlekedési lámpa kiépítését a Kodály Zoltán és a Szigethy Attila út – akkor még Felszabadulás út – sarkán.

„Akkor végeztünk ilyesmit először. Csak ültünk reggel a kábeldobon a kapott rajzzal és néztük, hogy A-ból B-be meg B-ből A-ba kell vezetni a kábelt. Ahogy felszereltük, kiderült, hogy egy másik kábel is megy A-ból B-be, így csinálhattuk újra. Sokszor dolgoztunk duplán, ma az egész feleannyi ideig se tartana."

„Teljesen új mérföldkő volt Kiskunfélegyháza: a város teljes közvilágításának cseréje, ekkor szereltünk be a régi fehér halogénizzók helyett sárgás színű nátriumost, most pedig azt cseréljük LED-esre. Több mint kétezer-ötszáz darab lehetett, s ehhez már – nagy szó volt - vásároltak a Laciék egy kosaras emelőt, amit kézzel kellett vontatni. Kemény munka volt, és majdnem egy évig tartott. Tíznapos turnusokban telepedtünk át Győrből Kiskunfélegyházára, én a másik munkavezetővel felváltva egy-egy hónapot töltöttem ott valami kollégiumban.

„S hogy akkor még milyen eszközökkel dolgoztunk…, ekkor vásárolta meg a cég az első aggregátort. A flex számunkra nem létezett, a szerszámok a Gyuszi bácsi barkácsműhelyéből kerültek ki, vasfűrésszel, dolgoztunk. Volt egy – azaz egy – darab fúrógép, s amikor kifúrta valaki a húsz lyukat, Gyuszi bácsi fogta a fúrót és vitte át a másik helyre.

S bennem még egy dolog miatt maradt meg ez a meló, el kell ehhez mondanom, hogy harmincegy év alatt soha egy napot sem csúszott a Vill-Korrnál a fizetésünk. Ekkor sem egészen az történt. Úgy haladtunk előre, hogy mindig a kiskunfélegyházi önkormányzat által kifizetett keretből vettük meg a következő etaphoz szükséges lámpatesteket, izzókat – idézi fel a dolgozók szemszögéből a számlaproblémát.

Egyszer csak jött fizetésnapon a telefon, hogy még nem lesz meg a pénz, és nem tudnak fizetni. Mit volt mit tenni, Laci leült velünk, elmondta: két lehetőség van. Vagy kiadja a fizetéseket és megszűnik a cég, vagy fedezi a Vill-Korr az anyagköltséget és pár nap múlva megkapjuk a pénzt. Persze, mindenki az utóbbit választotta, s Laci rá is tett még valamennyit a pár napos csúszás után. A Vill-Korr sorsa ilyen kevésen múlt még ekkor."

Ezt a történetet Gasztonyi László is elmesélte már a jelenben: „Az önkormányzat volt a megrendelőnk, s a város nagy csúszásban volt a számlánk

1991-től a Boglárka utcai ház lesz a központ és a telephely. Családias volt a hangulat, a szülők otthona felett alakították ki az irodákat.

A munkaszervezés és az eligazítás nagyon fontos volt, főképp az elején.

kifizetésével. Az idő sürgetett, hisz valóban fizetnünk kellett a szintén hitelbe kapott anyagokért, s az embereink munkája után is, az idő fogyott, a céges számlán már csak 16 forint volt, amikor megérkezett végre az utalás a várostól…"

Még egy fontos tanulsága volt az évnek, amelyet a Vill-Korr tulajdonosai hamar megértettek. A munkákkal keresett pénzt be kell fektetni, muszáj fejleszteni, ha újabb megrendeléseket akarnak elnyerni. Egy fúró nem elég. 1991-ben vásárolták meg életük első emelőkocsiját, amelyet sokáig használtak is, ma pedig a cég központjának udvarán emlékeztet a múltra. (Gasztonyi Lászlónak talán még mindig „csak" Trabantja volt, amikor a vállalkozás megvásárolta 2 és fél millió forintért a komoly, emelőkosaras autót.) A lámpák szerelésénél, a közvilágítási munkáknál később ezerszer megköszönték maguknak az előrelátást, mert enélkül valóban nem tudtak volna dolgozni.

S volt még egy történet (tanulsággal), amely ismét komoly veszélybe sodorhatta volna a csecsemőkorból kilépő vállalkozást. Győrladamér a kilencvenes években látványos fejlődésnek indult, telkeket jelölt ki az önkormányzat, ahová építkezni lehetett. Ezek előközművesítését és az épülő utca közvilágítását vállalta a Vill-Korr, a munkák közben azonban kiderült, hogy ezúttal nagyon alálőtték az árakat. Az akkori polgármester, Kettinger János és a képviselő-testület jó szándékán múlt, hogy a szerződést a valós értékre módosították, így nem érte kár a Vill-Korrt, „de megtanultuk a leckét".

Ebben az évben nyerte el a Vill-Korr a 82–83-as főút közös bevezető szakaszának elektromos munkáit: a közvilágítást és a jelzőlámpás csomópontot.

„Nagyon sok volt az érdeklődő, de kevesen voltak, akik azt is el tudták fogadni a kissé elkényelmesedett állami rendszerben, hogy itt nem százhatvannyolc órát kell dolgozni.

Angyal Zsolt

A győri ipari park csarnokainak kétharmadánál az elektromos szerelést a Vill-Korr szakemberei végezték.

SZŐLŐTELEPÍTŐVEL *az ipari parkban*

Id. Gasztonyi Gyula

Egy éve már nem a „tyúkólban", hanem a Boglárka utcai telephelyen dolgozott a vállalkozás, s ott folytatták, ahol 1991-ben abbahagyták: jöttek a megrendelések, s ők az előre menekülést választva elvállaltak mindent, ami lehetőség az útjukba került. Nem volt könnyű, mert infrastruktúra ekkor még nincs a hátuk mögött, de id. Gasztonyi Gyulára mindig lehetett számítani, ha valami probléma akad.

A felállás is változatlan volt a családon belül – a munkát illetően. A fiúk édesapja a külsős munkákat irányította az építkezéseken, Gyula az előkészítésben vett részt, Ildikó a megrendeléseket intézte, László a tárgyalások felelőse volt, ő irányított. Ekkor már Ildikó nővére, Gyöngyi is a vállalkozásnál dolgozott, a munkák pedig valóban jöttek.

Szentgotthárdon az Opel-gyár születésénél volt jelen a Vill-Korr, s ismét olyan feladat találta meg őket, amelynél nemcsak dolgoztak, hanem tanultak is. Az áramátalakítórendszer megtervezése és kialakítása nagy kihívás volt számukra, de ezt a lécet is átugrották. Közben Győrben korszakot jelentő dolog kezdődött: az ipari park első utcáját kijelölték. Az épületek még nem álltak, de a közvilágítás kivitelezőre várt. A Vill-Korr lett a befutó.

A két fiú, László és Gyula édesapjukról mesélte a munka kapcsán: „Ekkor és még sokáig nem volt semmilyen drága felszerelésünk, lépésről lépésre – bár kétségkívül gyors ütemben – haladtunk előre. Apánk szinte mindenhez értett, ha szerelni kellett, javítani vagy valaminek a hiányát pótolni, ő megcsinálta. Ilyen volt a betonalapfúró is, amelyet a lámpákhoz kellett (volna) használnunk, de mint mondtuk, ilyennel akkor még nem rendelkeztünk. Apánk fogott egy szőlőtelepítő kézi rudat, s azt átalakította ötven centi átmérőjűre. Azzal fúrtunk minden egyes lámpánál, amelyet harminc-méterenként kellett kijelölni. Nagyon nagy munka volt, főképp, mert kézzel kellett csinálni. Rendes munkaidőben biztosan nem tudtuk volna a szűk határidőt tartani, de akkor – nem először és nem utoljára – nem nézte senki az órát, nagyon sokat dolgoztunk mindannyian." Akadt egy ember, akire Gasztonyi László mindig hallgatott és számíthatott, segített már ezeknél a munkáknál is, ahogy sok éven át meghatározó háttérembere volt a Vill-Korrnak. Ő volt Koós Joachim.

A Vill-Korr gyors sikerét három tényezőnek tulajdonították ekkor. Így vagy úgy, de mindig határidőre végeztek – köszönhetően annak, hogy messze túllépték a napi nyolcórás munkaidőt. A referenciáik szépen gyűltek, s az árakkal sem szálltak el. S szinte minden elnyert projektje ugródeszka volt, amelyről hatalmasat szökkent felfelé. A 82-es és 83as főút bevezető szakasza nagyon nagy falat lett volna egy kipróbált vállalkozásnak is. A Vill-Korr pedig alig múlt el kétéves. S nem is nyerte volna meg a munkát, ha nincs egy évvel korábban a legelső győri megbízása, egyben első lámpás csomópontja a Szigethy Attila (akkor még éppen Felszabadulás) út és a Kodály Zoltán utca sarkán. Erről korábban már szó volt.

„Berohant hozzám Gasztonyi Laci a Győri Tervhez, ahol osztályvezetőként dolgoztam" – emlékszik Koós Joachim, aki azóta is számtalan tervezést

3. fejezet

1992

végzett a cégnek. Nem volt alkalmazottja, mégis a Vill-Korrhoz köti ez a 31 év. „A kezdeti időszak egyszerűen elképesztő volt. Délelőtt bent ültemka Győri Tervnél a nagy irodában, karosszékben, délután meg a Laciéknál voltunk a tyúkólban, ahol a pénzt kerestem a családnak. Ültünk a vezetékeken és kábeleken egy rajztáblával.

„A Laci berohant hozzám, mondta, meg kéne csinálnom az ajánlatot a Verseny ABC előtti csomópont forgalomtechnikájához. Mondom, jó, a jövő héten nekiállok. »Az nem elég, hétfőre kell – vágta rá –, hogy nyerni tudjunk.« »Ne hülyéskedj, én ezt nem tudom megcsinálni." Erre letett ott az irodában elém egy köteg pénzt, hogy ennyit fizet a Vill-Korr – több volt, mint a kéthavi keresetem. Mert ha ezt elnyerjük – mondta – miénk lesz az összes győri csomópont.« Vasárnap estére elkészültem vele és Laci hétfő reggel ment és beadta."

Valóban a Vill-Korré lett ezután a jóval nagyobb falat, s a Győri Tervnél – Koós Joachim szerint – még örültek is a régi motorosuk külön útjának. „Csak csináld, Koós, – legalább nem a pestieké lesz a beruházás" – céloztak a Nemzetközi Betonépítő Vállalat megbízására.

Összesen 11 csomópontot foglalt magába a 82-es és 83-as teljes bevezető szakaszának villamosítása. „Nagyon nagy volumen volt, s mi már modern, energiatakarékos lámpákat használtunk, amik akkor kezdtek divatba jönni. Az ígért megtakarítás előnyt jelentett az ajánlat megtételekor. Itt nemcsak a darabszám volt óriási, de az egésznek az összetettsége is kihívást jelentett, mert sok közművet kellett kiváltani, egymás hegyén-hátán torlódott össze a sok különböző munka" – mondja.

„A startvonal a csipkefüggönygyár előtti csomópont volt, itt végeztem a fénymméréseket. Ezt természetesen sötétben este, éjszaka lehet csinálni. Szálltam ki a Merciből a kezemben két fekete táskával. Akkoriban állandóan ott álltak a rossz lányok, s rögtön oda is lépett az egyik, akinek már a kocsi is szemet szúrhatott. Tisztáztuk, hogy a munka miatt vagyok itt. Ekkor arról kezdett beszélni, hogy nem jó ez a forgalomtechnikai beállítás, amit mi csinálunk. Miért? – kérdeztem. Mert úgy kéne lennie, hogy majdnem tíz percig legyen piros. Akkor lenne idejük megfűzni a kuncsaftot – magyarázták nekem. Ez is egy szempont".

Ilyen gép 1992-ben még nem állt rendelkezésre a cégnek, később aztán nagy segítség volt a lámpaoszlopok helyének kifúrásánál.

Az évek óta működő, de még viszonylag friss kereszteződéseken az autósok jó ideig rutinból hajtottak át a csomópont elkészülte után, megszokták, hogy nincs lámpa. Ma pedig már elképzelhetetlen lenne anélkül mondjuk a Szigethy Attila út és a 821-es főút sarka. Ez a kereszteződés volt egyébként az, ahol az ünnepélyes, átadáson Schamschula György, az Antall-kormány második közlekedési, hírközlési és vízügyi minisztere is jelen volt. A fiatal Vill-Korr-osok érezték a törődést, a lámpa pedig valamiért még nem kapott áramot a hálózatról. Jött az átadás – idézte fel az izgalom pillanatait Angyal Zsolt, a cég első villanyszerelője.

„Sárgán kellett volna villogniuk a lámpáknak. Szerencsére a csomóponttal együtt zajvédő falak is épültek akkoriban, és a fal jótékonyan takart. Mögé

rejtettük el az aggregátort, arról ment az áram, mi meg a bokorban lapulva figyeltük a szalagátvágást. A lámpák tehát így mégis működtek, a miniszter úr soha nem tudta meg, hogyan."

Rettentő feszíttet tempóban kellett dolgozni, aki ott volt, nem is felejti el 1992-t és 1993-at. Koós Joachim szerint mindenkit vitt a lendület, lelkesen végezték a munkát éjszaka is, hiszen nyilvánvaló volt például, hogy akkor zárhatnak le egy utat a munkavégzés idejére, ha a buszok hajnali indulására megnyílik. És gondolhatjuk, hogy nem pusztán hivatástudatból dolgoztak többször annyit, mint amit egy akkori állami vállalatnál kellett volna: Angyal Zsolt úgy emlékszik, a 82-es, 83-as főút csomópontjainak építésekor kereste életében a legtöbbet, a GYÁÉV-es fizetése sokszorosát.

„Az egyik srác – emlékszem – kezébe kapta a csekket a hó elején, és vissza akarta adni. Azt mondta, ez nem az ő fizetése, nem hitte el, hogy ilyen sok. De karcoltuk is a heti négyszáz órát. Egy fiatal szerelő az öltözőben aludt, mert nem volt ideje hazamenni. Miért? Mert hajnali háromig dolgoztunk, hétkor kezdtük megint. Nem volt se szombat, se vasárnap. Laci felesége, Ildikó, aki iskolai büfét üzemeltetett, ment körbe éjjel tizenegy felé és a kék 126-os Kis Polskijával végigjárta a pontokat. Vitt a kókadó fiúknak kávét, üdítőt, Kismackó szeletet."

Az akkori eszközparkról, a vasfűrészről, és az egyszál fúróról már esett szó. A felszerelés eleinte lemaradt vesszőfutásában az egyre szaporodó megbízásoktól. Így például a sűrűsödő buszjáratokat indító Volánnál nem mindig volt népszerű a Vill-Korr. A kábeldobokat ugyanis a Boglárka utcai központba daruval emelték be, a ház fölött átemelve, amíg nem létezett a hátsó bejárat. Utána meg jött a legkellemetlenebb feladat, nem volt még vezetékterítője a cégnek, s a kábeldobokat végiggurították a Boglárka utcán. Mivel többszakasznyit is rendelni kellett egy dobon egy szállítással, a kimért 20 vagy 30 métert ott helyben le is vágta a kolléga, felkarikázták és vitték a csomóponthoz.

Ki hitte volna, hogy így készül akkor minden, éles ellentétben az átadott munkákkal, amik a legmodernebbek voltak itthon. A háttérben viszonylag gyorsan megjelent a számítástechnika is – emlékszik Koós Joachim.

Gasztonyi László (balra) és Gyula a napi munkában ugyanúgy részt vett, mint a többi kolléga.

„Korábban kézzel kellett tervezni, három napig tartott mondjuk ugyanaz a megvilágításszámítás, ami ezután háromórás lett. Volt, hogy lámpákat gyártó cégnél segített a program használatában – nyilván akkor voltak a legsegítőkészebbek, ha tőlük rendeltük meg a felszerelést. De az is működött, hogy a programot odaadták flopilemezen – ha emlékszünk még rá –, s nekem már volt otthon asztali gépem. A tizenhárom éves fiam segített a lemez behelyezésében és a program megnyitásában" – idézte fel saját fia és az informatika kamaszkorát.

Ami pedig a győri ipari parkot illeti, lassan 30 éves, mostanra benépesült, sőt, túl is terjeszkedett az eredeti méretén. 2021-ben a Vill-Korr elmondhatja magáról: az ott működő mintegy 150 cégből legalább száznak a Gasztonyi-vállalat végezte az elektromos munkálatait.

Az év fontos munkái közül nem szabad kifelejteni még két beruházást. Az öttevényi kastélynál azt tanulták meg, hogyan lehet műemlék épületben dolgozni. A CIB bank esetében pedig olyan biztonsági rendszerekkel ismerkedtek szerelés közben, amelyekkel szintén először találkoztak. A Vill-Korr azonban itt is tanult, s egy lépésre került ahhoz, hogy az ipari park legjelentősebb beköltözőjével – az Audival – hosszú távú munka- és mostanra baráti kapcsolatba kerüljön.

Az évek során szinte mindegyik Audi-csarnokhoz köze lett a cégnek.

NÉGYKARIKÁS *Guinness-rekord*

Tóth János

4. fejezet

1993

Győr kapcsán rengeteg embernek az Audi ugrik be, nem csoda, hisz a német óriásvállalat lassan három évtizede meghatározza a város és az itt élők életét. Kevés olyan család van, ahol valamelyik hozzátartozó ne dolgozott volna – dolgozna most is – a német autóipari multicégnek; az Audi olyan szerepet tölt be Győrben, mint a hetvenes-nyolcvanas években a Rába. A Vill-Korr pedig az a cég, amely elmondhatja magáról: mindkét vállalattal, a Rábával és az Audival is együtt dolgozott.

A Vill-Korr munkatársaiból sokan tudják, melyik kollégájukat nevezték el az audisok „Villkorr Janinak", s azt is persze, hogy a valódi neve nem ez. Hamarosan az olvasó is megismeri az illetőt, aki huszonöt éven keresztül minden Audi-fejlesztésben, csarnoképítésben részt vett – Vill-Korr-osként. De előtte hadd invitáljuk Önöket egy rövid időutazásra, 1993-ba ugrunk vissza, amikor az Audi vezetői arról döntenek, melyik városban indítanak egy új motorgyárat.

Zalán Barnabás irányította ekkor a Rábát, ő beszélt az Audi érkezéséről (2018 februárjában a Kisalföld K2 című hetilapjában): „A Rába piaci helyzetét a rendszerváltás előtt a KGST-piac határozta meg. Szépen növekedtünk addig, a mezőgazdasági termelésirendszer-export elképzelt sikereihez komoly beruházásokat terveztünk, egy részükbe bele is vágtunk. Ilyen volt több csarnok építése. Nyolcvankilencben azonban a KGST megrogyott, majd tönkre is ment. A Rábát ez nagyon nehéz helyzetbe hozta. Mi ott álltunk különböző készültségi fokú beruházásokkal – döntő részben csarnokokkal –, a személyében cserélődő Rába-vezérkarnak pedig az volt a feladata, hogy ezekhez hasznosítási lehetőséget keressen. Akkor 1992-őt írtunk. Megkerestük őket (az Audit – a szerk.) és nagyon gyorsan eljöttek hozzánk. Megmutattuk a százezres csarnokunkat, annak terveit. Több napon keresztül mérték fel a terepet, ezzel párhuzamosan örömmel értesültünk arról is, hogy a potenciális versenytársak száma drasztikusan csökken. A németek rendkívül alaposak voltak. A csarnok negyven-negyvenöt százalékos készültségi fokban volt akkor, vizsgálták ezt is, mint ahogy az elhelyezkedését, a megközelíthetőségét is. Végül a mi csarnokunkat választották."

A Vill-Korr a Rábától kapta az első megbízásokat: a „százezres csarnok" (G1), majd az igazgatási épület (G8) villamosságának kiépítésére mint alvállalkozót kérte fel a gépipari vállalat. Az Audiban az épületeket rendre az adott telephely kezdőbetűje: Győr = G, Ingolstadt = I, illetve az épülési sorrend alapján nevezik el, vagyis a G1 az első győri csarnokot jelenti. Mostanra már a G80-as csarnokot is láthatja az ember, bizonyságául annak, hogy a gyár óriásira nőtt az eltelt harminc év alatt.

De nem tartunk még itt, 1993–1994-et írtuk, amikor a Siemens–Rába–Audi hármashoz alvállalkozóként bekapcsolódott a Vill-Korr. Ekkor érkezett a céghez Tóth János is, aki több mint húsz éven át minden építkezésnél ott volt, az audisok őt nevezték el „Villkorr Janinak", akiben megbíztak, mert tudták, ha ő ígért valamit, azt meg is csinálja a csapatával.

Tóth János a 2020-as Covid-járvány után aktívan már nem dolgozik a Vill-Korrnál, emlékei ugyanakkor nagyon is élők. „Győri vagyok, de a kilencvenes évek elején munka miatt Budapestre költöztünk a családommal. Egy barátomnak dolgoztam, de az ő vállalkozásánál gondok adódtak. A feleségem Pesten egy újsághirdetésben látta meg a Vill-Korr állásajánlatát, amelyre aztán jelentkeztem. Az, hogy akkor már megvolt a 20 kV-os kábelszerelői papírom, nagy fegyvertény volt. Ez a felvételi beszélgetésen be is bizonyosodott. Leültem Laciékkal tárgyalni, s eljutottunk az anyagi részhez. Mondtam, hogy Pesten huszonhétezer forintért dolgoztam, harmincért visszajönnék Győrbe. Most már elmondható a reakciójuk: »Ennyit nálunk villanyszerelő még nem keresett.« De tényleg sokat ért a 20 kV-os tudás, mert felvettek ennyiért a Vill-Korrhoz. Az első emberek egyike vagyok, aki már nem családtagként dolgozott a vállalkozásnak."

Tóth János hamar a mély vízben találta magát, de az elején még nem az Audi-gyár területén dolgozott. A győri elkerülőnél, a közúti igazgatóságon, Sopronban és Pannonhalmán is akadt olyan munka, amelyre kiküldték dolgozni. Kislánya akkor volt első osztályos, s bár a feleségével úgy tervezték, hogy a reggeli és a délutáni elviteleken és elhozatalokon osztoznak, nagyon hamar – már az első munkanapon – belátták, hogy ez nem fog menni. Annál sokkal több volt a munka a Vill-Korrnál…

„Aztán jött az Audi első épületének a szerelése. Az addig kézi vezérlésű légtechnikát kellett automatára szerelni. A Siemens német munkatársaival dolgoztunk együtt, az évek során barátivá mélyült a munkakapcsolat. Nem volt egyszerű az elején, mert én németül enni, inni és aludni tudtam, magyarul nem beszéltem a nyelvet. Kértem is Lacit, hogy biztosítson tolmácsot. Meg is érkezett a segítség, de még ez sem volt mindig elég. A nap ugyanis úgy állt össze, hogy reggel megnéztük a tervrajzokat, mi elkezdtük a munkát, a Siemens helyi vezetői pedig elmentek a megbeszélésükre. Ezeken a tárgyalásokon nemegyszer újraírták a terveket, mi viszont még a régi alapján dolgoztunk… Egy megoldás maradt ezek után: én, akit akkor már szerelésvezetőnek jelölt ki Laci, valamint a Siemens vezetője kéz a kézben jöttünk-mentünk, így viszont azonnal tudtam, ha változott valami az eredeti elképzeléshez képest."

Megszámlálhatatlanul sok trafót szereltünk, s azt szoktam mondani, hogy ha minden méter lefektetett kábel után kapnék száz forintot, milliárdos lennék.

Tóth János

Kábelfektetés a hőskorban és egy kép évekkel később. A helyszín és a megrendelő ugyanaz: Audi Hungaria.

Szerelés egy újabb Audi-csarnokban.

Együtt fejlődött az óriásgyár és a Vill-Korr.

Rengeteg sztorit hozott már az első beruházás is, nem beszélve a folytatásról. De maradjunk az első csarnoknál: „Aki ismer, tudja, hogy két dolgot nem szerettem soha. Az egyik az volt, ha a munkaidőt nem tartotta be valaki, vagy próbálta lerövidíteni, de még inkább arra ugrottam, ha ittak az emberek. A kilencvenes évek elején még nagyon más volt a világ, akkor számos munkahelyen ezzel indult a nap, s nem tudom azt mondani, hogy nálunk bezzeg ilyen nem volt. A légtechnika szerelésénél a fiúk az 5 literes marmonkannát az elszívóba rakták, mert ott hűvös volt, hidegen tartotta a bort. A próbaüzemhez érkeztünk, s nem jutott senkinek az eszébe, hogy ha a rendszert beindítjuk, akkor a demizsont beszippantja a rendszer. Hát beszippantotta…"

Szerencsére soha nagyobb baj nem történt, ha akadt gond, mindig meg tudták oldani. Közösen a siemensesekkel, mert nemegyszer épp a magyar csapat húzta ki „a nagyokat" a csávából. Vagy segített megtalálni a problémát – mert ilyenre is sok példa akadt. „Nem felejtem el azt sem, amikor a siemensesek ránk szóltak, hogy ne a szerelődobozban karistoljuk kézi fűrésszel a kábeleket, mert a forgács beleesik. Nekik persze már speciális kábelvágójuk volt, ami akkor nekünk még nem. Más volt azzal dolgozni… Később már a Vill-Korr is tudott fejleszteni, de a hősidőkben szereltünk mindennel, amivel tudtunk."

Az a csapat, aki a Vill-Korron belül az Audihoz került, s ott is ragadt, olyan technológiákat ismerhetett meg, amely Magyarországon csak keveseknek adatott meg. Tóth János is hangsúlyozza a jelenben: a nyugati technológia megismerése felért egy „20 kV-os" tudással. S bár ő innentől végig ott ragadt az Audi-gyár területén belül, s így hosszú éveken keresztül „csak" csarnokokat szerelt, egy pillanatra sem érezte unalmasnak a munkát. „Mindig más volt a kihívás. Volt, hogy sok kilométernyi kábelt kellett behúzni, máskor vizsgapadot szereltünk, aztán irodát alakítottunk ki… Szóval mindig más volt feladat, így nekem nem hiányzott, hogy a külsős munkákra kivezényeljenek. Kicsit állam voltunk az államban, s a szemünk előtt

született meg a mostani Audi. Szinte egy kisvárost építettek a Kardán utcából, mi pedig minden fázisában, minden csarnoknál ott voltunk."

A Vill-Korr a kilencvenes évek elején még „kistestvérként" csatlakozott a nagy cégekhez, de évről évre, lépésről lépésre nőtt fel hozzájuk. Az elején kellett megalapozni a hitelüket, s persze ehhez is van egy történet. „Laciék mindig adtak arra, hogy a munkaruhákat biztosítsák számunkra. Tehát valamennyien Vill-Korr-os kezeslábasban és kabátban dolgoztunk. Viszonylag hamar annyi munkánk lett, hogy alvállalkozókat is fel kellett venni, s ezek az emberek is kaptak ruhát természetesen. Nem mindenki bírta a munkatempót, sokan lecserélődtek. De nem mindenki szolgáltatta vissza a ruhát. Ez csak azért érdekes, mert az egyik napon hív Laci, hogy egy emberemet látják a gyáron belül a fűben feküdni, neki is szóltak ezért, nézzem már meg. Akkor még biciklivel tudtunk a gyáron belül közlekedni, felpattantam a Csepelemre, s kimentem a helyszínre. Valóban ott feküdt az ember, de tudtam, hogy ő nem az én kollégám, nem az én csapatomban dolgozik. Kérdezem is tőle, hogy miért van Vill-Korr-os ruhában? Mert megtartotta a felmondása után is – válaszolta. Mondtam, hogy ha lehet, az Audi területén belül a saját ruhájában »dolgozzon«, már ha a fűben fekvést annak gondolja. Mert a Vill-Korrnak ez már nem fér bele. Nagyon hamar tiszteletet tudtuk kivívni magunk a tudásunkkal, a szorgalmunkkal, a pontosságunkkal. S ezekből az erényekből nem engedtünk – mi magunk sem, akik a terepen dolgoztunk."

S ezzel elérkeztünk a fejezet címét adó történethez, a szót egy rövid időre átveszi Koós Joachim. A Guinness-rekord a korona volt, amitől szenzációvá vált az ipartörténeti esemény, hiszen a beruházás legfőbb különlegessége a laikus közönség számára is érthető: a csarnok nagy, méghozzá nagyon nagy. Ez azonban maga az igazság is, még Koós Joachimnak is csak 10-20 szellőzőablakos csarnokkal akadt dolga, itt pedig 3200 egyforma ablakról volt szó.

„A százezres csarnokot még a Rába építtette, de ekkor ez a kérdés nem merült fel, s amikor az Audi megvette az első 50 ezer négyzetmétert, a használatbavételi engedély kiadása előtt jött a tűzvédelmi hatóság. Ekkor derült ki, hogy a csarnok így nem fog működni, mi van, ha tűz üt ki, mi lesz a füstben az emberekkel, egyébként a hatalmas értékű berendezésekkel is" – fejti ki.

GEZE motorokat szereltek be az ablakokhoz, s még ma is megvan a G1-es csarnokban az eredeti piros tűzjelző berendezés, ami az ablakokat nyitná tűz esetén. „A mai napig köszönök a vezérlőszekrénynek, mert ott megyek be mindennap" – meséli Koós Joachim. „Büszkék lehetünk, szép a kivitelezés, de ez nemcsak egy mennyiségi rekord. Ezzel a háromezer-kétszáz ablakkal össze is kellett hozni az automatikát. Persze az is igaz, hogy a háromezer-kétszázat tizenöt szegmensre osztották, de meg kellett oldani, hogy a szegmenseken belül is és a szegmensek között is együtt dolgozzanak, miközben például a hatalmas rudak másképp feszülnek mondjuk a déli vagy az északi oldalon a nap melegétől függően."

Koós Joachim szerint ekkor egyeduralkodó volt az a tűzvédelmi elv, hogy tűz esetén ki kellene engedni a füstöt, mert ha túl sok gyűlik össze lent, a tűzoltó be sem tud jönni. „Ma már ez jó tíz-tizenöt éve nem ilyen egyértelmű. Mindig a helyzet és az adott tűzoltást vezető parancsnok dönti el, hogy mi a jobb megoldás: kiengedni a füstöt vagy épphogy távol tartani a tüzet az oxigéntől, hogy a füst segítsen a lángokat elfojtani. A tűzoltók felszereltsége ugyanis sokkal modernebb lett mára, jobban bírja a hőt, s ott az oxigénpalack. De azért a lehetőséget minden épületnél meg kell adni a szellőztetésre" – mondja Koós Joachim, hozzátéve azt is: tűz miatt a rekordmennyiségű ablakot még soha nem kellett kinyitni.

Legyen e fejezet zárszava Tóth Jánosé, aki huszonöt éven át dolgozott a Gasztonyi család vállalkozásának, s azt mondja, tényleg nem volt olyan pillanat, amikor el akart volna menni a Vill-Korrtól. „Nem mondom, hogy nem volt olyan, hogy a húr már feszült, de Gasztonyi László ezt rendre meglátta. Beszéltük is a kollégákkal, hogy nem tudjuk, hogy csinálja, de mindig akkor kaptunk prémiumot, pluszjuttatást, egy-egy gesztust, amikor nagyon szükségünk volt rá. Az első audis munka elvégzése után még nem gondoltam, hogy ennyi ideig a gyáron belül maradok, hogy az Audival ilyen sokáig együtt fogunk dolgozni. A Vill-Korrnak saját telephelye, központja lett a gyáron belül, én pedig nap mint nap oda jártam. Ha tudtam volna ezt 1994 környékén, biztosan megtanultam volna németül. De ki gondolta akkor, hogy ez így lesz…? Megszámlálhatatlanul sok trafót szereltünk, s azt szoktam mondani, hogy ha minden méter lefektetett kábel után kapnék száz forintot, milliárdos lennék."

BECSATORNÁZOTT *Szigetköz*

Csanádi János

5. fejezet

1994

Jól tette a nagy szennyvízberuházás elnyerésekor a Vill-Korr, hogy a hédervári Csanádi Jánost bízta meg a közép-szigetközi szennyvízhálózat kiépítésével, még ha nem is a hédervári származás jelentette a fő okot. De nem kis előnynek számított a helyismeret az ágas-bogas Szigetközben egy ekkora munka során, a kábelek légvonalban keresztül-kasul szelik ma is a szántókat és legelőket, legalább 100 kilométer hosszan hálózva be a Közép-Szigetközt. Hatalmas területen dolgoztak a Vill-Korr-osok, s elkélt a külső munkaerő is.

A mai korhoz mérten is kiemelkedő méretű beruházás lényege a Vill-Korrt illetően az volt, hogy a villamos energiát eljuttassák a több mint 100 átemelő szivattyúhoz a majdnem tucatnyi szigetközi településen. Majd később, amikor az átemelők helyi irányítással már jó ideje működtek, következett az egész „megkoronázása". Úgy kellett kialakítani a rendszert, hogy a Héderváron működő központból folyamatosan lássák a szennyvíz szintjeit és szükség esetén – megelőzve például, hogy az esetleg penetráns bűzzel adjon „hírt" magáról – akár irányítani is tudják a falvakban működő szivattyúk tömegét. Hiszen nem kell szakembernek lennünk ahhoz, hogy elképzeljük: egy nyári kánikulában többnek tűnik ugyanaz a 60 vagy 70 százalékos telítettség.

A munkában olykor 20-an is dolgoztak egyszerre, és évekig tartott, mire minden szakasz elkészült – mondta Csanádi János. Ezt megelőzően szigetközi településen még a szippantós kocsi dolga volt a szenny eltávolítása, így a hálózat kiépítésének kezdeténél már ott volt a Vill-Korr úgy Kimlén, mint többek között Püskin, Lipóton vagy Dunaremetén. Ez volt az az időszak – a kilencvenes évek második feléig –, ami alatt az egész Szigetközben összesen már harminc településen valósult meg a csatornázás, a szennyvíztisztítás, s bár még korántsem volt például az Alsó-Szigetköz ennyire felkapott a beköltözők részéről, ez akkor is 40 ezer lakost érintett az egész térségben. Persze eleinte a csatornarákötés is kevesebb volt.

„Az áram táplálása nem jelentett gondot, mivel az elektromos hálózatot mindenhol kiépítette az ÉDÁSZ, s a kábelt be tudtuk kötni – emlékszik Csanádi János. „De a Vill-Korr ebben is igyekezett egy lépéssel előbbre járni, mert üvegszálas műanyag vezérlőszekrényeket telepített, amik a pár évvel korábban született tervben még nem szerepeltek. Eredetileg fémből lettek volna, mint a legtöbb hasonló szekrény. Csakhogy azok korrodálódnak, és az ilyen agresszív környezetben tönkremennek, nem úgy, mint a mi műanyagjaink, amik azóta is állnak és működnek" – mondja Csanádi János, aki mindvégig gazdája maradt a Szigetköz-projektnek.

A rendszert eleve úgy alakították ki, hogy végül majd a központból vezérelhető legyen az óriási darabszámú – százas nagyságrendű – átemelő. A Vill-Korr építette ki köztük az energiaellátást, s helyben már bejáratták őket, mire a központi vezérlés is létrejött.

A műszaki rejtelmek taglalása nélkül úgy kell mindezt elképzelni, hogy az úszókapcsolók – amiket formájuk miatt „tököknek" is hívnak – be-

kapcsolják az átemelő szivattyút olyankor, ha körülbelül hetvenszázalékos szintet ér el a szennyvíz. Ekkor az átemelő leviszi a szintet harminc százalékosra, s szükség esetén a másik motor is működésbe lép, rosszabb esetben vészjelzést is ad. Folyamatosan szemmel tartani viszont nem lehetett a szivattyúkat, hiszen nincs a világon senki, aki a körülbelül 50 kilométer hosszú rendszert átláná és állandóan pásztázni tudná. Ám a központi vezérléssel messziről is láthatóvá váltak a szintek, s aki a gépet vezérli, közbe is avatkozhat, nem kell többé megvárnia, amíg az úszókapcsolók maguktól működésbe hozzák az átemelőket.

”Arra is volt példa, emlékszem, hogy az egyik kolléga sokáig kereste a kábel toldását, végül meg is találta, csakhogy az idő közben eltelt, s a földmunkások hatalmas trágyadombot borítottak rá.

Csanádi János

Hédervár a központi szennyvíztisztító főelosztójának üzembe helyezése.

A Vill-Korr azóta sem vett részt ekkora szennyvízhálózat létrehozásában. A több mint 25 éve lefektetett kábelhálózat pedig ma is a föld alatt húzódik a szennyvíz nyomvonalát követve.
Kábelt lefektetni nyilvánvalóan akkor volna a legkellemesebb feladat, ha kiáshatnák a teljes hosszt és végighúznák benne a vezetéket „faltól falig". Mondani sem kell, hogy ez nem volt ilyen egyszerű, hiszen a hálózat szakaszokban épült, s ha a földbe került mondjuk egy 200 méteres szakasz, a végét felkarikázták, s a kábel várta a következő etapot, az újabb toldást. Az idők során, a szennyvízhálózat kiépítésének is köszönhetően, a kábel itt-ott megsérült. Arányait nézve nem tömegével, de ilyen nagyságrendnél a szám mégis magasra rúgott, s a munka egyik „szépsége" ez volt: találd meg a szakadást a kies Szigetközben a föld alatt, amikor épp szántanak avagy aratnak.

A kábelnek csak egy fix pontját ismerhették: az elejét. Onnan a kábelmérő kocsival – ami 1994-ben igen komoly technológiának számított – megkeresték nagyjából a több száz méterre fekvő másik véget, helyesebben a környékét. Mert egy plusz-mínusz ötméteres pontosságot lehetett csak garantálni, ami ideálisnak látszik, ha az egész szántóföld területéhez viszonyítjuk, de ha az ember fel is akarja ásni az ötméteres sugarú kört a friss vetésben, szereti a fokozott pontosságot. Ezért a toldásokat „csattogtatták", vagyis nagy frekvenciájú jellel látták el, ami szikrázó hangot adott, s jó esetben segített rábukkanni a toldásra. Ha meg nem, akkor elkárolták, s mit volt mit tenni, újrafektették az egész szakaszt.
„Arra is volt példa, emlékszem, hogy az egyik kolléga sokáig kereste a kábel toldását, végül meg is találta, csakhogy az idő közben eltelt, s a földmunkások hatalmas trágyadombot borítottak rá. »Tudod, mikor ásom ki itt a földet« – jelezte a kolléga, s azt hiszem, az lett a vége, hogy elnapoltuk és megvártuk, amíg elhordják a trágyát – idézi fel Csanádi János.

A közép-szigetközi falvak között ma már a legtöbb helyen lecserélték a kábelt és rádión továbbítják a jeleket, amelyekkel működtetik a falvanként mintegy 10 átemelőt a hédervári központból. Az egyes átemelők között helyben viszont ma is az eredeti kábelek dolga ugyanez. Természetesen a szerver sem a régi, a hardver még kevésbé a hédervári központban, ahol 1994-ben még alighanem másképp festett az a hatalmas területet vezérlő – de már színes monitorú! – asztali számítógép.

MÚLTIDÉZŐ FÉNY
a megújult hídon

Gasztonyi László

6. fejezet

1995

Hamar eljött az első jubileum: ötéves lett a Vill-Korr. A Gasztonyi család addigra eljutott odáig, hogy a vállalkozás nevet szerezzen magának. Nagy szerepet játszott ebben, hogy az indulástól kezdve nem pusztán egy területre specializálódtak, „földön, égen, vízen" egyaránt dolgoztak. Ha kellett, havat is lapátoltak, illetve köztisztasági munkát vállaltak – a sírokat szabadították meg a mécsesektől mindenszentek után. Kapcsolataikat az első pillanattól kezdve úgy építették, ahogy magát a céget is: a megérzéseikre hallgattak. Az elvállalt sok munka sok megrendelést jelentett, a Vill-Korrnál kora reggel kezdődött a munkanap – tulajdonosnak, középvezetőnek, szerelőnek egyaránt.

Az első időszak fontos beruházásai közül kihagyhatatlan a Baross híd kandeláberoszlopainak cseréje, amelyet szintén a Vill-Korr készített. A patinás oszlopokat természetesen le kellett gyártatni, most megtudja az olvasó, mindez hogyan történt. Fából készült el a minta, a régi rábás kapcsolatok most is jól jöttek. A gyárban ugyanis akkor még dolgoztak mintavetők, akik a lámpaformát kialakították, az öntödében pedig a kandelábereket elkészítették. A minta most is megvan a Vill-Korr raktárában.

„Megünnepeltük az első öt évet, s onnantól ez hagyomány is lett – mondja Gasztonyi László 2021-ben. – Mindig február utolsó péntekén tartjuk az éves ünnepséget, a kollégákkal, munkatársakkal a Kristály étteremben engedünk ki egy kicsit. Fontos a visszajelzés, hogy a munkájukat megköszönjük, s értékeljük a mögöttünk hagyott évet."
A Gasztonyi család mostanáig rengeteg emberrel teremtett kapcsolatot, s már az első években szót értettek a szakma, a közélet, a döntéshozók képviselőivel. „Nem volt bennünk semmi tudatosság vagy hátsó szándék. Őszintén mondom, hogy a meghívások, amelyek helyszíne nem egyszer, nem kétszer a Boglárka utcai otthonunk volt, baráti beszélgetésekbe torkollottak. Egy új világba csöppentünk, ez tény, a magunk lábára kellett állni, de az talán szerencsés volt, hogy akkor kezdtünk el mindent a nulláról megtanulni, amikor mások is. A rendszerváltás után a régi beidegződéseket el kellett felejteni, az lehetett sikeres, aki tudott és akart is dolgozni. Mi tényleg akartunk, reggel fél ötkor keltünk, estig kint voltunk a munkatársainkkal a terepen. A feleségem, aki a megrendeléseket az elejétől intézte és intézi, ma is lemegy a raktárba, ha szükséges" – mondja Gasztonyi László.

Az 1995-ös év természetesen nem csak az ünneplésről szólt, sőt. Ebben az évben készült el a Nemak-csarnok mellett a soproni elkerülő. Az átadási ünnepségen természetesen jelen voltak az 5,3 kilométeres szakasz közvilágítását végző cég képviselői, Gasztonyi Lászlóék. Ez a könyv a kulisszatitkokról szól, lássunk is néhányat közülük, de játsszanak is velünk! Tudják, kinek a versét szavalta el az ünnepélyes átadón az azóta elhunyt Székhelyi József színművész? A sajátját, benne olyan mondatokkal például, mint ez: „Ezen az úton sohase közlekedjenek tankok!" Ki volt akkor a közlekedési miniszter, aki eljött és szintén beszédet mondott? Dr. Lotz Károly közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter. A főútért sokan és sokszor lobbiztak, de a városi legendák (és Lotz Károly szerint) dr. Kertész Zoltán soproni ország-

gyűlési képviselő szenvedélyes hangú parlamenti felszólalása volt a döntő, amely arról szólt, hogy a soproni közlekedési helyzet tarthatatlan. Az alapkőletétel 1993-ban volt, így könnyű a választ megadni, hogy az 1995-ös átadásig hány évet dolgoztak a kivitelezők – köztük a Vill-Korr – a terepen?

Hat hónappal később, szilveszter éjszakáján a Gasztonyi család is megengedhetett magának egy koccintást „de még mindig óvatosan mertünk örülni, nem volt egyértelmű, hogy hasonlóan jó év(ek) várnak ránk. Akkor legalábbis nem voltunk magabiztosak, inkább mentünk előre az újabb és újabb munkáknak".

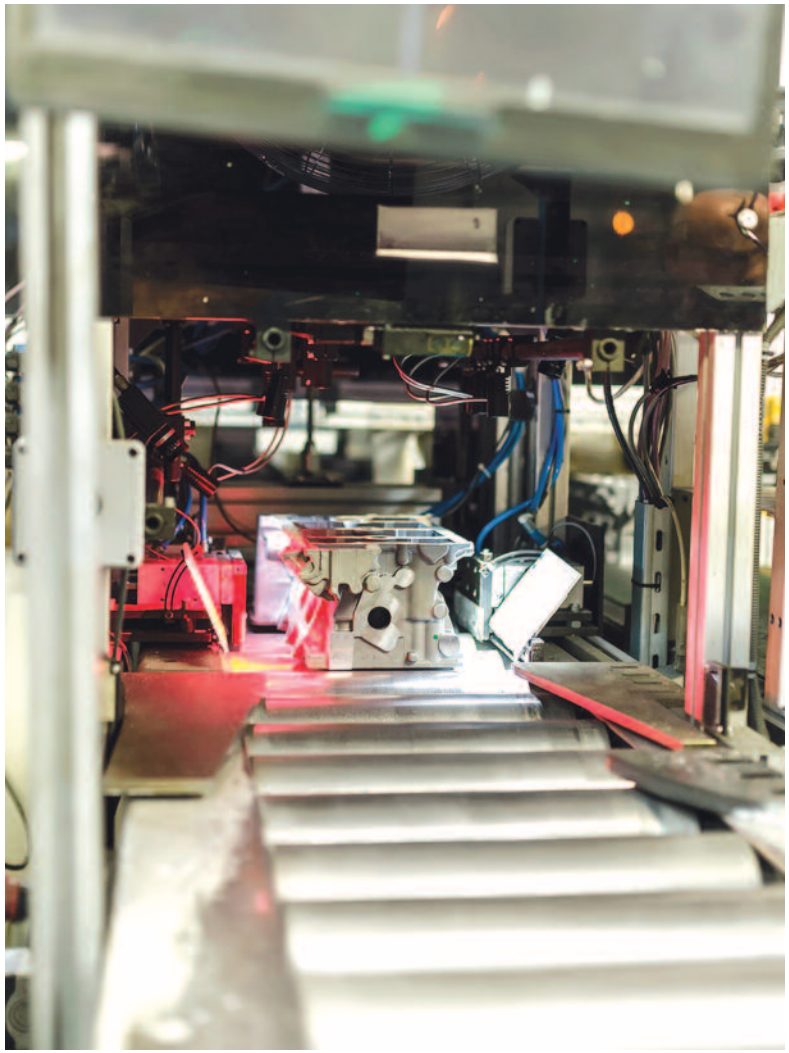

A Nemak-csarnok építésének is részese volt a Vill-Korr. *Fotó: Nemak*

Patinás kandelláberek a Széchenyi téren.

Az audis munkák már az első évektől meghatározóak voltak.

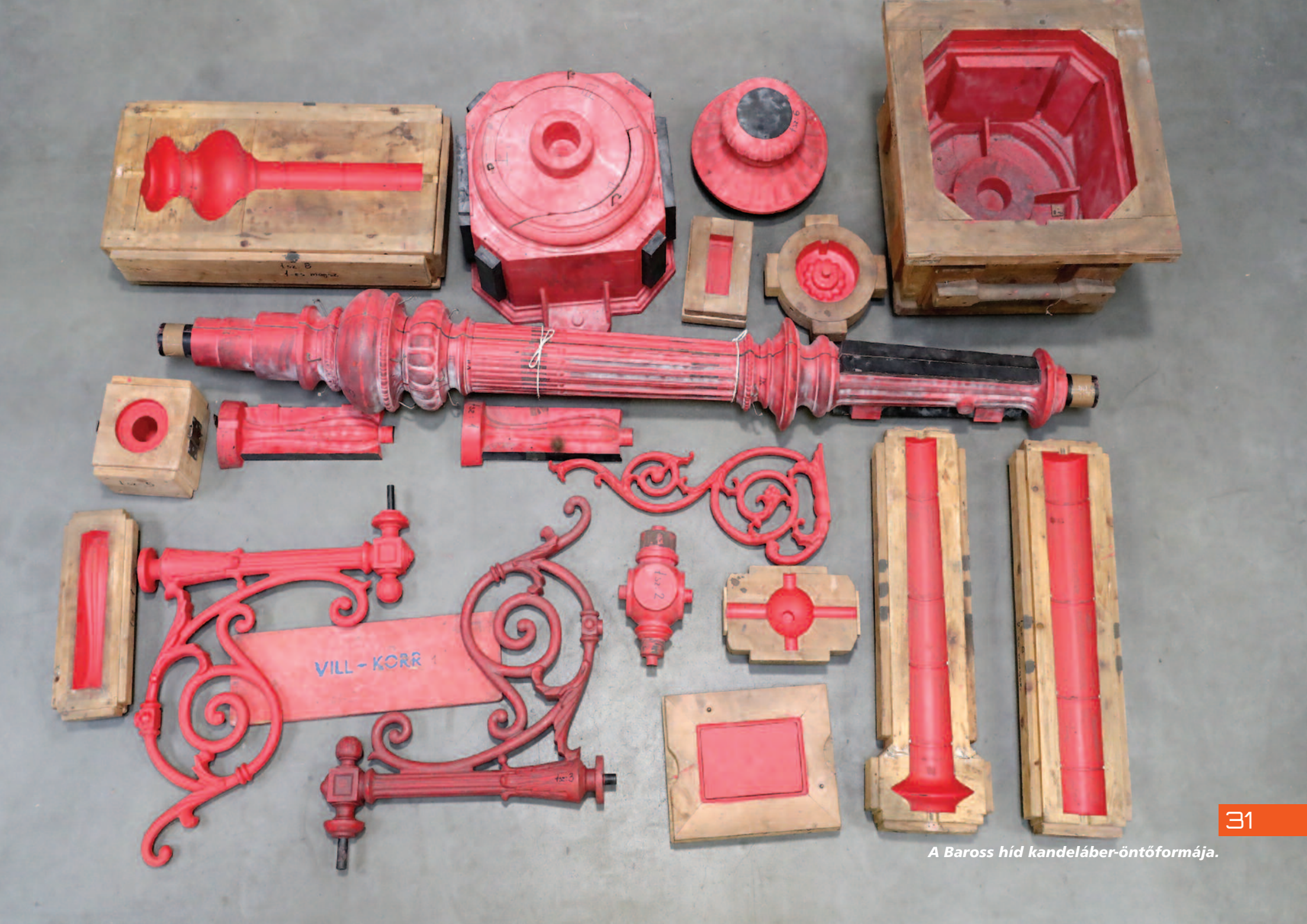

A Baross híd kandeláber-öntőformája.

Balogh József.: „Megegyeztünk az ipari parkkal is, így azért az áldozatért cserébe, hogy egy céggel kevesebb tud letelepedni, ez a hely beépítetlen maradt, és ma is itt áll az emlékmű a szentmise helyén. Az ipari park egyetlen képzőművészeti alkotásaként.”

PÁPAI ÁLDÁS *az új esztendőre*

Fehér Lajos

7. fejezet

1996

Göncz Árpád köztársasági elnök 1995 februárjában hívta meg a Szentatyát a pannonhalmi monostor megalapításának ezredik évfordulójára, tolmácsolva Várszegi Asztrik főapát invitálását. Őszi üdvözlő levelére az egyházfő azt felelte: júniusban ellátogat hozzánk, s elevenen él benne az 1991-es találkozás emléke. Ez persze komoly terhet is jelentett az öröm mellett, mert az idő rendkívül rövid volt (előtte például 1991-ben kétszer ennyi állt a szervezők rendelkezésére). Szerencseként élte meg hát mindenki márciusban, amikor Acerbi bíboros a pannonhalmi bazilikában bejelentette, hogy II. János Pál szeptemberre halasztja látogatását. A szentmisét 1996. szeptember 7-én tartották az ipari parkban, az akkori végtelen prérin, ahol előbb még le kellett kaszálni a lucernát, s gondoskodni az ideiglenes közvilágításról.

Az oltár – emlékszünk – tetővel ellátott toronyharanglábra emlékeztetett, rajta 25 méter magasan állt az aranyozott, 6 mázsás kereszt, amit Pápai Lajos megyés püspök áldása után helyeztek fel 1996. augusztus 2-án. S nem csak vallási esemény volt ez, szeptember 7-én a Győrben tartózkodók száma megduplázódott. Ezt jelezte Balogh József akkori polgármester is augusztusi felhívásában, kérve, hogy mindenki kezdjen neki saját környezete csinosításának. Az ÁNTSZ a vízfertőzések ellen védekezett, a Petz-kórház pedig a 150 ezres tömegre tekintettel készítette fel az osztályait, de szükség esetén a Szentatya ellátása is a feladata lett volna. (Kisalföld, 1996. aug. 28.)

Nem létezett az előkészítés során hazai minta egy ilyen méretű tömegrendezvényre. Gyurácz-Németh Ferenc, a Pápalátogatást Előkészítő Bizottság vezetője például a burgenlandi látogatás forgatókönyvét nézte át, ami sokat segített az elején, míg az Ipari Parkban és városban levezényelt logisztikai feladatokért felelős Győri Útkezelő szervezet képviseletében Prédl Antal személyes tapasztalatait használta fel az 1994-es, bécsújhelyi Pink Floyd-koncertről.

Balogh József volt győri polgármester így emlékszik: „Valóban közzétettem egy felhívást, persze ez legalább annyira vonatkozott ránk is, az akkori Inszolra, amelynek faladata volt többek között a Jókai utca vagy a Káptalandombra felvezető utca elhanyagolt régi házainak kicsinosítása, rendbetétele." Majd folytatja:

„Az oltár felépíttetése és a szentmise helyszínének a kialakíttatása az egyházmegye feladata volt, de például az ipari parkig vezető utat már az önkormányzat finanszírozta. Ennek kivilágítását a Vill-Korra bíztuk. A kerékpárút mellett még egy utat rendbe kellett tenni, s összesen minderre negyvenmillió forintot kaptunk, ami nagy pénznek számított. Amikor megépült a pápai oltár, felhívtam Pápai Lajos püspök úr figyelmét, hogy az oltárban lévő nagyon szép faanyagot fel lehetne használni. Bevallom, ez a megoldás először nem tetszett a püspök úrnak, de végül ráállt, s így ebből a fából épült ki a győr-szigeti Bartók-iskola tornaterme. A hatmázsás acélkereszttel kapcsolatban azt javasoltam, hogy maradjon a helyszínen emlékműként, ezt ő először azért nem szerette volna, mert már egy templom tetejére képzelték oda. Viszont nem sokkal később levelet kaptam a püspökségtől: kiderült, hogy a keresztet – súlya miatt – egyetlen temp-

lomra sem lehet felhelyezni, így maradhat a helyszínen. Megegyeztünk az ipari parkkal is, így azért az áldozatért cserébe, hogy egy céggel kevesebb tud letelepedni, ez a hely beépítetlen maradt, és ma is itt áll az emlékmű a szentmise helyén. Az ipari park egyetlen képzőművészeti alkotásaként" – mondja Balogh József.

Elmesélte egy személyes élményét is, a pápáról szóló könyv két példányát is dedikálta számára II. János Pál, mivel a polgármester nem bízta a dolgot a véletlenre. A megyés püspökre és Várszegi Asztrik pannonhalmi főapátra is rábízott egy-egy példányt. „A szövegen az is látszik – mondja –, hogy a Szentatyát már kínozta a kezdődő Parkinson-kór, reszketeg és apró betűs írással írta oda a róla szóló könyvre, hogy „Balogh Józsefnek, Ioannes Paulus PP. II".

Személyes találkozásból nem jutott a helyszínen dolgozó és tartózkodó Gasztonyi Lászlónak és Gyulának, de mivel a 0-ás szektorban voltak, így karnyújtásnyi távolságból láthatták a misézni érkező pápát. Addigra már elvégezték a feladatukat, az ideiglenes közvilágítás – faoszlopokon – működött, s természetesen a pápai oltárral is rendben volt minden. „Máig elevenen él bennem, ahogy a misét megelőző éjszaka érkeznek a zarándokok. Mivel sokan már a parkban éjszakáztak, ezért világítani kellett nekik. Előtte a mi feladatunk volt az aknafedők lehegesztése azon az útvonalon, amelyen a II. János Pál pápa haladt."

Az előkészületek felügyeletével Helyes Pétert bízták meg. A Vill-Korral való kapcsolatára – természetesen a pápalátogatás kapcsán – így emlékezik 2021-ben:

"A szentmise előtt két nappal érkezett az igény, hogy az oltár mögé liftet kell építeni. A korábban kiépített áramellátás csak a világításra és a hangosításra volt méretezve. A Vill-Korr ezt is megcsinálta."

Helyes Péter

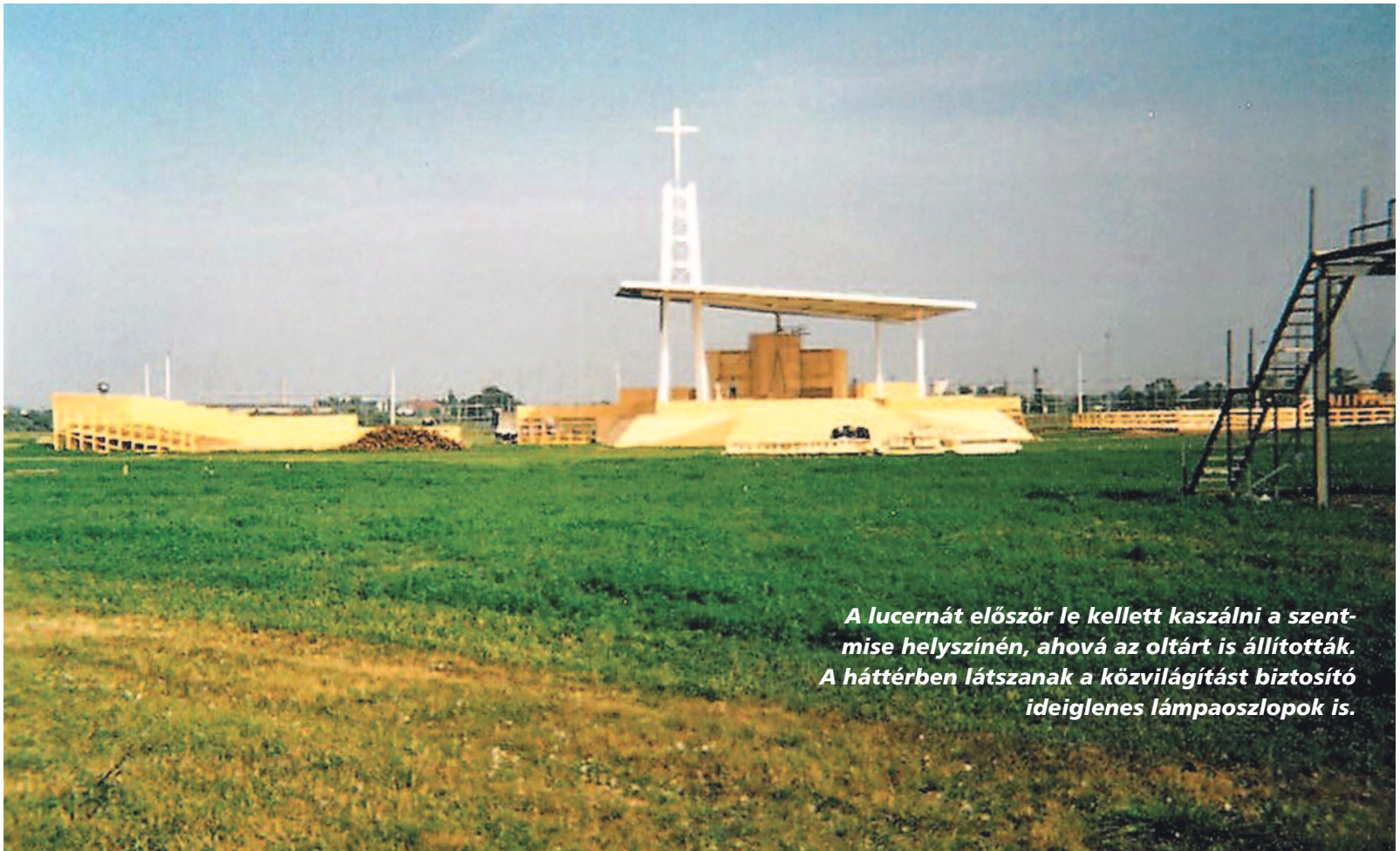

A lucernát először le kellett kaszálni a szentmise helyszínén, ahová az oltárt is állították. A háttérben látszanak a közvilágítást biztosító ideiglenes lámpaoszlopok is.

A pápamobil útvonalán megsüllyedt az úttest egy szakasza. Javításra nem volt idő, a beton egyébként sem kötött volna meg.

„II. János Pál győri látogatása egyszeri, megismételhetetlen esemény volt, a szervezésbe és a lebonyolításba olyan, minden tekintetben megbízható embereket, gazdasági társaságokat kellett bevonni, akik a kiváló színvonalú teljesítés mellett kreatív módon tudtak reagálni a váratlan eseményekre is. Akadt is erre példa: a szentmise előtt két nappal érkezett az igény, hogy az oltár mögé liftet kell építeni. A korábban kiépített áramellátás csak a világításra és a hangosításra volt méretezve. A lift áramellátásához a Vill-Korrnak az oltárpódiumhoz vezető kábelek kapacitását meg kellett növelnie, amely csak gyors kábelcserével volt megoldható. Régi földkábelek ki, újak be, a lift működött. Illetve még egy: a szentmise előtti délutánon területbejárást szerveztünk, ez volt az utolsó ellenőrzés. Ekkor láttuk, hogy az eső által teljesen feláztatott talajnak és egy odatévedt túlsúlyos járműnek „köszönhetően" a pápamobil útvonalán jócskán megsüllyedt az úttest egy szakasza. Javításra nem volt idő, a beton egyébként sem kötött volna meg. Mit lehet tenni? Gasztonyi-féle megoldás született: a Vill-Korr telephelyéről hozatott az útátvágások áthidalására szolgáló nagy teherbírású acéllapokat, ezzel egy órán belül sikerült elhárítani az akadályt a pápamobil útjából."

De kreatívnak kellett lenni akkor is, amikor a mise helyszínének világításáról volt szó: „Törtük a fejünket, hogy a parkolók és a mise helyszíne közötti részt miként lehetne biztonságosan, a lehető legolcsóbb megoldással megvilágítani. Ez fontos volt, mert a misére már éjszaka megérkezők csak ezen a területen keresztül tudták megközelíteni a helyszínt. Kreatív megoldás született itt is: darus kocsi kitolt gémjére helyeztek fel nagy teljesítményű világítótesteket, ezzel világították meg a területet" – emlékezett vissza 1996-ra Helyes Péter, aki akkor katonai irodavezetőként tevékenykedett. Megemlítette a néhai Jezsó Györgyöt is: „A városépítési iroda akkori vezetőjének nagy szerepe volt ennek a sikeres csapatnak a létrehozásában, munkájának összefogásában. A szervezés során új kapcsolatok alakultak, új barátságok szövődtek, a régi kapcsolatok pedig barátsággá erősödtek."

Még ugyanebben az évben újabb szintet lépett a Vill-Korr, s természetesen újra azt tette, amit születésétől fogva: belevágott abba, amiben nem volt rutinja, mert úgy vélte, itt az ideje megtanulni. Az autópályák infrastruktúrájának, benzinkútjának, pihenőinek és fizetőkapujának kiépítése volt ez a mérföldkő, s mert emberek vagyunk: az autósok által annyira utált kapukra egy igazi Vill-Korros büszkén tekintett.

Bár az autópályáknál a számsor nem törvényszerű, ezt a sort ekkor az 1-es szám nyitotta. Az M1-es. A sort megbontotta az M5-ös, ahol fizetőkapukra nem volt szükség, s utána, 1998-ban jött az M3-as sztráda Füzesabonyig. Az első és a harmadik terep ideje közti pár év alatt pedig sokat fejlődött a technológia is, s persze a Vill-Korr is.

„Legelőször is a hírközlő hálózatot kellett kiépítenünk a Győrtől Hegyeshalomig vezető autópályán" – mondja Fehér Lajos, a volt csoportvezető. „Ez szép, de különösebb szakmai kihívásokat még nem rejtő feladat volt: árokásással és földbe rakással, a gyengeáramú alépítmény kiépítésével, a száztízes védőcsövek lerakásával, kábelfűzéssel, betakarással. Tagadhatatlanul izgalmasabb volt a kiszolgálóhelyiségek energiaellátása a 20 kilovolt betáplálásával, a közvilágítás s a pihenők ellátása többek között Börcsnél, Lébénynél, a Lajta-pihenőnél. A pontot az »i«-re a fizetőkapuk tették fel az M1-esen, és az M3-ason. A benzinkutak ellátását is mi csináltuk, az Esso-kút volt az első a 82-es főút bekötőjénél" – mondja.

A Vill-Korr a kezdetektől fogva hozzászokott az éjszakai munkához: ahhoz, hogy addig dolgoznak a fiúk a terepen, amíg nincsenek készen a napi ütemtervvel. Itt azonban ez is vesszőfutást jelentett, mert folyamatosan a többi kivitelezővel összhangban kellett előremenetben loholni ennek a viszonylag kis cégnek kevés emberrel, kevés géppel, kevés építésvezetővel.

„Kemény munka volt az M3-as is, az M5-ös, mindig percre kellett elkészülni. Szőnyeg szélére is állt volna az a kolléga, aki miatt megcsúszunk, mert az drága mulatság lett volna. Ahogy mi végeztünk, jöttek az aszfaltozók, s ha nem vagyunk kész, lesimítják, lemurvázzák, utána a mi pénzünkön csinálhatjuk újra."

„A sorompós fizetőkapuknál eleinte hiányzott a rutin. Csak bámultunk a jegykiadó vezérlőszekrény alkatrészeire – mivel darabokból szereltük össze a győri műhelyben. Ezt egyikünk sem tanulta az iskolában, hát itt megtanultuk. Nem volt pihenés: éjjel háromig kellett dolgozni, mivel a kezdéssel meg kellett várni a franciákat, a számítógépes háttértechnológiát szolgáltató csapatot. Felügyelték is a munkát – ami ránk nézve a fizetőkapu rendszerének energiaellátását jelentette. Lehet, hogy később sokan voltak, akik nem siratták el az elbontott kapukat, de mi szomorúak voltunk pár év múlva, amikor az M3-asról és az M1-esről eltűntek, s évekig csak fújta a szél az ajtókat. Mi igazán átéreztük, mekkora pénzkidobás volt, mert rengeteg munkánk feküdt benne, a belső villanyszereléstől és betáplálástól a földkábelekig és a közvilágításig, térvilágításig, végül mindennek a lepapírozásáig és a jegyzőkönyvezésig."

Az M1-es elkészülte után a gépek is fejlődtek, a cég gyarapodott, s le lehetett cserélni a kézi erőt a vastag és súlyos kábelek behúzásánál. Mert a géppel már 3 ember látta el azt, amit előtte 23.

„Emlékszem, húsz ember tolta és húzta kötéllel a kábelt a Győr és Hegyeshalom közötti pihenőknél. Kábelbehúzónk ekkor persze nemcsak nekünk nem volt: a legtöbben ezt nem engedhették meg maguknak, 6 millió forintba került volna, ami akkor óriási összeg volt. A kábelt néha kétszáz méteren keresztül kellett húzni, egyik kaputól a betáplálási pontig keresztbe. A cső már szépen el volt iszapolódva az út alatt, belefolyt a homok és a víz, teljesen felgyülemlett néhány helyen. Ki kellett előbb tisztítani, s ez a behúzás végül iszonyú kemény fizikai munka volt: befűzni a kötelet sodronyokkal, elöl húzni, hátul tolni. Mindenkit kikészített" – mondja Fehér Lajos.

Az M1-es autópályán elsuhanva jó ha tudjuk, a világítást a győri cégnek köszönhetjük.

Ettől az évtől elkezdődtek a kereskedelmi csarnoképítések az ország egész területén.

A METRO *az Árkádig repít*

Sepovics Attila

8. fejezet

1997

A „hipermarket" szót nagyjából akkor tanultuk meg Magyarországon, amikor a Vill-Korr is a kereskedelmi csarnoképítést. A kilencvenes évek második felét írtuk, s bár a gyárcsarnokok terén már kellő tapasztalattal és referenciával rendelkezett a cég, a bevásárlóközpontok más feladatot jelentettek számára, mint az ipari monstrumok. Mint mindig, most is gyorsan megtanulták a Vill-Korrnál, hogyan és miért kell máshogy bevilágítani a húsos, illetve a zöldséges részlegeket. Metro, Cora, Tesco, Bricostore – sorra jöttek a munkák. A koronát 2006-ban az Árkád jelentette.

A bevásárlóközpontok építésekor (is) az ÉDÁSZ kérte fel alvállalkozónak a Vill-Korrt, s hogy nem lesz könnyű feladat, az az első pillanattól nyilvánvaló volt. Kezdődött minden azzal, hogy a vezetékelvezetéshez kézzel kellett kiásni az 1 méter mély, 1 méter széles árkot. A munkára Mezőkövesdről hoztak embereket, s a követelmény az volt, hogy húsz métert kell naponta teljesíteni. „Kemény fiúk voltak" – emlékezik a jelenben Gasztonyi László, ahogy arra is, hogy az egyik kubikosnak akkora volt a tenyere, s azon olyan szélesek az ujjai, hogy egy húszas anyát sem lehetett felhúzni rá.

A partner is új volt, akivel megtanult együtt dolgozni a Vill-Korr. Az Audi és a Siemens által a német munkamorált már ismerték a győri cég munkatársai, most azonban a Cora és a Bricostore miatt a franciát is meg kellett tanulniuk. „Nagyon más volt" – szögezi le Gasztonyi Gyula, mert míg a német megrendelőnél/fővállalkozónál pontosan lehetett tudni, hogy mi az, amit elvár, addig a franciáknál azt érezték: koncepció nélkül kezdik el a munkát, s majd alakulnak a dolgok. A folyamatos változtatások miatt sokszor voltak csúszásban egy-egy munkafázisnál, tegyük hozzá: az lett volna a csoda, ha nem így történik.

Csörték adódtak is a villamosipari fővállalkozóval, de természetesen elkészültek a munkákkal. Legendás történet azért itt is akadt, s kár lenne tagadni, hogy ebben tényleg a külföldi partnernek volt igaza. A Vill-Korr-osok a csarnok tetején szerelték a lelógó lámpatesteket, s ezt úgy csinálták, hogy az emelővel felmentek, kifúrták a helyét, leengedték a láncot, lementek, s lent befejezték a munkafolyamatot. Aztán megint felmentek, megint fúrtak… A francia fővállalkozó ekkor mondta, hogy fejezzék be a „cikcakkozást", csináljanak meg minden munkát fenn, s csak aztán jöjjenek le az emelővel.

Sepovics Attila egy évvel a céghez érkezése után már szerelésvezető volt, két évig Algériában dolgozott, s az ott magába szívott franciatudás nagyon jól jött, amikor a francia fővállalkozóval kellett együtt dolgozni. A bevásárlócsarnokok közül nagyon sokat őrá bízott Gasztonyi László, s a nyelvtudás mellett idővel a szakmai tapasztalata is kincset ért. Jelenleg az OTP hétszintes, 100 ezer négyzetméteres új központjának villamos szerelési munkáit irányítja Budapesten, reggel indul Győrből, este jön haza, de néhány sztorira neki is jut ideje: „A franciákkal való munkáknál – a Coránál is – engem nem lepett meg a francia ügymenet, mert már megismertem őket Algériában. A káosz náluk ez belefér, mert a végén úgyis rendeződnek a dolgok. A

A Strabag főnöke meglátta, s mi mondtuk: nyugodjon meg, ők még a falakat sem húzták fel, s mi már a szerelési munkákkal is végeztünk... Elmosolyodott, s megnyugodott, hogy kész lesz a szerelés.
Sepovics Attila

Törökbálint: Cora, 20 kV-os berendezés telepítése.

németek sokkal precízebbek, talán könnyebb is velük dolgozni, de a franciáknál az a jó, hogy ha egyszer megegyezünk valamiben, azon már nem változtatnak."

„Nagyon sok csarnoképítésben benne voltam, valóban. Kecskeméten a padlógyári munkára mindössze egy hétvégénk volt. Itt nem új épületről volt szó, a csarnokban már folyt a termelés, amellyel pénteken leálltak, s tudtuk, hogy hétfőig végeznünk kell a villamossági szereléssel. Négy napon át húsz órában dolgoztunk, s amikor hétfőn megérkezett a gyárigazgató, láttuk, ahogy kikerekedett szemmel néz ránk: ezt tényleg megcsinálták?"

„Szolnokon a Tescót építette a Strabag fővállalkozóként, mi nekik dolgoztunk. A főnökök aggódtak, hogy időre elkészül-e az épület, lejött a városba a Strabag vezetője, s jött Laci is. Mi ezt tudtuk, a raktárban felrajzoltuk a Tesco alaprajzát, a ránk vonatkozó szerelési munkákat pedig kicsiben megcsináltuk: lelógattuk az adott helyre a lámpákat, oda helyeztük a kapcsolókat, ahol majd lesznek… Szóval ott volt a makett. A Strabag főnöke meglátta, s mi mondtuk: nyugodjon meg, ők még a falakat sem húzták fel, s mi már a szerelési munkákkal is végeztünk... Elmosolyodott, s megnyugodott, hogy kész lesz a szerelés."

„A legjobb sztorink a győri Árkádhoz fűződik, ott is feszített munkatempóval haladtunk előre. Márciusban kezdtünk, novemberre végeztünk. A mostani Media Markt helyén szereltünk, éjszakára ott hagytuk a vezetékeket, kapcsolókat, amelyekkel másnap folytatni akartuk a munkát. A takarítószemélyzet azonban nem tudta, hogy mik ezek, szemétnek hitték, s éjjel mindent kidobtak a kukába. Kora reggel mi ezért azzal kezdtük a munkát, hogy az összeset kiguberáltuk."

Sepovics Attila szinte mindig Győrön kívül és külsős alvállalkozókkal dolgozott, nemegyszer ő egyedül képviselte a Vill-Korrt. „Hozzászoktam ehhez, mint ahogy ahhoz is, hogy sokat ingázom. A családom Győrhöz köt, soha nem akartam elköltözni innen. A Vill-Korrtól egy rövid időre eljöttem, amikor karbantartási munkát vállaltam. Aztán hívott Laci, jöjjek vissza. Nem sokat gondolkodtam, kicsit azért igen, de mondtam neki: jövök. Mindig sokat kellett és kell most is dolgoznunk a Vill-Korrnál, de

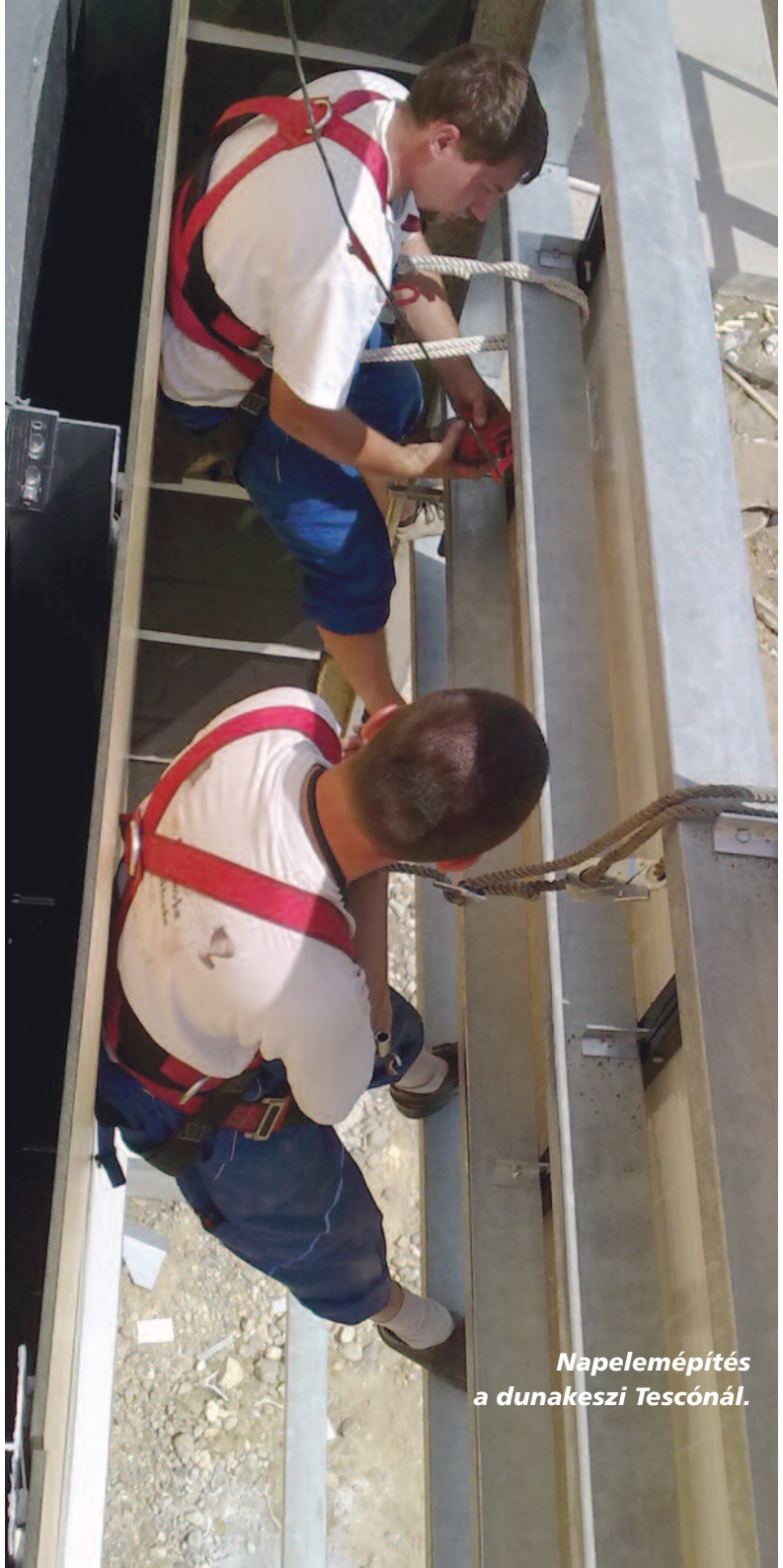

Napelemépítés a dunakeszi Tescónál.

azért azt is be kell valljam: ilyen kihívásokkal, feladatokkal sehol máshol nem találkozhatnék. Amikor elmentem karbantartónak, rá kellett jönnöm, hogy bizony unatkozom. Na ez a veszély itt nem fenyeget…"

Persze, hogy felmerül az emberben, hogy ha vásárolni mennek azok a szakemberek, akik a csarnokokat tervezték és szerelték, titkon átvizsgálják-e azt is, hogy a fények rendben vannak-e. Sepovics Attila már a kérdés felénél bólint: „Persze." „Amit mi csináltunk, azzal nem szokott gond lenni"– teszi hozzá egy másik irodában a Gasztonyi testvérpár, kiegészítve azzal, hogy ők is megnézik, jók-e a fények a húsospultnál.

A nagyáruházak mellett a Gardénia csipkefüggönygyár építése szintén kihagyhatatlan a krónikából. Az óriási csarnokok mellett itt most nem a méret volt a kiugró, hanem a technológia, amellyel dolgoztak. Az első pillanattól, tehát már a tervezéstől kezdve részesei voltak a munkálatoknak, s hogy miért a Vill-Korrra esett a választás, azt a beruházó céget képviselő nemzetközi cég akkori illetékese, Montág Gabriella mondja el a jelenben.

„Ugyanebben az évben volt egy másik beruházás, amelyre generálkivitelezőt kerestünk. Az ország másik szegletében, Nyíregyházán a német Hübner gumi- és műanyagipari vállalat épített új gyárat, ez akkor harmincéves csendet tört meg. Abban a térségben ugyanis ilyen volumenű beruházás évtizedek óta nem volt. A mi cégünket bízták meg a közvetítéssel, mi írtuk ki a pályázatot a lehetséges kivitelezők megtalálására. Kelet-Magyarországon ugyanakkor hiába kerestünk, nem találtunk alkalmas jelöltet, így az ország nyugati térségébe mentünk vissza. A Vill-Korr nyert, ekkor ismertük meg egymást. Akkoriban még nem volt autópálya, így minden alkalommal öt óráig tartott az út. Az sem volt egyszerű, hogy Kelet-Magyarországon még kevés nyoma volt a nyugati vállalkozói szemléletnek, még azért is meg kellett küzdeni, hogy megértsék: itt számlát kell adni. Nem a munka volt tehát nehéz, hanem a körülmények, amelyekhez azonban a Gasztonyi testvérpár vezetésével a csapatuk nagyon gyorsan alkalmazkodott."

Montág Gabriella az emlékezetes pillanatok egyikeként eleveníti fel, amikor a padló alatt védőcsőrendszert kellett kiásni. „A munkát saját kézzel végezték, s bár Gasztonyi László és Gyula maga is ott dolgozott a helyszínen, a kézi ásásra helyi csapatot hívtak. Elképesztő erős emberek érkeztek a Nyírségből. Gasztonyi Laciék a több száz méteres szakaszt részekre osztották, s minden etap végén ott várta a kubikosokat egy 10 literes demizson – ez motiválta az embereket. Ma már ilyen nyilván nem lehetséges, de abban az időben ilyenen senki nem akadt fenn. Sőt: értékelték a megbízó gesztusát." Innen érkeztünk el a Gardéniához: „A Hübner-beruházás után tudtam, hogy a Vill-Korr megbízható ügyfelünk lehet a jövőben is. A Gardénia osztrák tulajdonosa kért fel a képviseletre, de itt már nem volt olyan probléma, mint keleten, hogy nincs megfelelő pályázó. Több is volt, a Vill-Korr egy hajszállal nyert. Hogy mi volt ez a hajszál? Gasztonyi László kisugárzása, meggyőző ereje. Egyszerűen elhitte neki az ember, hogy amit mond, az úgy is lesz. Egyébként úgy is lett."

A fontos beruházások éve volt 1997, kihagyhatatlan belőle továbbá a rajkai határátkelő világításának kiépítése is. Ez a munka azért is emlékezetes, mert Magyarországon először itt alkalmaztak leereszthető koronájú lámpát. A „leereszthetőség" a mindennapokban jelent könnyebbséget, a harminc méter magas lámpákhoz ugyanis emelő nélkül képtelenség hozzáférni, ráadásul alig volt az országban olyan cég, amely ilyen méretű emelőt megengedhetett magának. De itt nincs is erre szükség, hisz a meghibásodott lámpatestet leeresztik, kijavítják, s „liftezhet" vissza a helyére.

A Gardénia csipkefüggönygyár fontos beruházás volt a cég életében.

> *A Gardenia osztrák tulajdonosa kért fel a képviseletre, de itt már nem volt olyan probléma, mint keleten, hogy nincs megfelelő pályázó. Több is volt, a Vill-Korr egy hajszállal nyert.*
>
> *Montág Gabriella*

Győri Árkád - a korona.

ILYEN FÉNYÁRT *Bécsben nem látni*

Bodó Ferenc

9. fejezet

1998

A várpalotai fűtőerőmű, az 1997-ben kezdődő Hübner-beruházás, a ferihegyi gyorsforgalmi út és a bábolnai csirkeüzem megalapozta ennek az évnek is a sikerét. Mégis mindenki arról beszélt Győrben, hogy van karácsonyi díszkivilágítás – előbb a városházánál, aztán a Baross úton, mostanra már városszerte. Ha jól sejtjük, a győriek ekkor, tehát a kilencvenes évek vége felé jegyezték meg a Vill-Korr nevét, de a helyesírásába még mindig beletörik néhányak bicskája…

Mielőtt elvakítanának a karácsonyi fények, a sztorik közé érdemes becsempészni egy mai történetet. A könyv írásakor szembesültek a szerzők is azzal, hogy a cég nevét – főleg a kezdeti években – milyen változatokkal írták le a hazai médiumok. Volt, hogy helyesen, Vill-Korrként, aztán volt Will-Korr, s persze Villkorr/Willkorr is. Az biztos ugyanakkor, hogy a karácsonyi fények meghozták az ismertséget a vállalkozás számára, egyre többen emlegették a Vill-Korr és a Gasztonyi család nevét, amikor az aktuálisan regnáló polgármester advent elején a fényeket ünnepélyesen felgyújtotta.

„Az elején részünkről semmilyen üzleti szándék nem volt, amikor felajánlottuk a városháza kivilágítását. S később, amikor már fizetett is a város a jócskán bővülő kínálatért, rendre alámentünk a valós költségeknek. Egyszerűen nekünk is jó volt ilyennek látni a várost. A városházától elindultunk a Baross út irányába, jött aztán a Széchenyi és a Dunakapu tér, adventkor valóban ragyog Győr. Azt azért tudni kell, hogy mindez azzal járt, hogy munkatársaink a napi munka után mentek ki szerelni a Baross útra. Hideg volt, sokszor sötét, túlóráztak, így nekik valószínűleg nem ez a kedvenc időszakuk" – mondja a Gasztonyi testvérpár mindkét tagja.

Természetesen minden alkalom izgalommal jár, hogy a gomb lenyomásakor a fények gond nélkül kigyúljanak. „Előtte a közvilágítást le kell kapcsolni az érintett és a környező utcákban, az újraindítás pedig olyan lökést jelent, amit egy régi rendszer kevésbé tolerál. Eddig mindig felgyúltak a fények gond nélkül" – kopogja le az asztal alatt Gasztonyi László. A kollégái ugyanakkor minden trafónál ott vannak telefonnal a kezükben, így ha gond adódna, azonnal szolgálatba helyeznék magukat.

A díszkivilágítás indulásakor kapta meg a Vill-Korr első számú vezetője az első jelentősebb díját. Balogh József a város ezüst emlékérmét adta át Gasztonyi Lászlónak. A korábbi polgármester erről az időről így beszél 2021-ben:

„Az első kivilágítás a városháza és a megyeháza bevonásával készült, s akkoriban még nem volt szokás Magyarországon az adventi fényáradat. Úgy emlékszem, Kovács András, a városgazdálkodás akkori igazgatója javasolta először a megyeháza előtti térre azt a szánkós, rénszarvasos kis szigetet, amiből mindez kinőtte magát. Minket a tervekkel a Vill-Korr keresett meg, s amit az asztalunkra leraktak, általános tetszést aratott. Ebből fejlődött ki a Baross úti, a Kazinczy és Király utcai, a Jedlik utcai kivilágítás egészen a Dunakapu térig" – emlékszik Balogh József, külön kiemelve a révfalui híd fényárját, ami már az ezredforduló évéhez köthető.

„Erre különösen büszkék lehetünk –, s szintén a Vill-Korrt dicsérte a dolog – előbb volt kivilágítva a hidunk, mint a Lánchíd. Valójában elsőre ideiglenes megoldásként született meg, mert volt egy utcabál, amelyen az akkor népszerű Dáridó sztárjaként fellépett Lagzi Lajcsi a Dunakapu téren és a rakparton." (A rendezvény 2000. augusztus 18-án volt – a szerk.) Emlékeim szerint harminc–negyvenezer ember volt kint az utcákon. Ekkor kapott először fényt, a híd kivilágítását hajókon használatos viharálló lámpákkal oldották meg, ezeket pár éve cserélték le. Annyira megtetszett akkor mindenkinek, hogy szóltam Jezsó Gyurinak (néhai Jezsó György városépítési irodavezető – a szerk.), hogy oldják meg kicsit még elegánsabban és véglegesen" – mondja a volt polgármester.

„A kitüntetésnek – bevallom – konkrét oka is volt: akkor döntöttem el, amikor egy budapesti kirándulócsoport sofőrjével beszéltem. Mentek ki a bécsi karácsonyi vásárra, s mesélték, hogy még előtte lekanyarodtak Győrbe egy fél órára, mert olyan szép karácsonyi fényárt Bécsben sem lehet látni, mint nálunk. Úgy tudom, ennek is köszönhette a Vill-Korr – méltán –, hogy elnyerte a budai vár díszkivilágításának megbízását. A győri fények jelentették a referenciát.

Az ünnepi fények előtt azért bőven akadt olyan munka, amely ismét új kihívások elé állította a Vill-Korrt. Ilyen volt a várpalotai fűtőerőmű. „A tudatlanság merészségének is lehetne nevezni, hogy mindig mindenbe belevágott a cég. A gázmotor is szűz terület volt – erősíti meg a veszprémi „zöldprogramról" Bodó Ferenc, a volt szerelésvezető.

Az összetett technológia lényege a következő volt: a működő generátor hűtővizét egy hőcserélőn keresztül becsatlakoztatták a városi hálózatokba, levették és fűtéshez használták a vizet. Vagyis két célt szolgált a gázzal működő rendszer egyszerre: segítette a városi fűtést, míg a végen lévő generátor a 20 kilovoltos hálózatra nyomta egy szinkronizálón keresztül, s rátáplált az E.ON hálózatára, ellátva árammal végül is Veszprémet. A felesleges úgynevezett hulladék hőt pedig – például abból eredően, hogy nyáron kevesebb meleg vizet fogyaszt az ember – elvezették, s a hatalmas, tízszer hárommétereS hűtőasztalokon fújták le a felesleges hőmennyiséget a motor működéséhez – egyszerűsíti le az energiafogyasztást csökkentő technológiát Bodó Ferenc.

„Hatalmas a dugattyúja a gázmotornak, volt hat-nyolc vagy tíz méter hosszú, és olyan magas, hogy simán beleálltam" – idézi fel gázgenerátort, amelynél a villamosenergia-szolgáltatás addig megszokott »menetiránya« megfordult. Hiszen addig mindig vételezték az áramot a trafók számára, míg itt – a szinkronizálóberendezésen keresztül – már szolgáltatták az E-ON-nak. A munka természetesen rengeteg földmunkával is járt az átmenetileg feltúrt Veszprém területén, több kilométeres nyomvonalra volt szükség a városi áramszolgáltató központjáig.

Egy budapesti kirándulócsoport sofőrjével beszéltem. Mentek ki a bécsi karácsonyi vásárra, s mesélték, hogy még előtte lekanyarodtak Győrbe egy fél órára, mert olyan szép karácsonyi fényárt Bécsben sem lehet látni, mint nálunk.

Balogh József

BOLDOG KARÁCSONYT!

Szeretettel Lacinak!

„Osztozni az örömben: Kétszeres öröm."

2007. Világbajnoka K-4 200 m

MARATONI HARC *a Mosoni-Dunával*

Kadler Gusztáv

10. fejezet

1999

Az 1999-es maratoni kajak-kenu világbajnokságon debütált a céltorony a Mosoni-Dunán, amelynek villamossági munkáit – lassan már írhatjuk így – természetesen a Vill-Korr vállalta. A sport fontos része lett a cég életének, s nemcsak a kajak-kenu, hanem számos szárazföldi sportág által is.

Az a tény, hogy Győr most már negyedik alkalommal nyerte el a kajak-kenu világversenyek rendezési jogát, nagyban volt köszönhető az első maratoni vb-nek, amelyről a kötelező udvariasságon túl is felsőfokban beszélt a nemzetközi sportszövetség. A céltorony, amelyet Rosta S. Csaba tervezett, emblematikus lett, s bár nyilvánvalóan kevesebb szó esik ilyenkor a háttérszolgáltatásokról, de fontos volt, hogy nemcsak a torony működött tökéletesen, hanem a versenyzőket, a szervezőket és a nemzetközi szövetség tagjait fogadó sátrak, ideiglenes helyiségek is. Mindegyik világítását és elektronikáját a Vill-Korr szakemberei tervezték, de ahogy a mondás tartja: „Ember tervez, Isten…"

Az évek során a víz, jelesül a Mosoni-Duna okozta a legtöbb munkát és fejtörést a szervezők számára, és persze magának a Vill-Korrnak is. A győri kajak-kenu múltjában és jelenében Kadler Gusztáv klubelnöknek kitörölhetetlen érdemei vannak, ő azonban 2019-ben hosszú betegség után meghalt. Felesége, Kadler Mariann ugyanakkor tud mesélni a híres maratoni vb-ről, hisz ő ugyanúgy testközelből élte át és dolgozta végig ezeket a napokat, mint a férje és a többi segítő. A történetek Kadler Gusztáv emlékét is őrzik.

„A 2007-es világbajnokság már a második volt, amelyet Győr rendezhetett meg. Az első, 1999-ben is óriási siker volt. Azt jelezte nekünk a Vízügy, hogy árhullám várható, de a tetőzést nagyjából fél méterrel lejjebb becsülte. A Vill-Korr is, s mi is végeztünk az előkészületekkel, minden csarnok a helyén volt, ekkor azonban jött a víz… Mi pedig nem tudtunk mást tenni, mint valóban menekültünk előle, egyre feljebb és feljebb költöztetve a kiszolgáló-helyiségeket. Ez azt jelentette, hogy amikor vége volt az adott versenynapnak s besötétedett, akkor mi fogtuk és cipeltük a székeket, asztalokat, padokat, sátrakat, a Vill-Korr emberei pedig jöttek velünk, s szerelték át újra és újra a kiállásokat. A versenyzők aludtak, mi dolgoztunk. Az utolsó nap már a VIP-sátor alját nyaldosta a víz, de mindent meg tudtunk oldani. A nemzetközi szövetség a verseny végén azt mondta, a világon mindenhol máshol ezt a versenyt lefújták vagy elhalasztották volna, egyedül a magyarok képesek ilyen csodára. S tényleg az volt, zokszó nélkül mindenki tette a dolgát, a villanyszerelőket is bőven beleértve" – emlékezik Kadler Mariann.

Nyolc évvel később, 2015-ben ismét Győr rendezhette a világbajnokságot, ez volt az utolsó, amelyet még Kadler Gusztáv vezényelt le a kajak-kenu szövetség alelnökeként. Akkor a Mosoni-Duna a másik arcát mutatta: túl alacsony volt a vízszint. Arra a kérdésre, hogy „Mit tudnak kezdeni azzal, hogy a Mosoni-Dunában 10 nappal a verseny kezdete előtt, szemmel láthatóan kevés víz van?", Kadler Gusztáv akkor ezt válaszolta a szövetség honlapján: „Kotrunk. Természetesen nem mi, hanem a helyi –ízügy szakemberei. Muszáj kicsit alakítani a medret, mert hála istennek nagy mezőnyök lesznek a világbajnokságon, teljes szélességében szükségünk lesz a

Mosoni-Dunára. Ezenkívül még egy dolgot tudunk csinálni, fohászkodunk az égiekhez, hogy a hátralevő néhány napban legyen némi csapadék, vagyis pont az ellenkezőjét tesszük, mint 2007-ben, amikor mindent elöntött az víz. De nemcsak a mederben zajlanak az előkészületek, a céltorony alatt egy hatalmas EU-s beruházás keretében megújul a partfal. Szerencsére az utóbbi hetekben itt is nagy lendületet vett a munka, így a világbajnokság kezdetéig a pálya központi részét érintő rendezés az ígéretek szerint befejeződik. Optimista vagyok, a nehézségek ellenére úgy érzem, hogy a maratoni vb-k történetének leglátványosabb versenyére készülhetünk." Az is lett, de van még egy történet, amelyet Kadler Mariann mesél el erről a vb-ről: „Ekkor már meglehetős rutinra tettünk szert a Vill-Korrral együtt, így a szervezés – a Guszti által anno említett nehézségek ellenére is – simán ment. A Vill-Korr szokás szerint ügyeletes munkatársat küldött a helyszínre, aki bármikor beavatkozott volna, ha gond adódik a villamossággal. Nem adódott, így viszont megismerte az addig számára ismeretlen sportágat. Ott állt a parton, kérdezett, mi miért történik. S közben úgy szurkolt a versenyzőknek, ahogy talán senki. A férfi páros befutója emlékezetesen szorosra sikeredett, a tévéfelvételeken pedig egy embert mutattak rendre, aki ugrálva szurkol, majd a fejét fogva ünnepel… Ő volt a Vill-Korr ügyeletes villanyszerelője, a leglelkesebb magyar szurkoló."

A Gasztonyi és a Kadler család kapcsolata az évek során még szorosabbá vált, főként akkor, amikor a Vill-Korr szponzori szerződést is kötött a tehetségét a korosztályos versenyeken már megmutató Kadler Viktorral. Erre így emlékszik vissza Mariann: „Guszti és Laci a rendszerváltás idején ismerkedett meg egymással. Mindketten vállalkozók voltak már ekkor, s Győrben minden évben köszöntötték az év vállalkozóját. Ennek apropójántalálkoztak az érintettek, s nyilván beszélgettek is egymással. Egyéb szálon is összeért aztán az életünk, ugyanis a gyerekeink nagyjából egyidősek, s rendre összefutottunk – szülőként – a győri tulipános iskola előtt. A szakmai kapcsolatból laza baráti kapcsolat lett, majd szponzori kötelék, amely nemcsak a fiunkat, Viktort érintette, hanem sok más sportolót is." A vizes sportágak mellett szárazföldi sportokat is támogat a cég, legyen szó kézilabdáról, lovassportról, atlétikáról vagy küzdősportokról. No és persze fociról. Ez a történet már Gasztonyi Lászlóé: „Még az új ETO-stadion építése előtt a focistáknak úszómedencét épített a névadó szponzor, vagyis a Rába. Ekkor talán Zalán Barnabás idejében jártunk. A medence legfőképp a sérült sportolók rehabilitációját szolgálta, de gesztus is akart lenni számukra, hogy még jobban kötődjenek a klubhoz, amelyben fociznak. A medence körüli világítást vállaltuk szponzori segítségként, s ezért mi is meghívást kaptunk az átadójára. A rendezvényen természetesen jelen voltak az ETO nagycsapatának – a Verebes-érának – a nagyjai, köztük Szabó Ottó is. Szóba elegyedtünk, s nagyon hamar kiderült, hogy egy középiskolába jártunk, a PÁGISZ-ba. Ottónak nagyon tetszett a végeredmény, dicsért is minket, s emelkedett hangulatban azt mondta:»Hiába, aki a PÁGISZ-ba járt, annak van ám gógyija!« – ezzel magára is mutatott hangos nevetés mellett."

Az evezősöket is támogatja a Vill-Korr, nem csak a tehetséges unoka, Gasztonyi Péter László (balra) miatt. Felemelő pillanat ez a nagyapa, Gasztonyi Lászó számára.

A 2007-es világbajnokságon nemcsak a sátrak, hanem a közvetítő kamerák alját is nyaldosta a víz.

Budavári Palota

MINISZTERELNÖKI *bólintás a tervekre*

Sümegi Zoltán

A sikert lehet pénzben és befolyásban is mérni, de az is biztos, hogy van, ami mindkettőn túlmutat. Olyan munka, amelyről pontosan tudja az ember, hogy élete legnagyobb dobása, s hálás lehet a sorsnak, hogy ez számára megadatott. A Vill-Korr fennállásának tizedik évfordulóján eljött ez a pillanat, felgyúltak a Budavári Palota fényei.

Két évet ugrunk vissza az időben, 1998-ba: a ferihegyi gyorsforgalmi útra lehetett pályázni, s a Vill-Korr most sem hezitált. „Akkor mi még betéti társaságként dolgoztunk, igaz, a bejegyzett tőkénk már messze nem negyvenezer forint, s nem is ötmillió volt, hanem százmillió. Láttuk a felhívást, jelentkeztünk rá. A pályázó cégeket találkozóra hívták, a neveket felolvasták, s ekkor a szemem sarkából figyeltem, ahogy a »zrt-s« vezetők elmosolyodtak a bt-nk hallatán. Pályafutásunk során soha ennyire nem éreztem a lekicsinylést, mint akkor. A munkát mégis mi nyertük el, mert nem a »bt« számított, hanem a már meglévő referenciánk, s a jegyzett tőkénk. Káröröm nélkül, tényként kell megjegyeznem, hogy az akkor minket megmosolygó részvénytársaságok jó része azóta tönkrement…" – emlékezik a történtekre Gasztonyi László.

Az antré tehát jól sikerült Budapesten, s a gyorsforgalmi projekt után egy újabb újsághirdetésen akadt meg a szemük: a Budavári Palota díszkivilágítására írt ki pályázatot a főváros. Ennél a projektnél ismerték meg Szamkó Katalint, aki az első találkozásukra így emlékszik: „Ketten érkeztek a testvérével, s engem meglepett az a visszafogott elegancia, amelyben megláttam Lacit (Gasztonyi László – a szerk.). A kivitelezőknél valahogy ez nem szokás, nem figyelnek erre, de ő igen. Nem volt piperkőc, de mégis sugárzott róla, hogy erre is figyel. Szerény volt, de felkészült a projektből, kellő alázattal állt magához a helyhez, a tervek csodálatosak voltak, s én éreztem, velük nem lesz gond" – mondja a várgondnokság akkori igazgatója.

Szamkó Katalin árnyalja azt a legendát, amelyet Balogh József mesélt: nem közvetlenül a győri díszkivilágításnak köszönheti a Vill-Korr a Budavári Palotát. „Annyit tudok, hogy szakmai körökben már ismerték a győri céget, a szakemberek nagyon alaposnak és jónak ítélték a világítási terveket, s egyáltalán nem mellékes – sőt –, hogy hogy a miniszterelnöknek (Orbán Viktor volt 1998–2002 között a kormányfő – a szerk.) szintén tetszett az asztalára letett terv. Megkaptuk az igent, elkezdődhetett a munka."

A Budavári Palota felújítása beláthatatlanul nagy költség lett volna, az azonban jól hangzó ajánlat volt, hogy a lényegesen olcsóbb díszkivilágítással is csodát lehet tenni. „A csodában hittünk – onnantól, hogy papíron láttuk, milyen lehet. De a kivitelező kezében voltunk, mert ha ő ezt mégsem tudja megcsinálni, akkor az álom szertefoszlik. Nem történt meg, ezért – utólag elmondhatom – életem végéig hálás leszek a Vill-Korrnak és Gasztonyi Laciéknak. Soha nem felejtem el, amikor a fények kigyúltak, olyan látvány volt, mint amikor egy óriási óceánjáró elindul. Csodálatos."

Az idő megszépíti az emlékeket, de ahogy előzetesen sejteni lehetett, a budai várban – ebben az utolsó szegletéig patinás és műemléki környe-

A csodában hittünk – onnantól, hogy papíron láttuk, milyen lehet. De a kivitelező kezében voltunk, mert ha ő ezt mégsem tudja megcsinálni, akkor az álom szerte-foszlik. Nem történt meg, ezért – utólag elmondhatom – életem végéig hálás leszek a Vill-Korr-nak és Gasztonyi Laciéknak.

Szamkó Katalin

zetben – semmi sem úgy működött, ahogy az akkor tíz éve összecsiszolódott és kikupálódott szakembergárda megszokta. Már a gépeket sem volt egyszerű felvarázsolni ezekre a festői szerelési pontokra, de ebben egy helyi vállalkozó segített, akinek ősrégi, rossz ZIL-je volt, viszont annál jobb daruja. „Ez egy igen kemény, sziklás terep, a földkábeleket nem is tudtuk rendesen lefektetni. Sok helyen homokágyba helyeztük. S a nap végén mindent sokkal alaposabban és gondosabban ellenőriztek. Mert az ember máskor ahhoz volt szokva, hogy a műszaki ellenőr egy-két felnyitott helyet megvizsgál, rendben találja, aztán viszontlátásra. Itt viszont méterről méterre nézték át utánunk az egész nyomvonalat, a mélységet, a homokágyat, mindent" – meséli a munka vezetője, Sümegi Zoltán.

„S persze ha valami olyat találtunk, ami esetleg épületromból származhatott, bármilyen terméskő is lehetett az, azonnal szólni kellett a régészeknek. Talán háromszor fordult elő, s ekkor jöttek ők, átvették az ásást és onnantól kezdve – például a Csikós udvarban – ők ásták ki a nyomvonalat harminc centi mélyen. Igaz, háromszor annyi pénzért, mint mi. A területnek úgy egy-két százalékát tehát nem mi tártuk fel, hanem a régészek."

Sümegi Zoltán szerint több száz földbe süllyesztett lámpát kellett elhelyezni a várban, ezeken akár a busz is áthajthatott. A testeket, búrákat természetesen a tervezők választották ki, s mindvégig felügyelték is a munkát. „Velük nagyon jól lehetett együtt dolgozni."

„Az is rendhagyó volt – hiszen nem szűken vett villanyszerelői feladat -, hogy a szigorúan előírt vörösréz csöveket mi rakosgattuk össze a felszálló vezetéknek, ami az ereszcsatorna mellett vezetett. Mert a látható helyeken nem rakhattunk műanyag védőcsövet. Szereztünk a munkához alpinistafelszerelést, ott aztán kellett mászni!" – mondja.

„Amikor nem odalent dolgoztunk, akkor a minimális magasság öt méter volt, s a legmagasabb pedig hatvan méter, ez az Országos Széchényi Könyvtárnál, az Attila utca felőli oldalon volt. A kosaras autó ide nem fért be, kötelet kellett húznunk a párkányon, úgy kötöztük ki magunkat az ötven-hatvan centi széles párkányon. Szép volt, izgalmas, s akkoriban még nem is szédültem, ma már kevesebbtől is szédülnék. De emlékszem, volt egy kis öreg a tervezőtől, nyolcvanéves volt, tanított az egyetemen. Ő bárhol végigsétált a magasban, szinte szaladgált a keskeny párkányon." Sümegi Zoltán a csapatával szinte minden szinten szerelt valamit: dolgozott a magasban, földön és vízben, a pincében, nem is akárhol.

„A Mátyás-kút lámpáit is ekkor szereltük fel, de annál több meglepetést tartogatott a vár pincéje, aminek másfél-két méter vastag falai voltak. Nem győztük venni a toldószárakat a fúróhoz, mert mindig rövid volt. Előfordult, hogy megszorult és nem tudtuk kiszedni, az ott is maradt a falban" – beszél a budai vár kihívásairól a szerelésvezető, aki szerint nemcsak a középkor örökségével gyűlt meg a bajuk. A betonnal sem spóroltak később. „A macskakő alatt ott a betonréteg. Jöttek a kubikosok egy kézi törővel. De pillanatok alatt kiderült, hogy ez kevés. Akkor felhoztak egy kisebb gépet, az olyan közepes volt, de a harminccentis beton nem adta meg magát. Végül jött a hatalmas törőtraktor, az lett a befutó. Fel kellett vele bontani az egész Oroszlános udvart."

Végül még az olyan triviális feladatok is rendhagyónak bizonyultak, mint maga a bejutás. „Két oldalról lehetett behajtani: a Clark Ádám tér felőli szervizúton vagy az Attila úton. Ha az előbbin jöttünk, nem kellett fizetni, ha pedig az utóbbin, akkor megvettük a jegyet, amit a várgondnokság utána lepecsételt" – emlékszik a volt szerelésvezető, Sümegi Zoltán. „Csakhogy előfordult, hogy a szervizúton már nem jöhettünk vissza, mert addigra bezárták az ajtót. A másik irányban viszont szintén gondban voltunk, mert nem volt jegyünk, amivel nyitjuk a sorompót. Már nem is emlékszem, pontosan mi lett a vége, talán kocsi nélkül vettünk jegyet, s félóráért nem lehet fizetni, lényeg az, hogy kijutottunk valahogy, mert most itt vagyok" – idézte fel ezeket a mindenki számára szép és emlékezes napokat, heteket.

A budai munkát ezt követően több fővárosi megbízás is követte: a Budapesti Műszaki Egyetem, a Sándor-palota, a Madách Színház és nem utolsósorban (sőt!) a Nemzeti Színház díszkivilágítását nyerte el a győri cég. Számos hasonló munkára kérték fel őket Győrben is, legalább százra becsülik azoknak az épületeknek a számát, amely külső világításán (is) ott hagyta bélyegét a Vill-Korr. S a közintézmények mellett természetesen ott voltak templomok – ezekről később még szót ejtünk.

Munkák a várban.

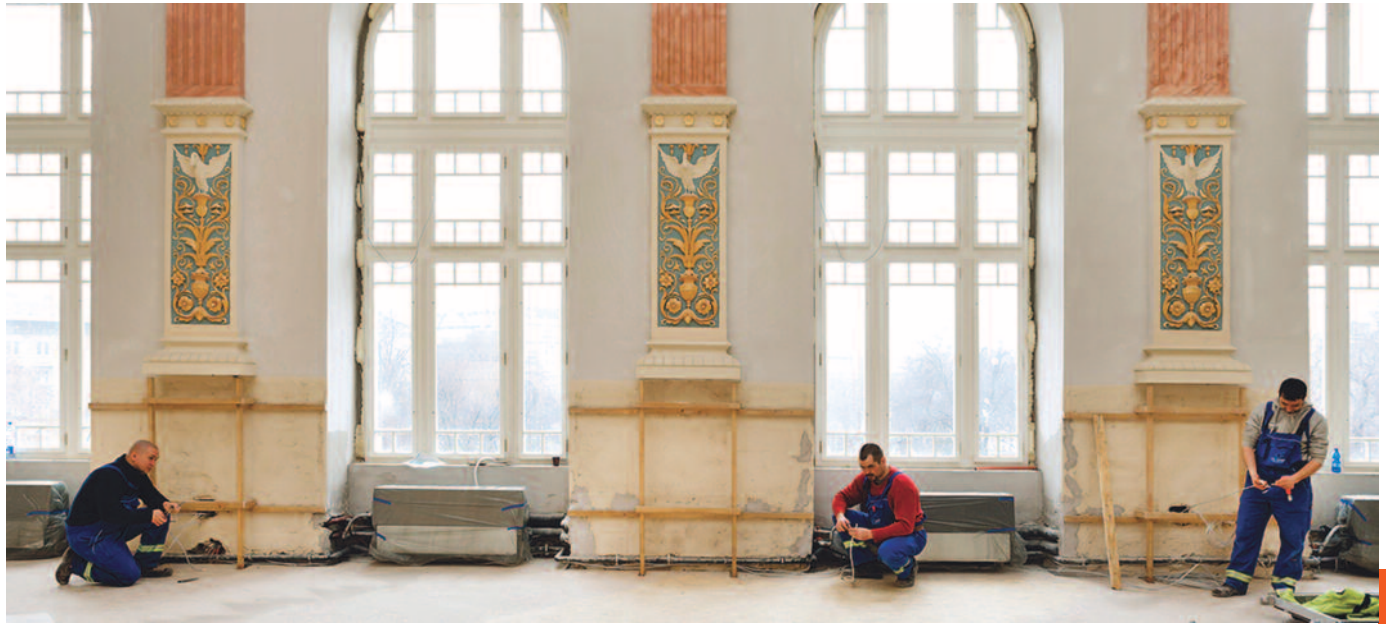

M. K. HONVÉD LUDOVIKA AKADÉMIA
NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Panoráma a pesti rakpartról.

Gasztonyi Lászlónak is megvan a pillanat, amikor a várat egységben látta kivilágítva: „Amíg a munkák folytak, szakaszonként szereltük és néztük az eredményt, aztán készen lett a teljes épület. Szamkó Katalinnal a Gellért-hegyen álltunk, a fények kigyúltak, s nem tagadom, a könnyem is kibuggyant. Apám jutott eszembe, hogy mi lenne, ha ezt most látná… Óriási szó volt, hogy a Budavári Palotát mi csinálhattuk meg, amikor az ünnepélyes átadás volt, Győrből két busz indult el – velünk és a vendégeinkkel. Olyan idők voltak akkor, amikor a partnerekkel együtt tudtunk örülni egymás sikereinek. S két buszt meg lehetett tölteni ilyen emberekkel."

Az E.ON-nal közös munkák egyike.

S AKKOR ZOLI *lecsúszott a légkábelen*

Mészáros Szabolcs

12. fejezet

2001

Nagyjából húsz-huszonegy méter választja el egymástól a földmunkát végzők, illetve a légkábelt rögzítő villanyszerelőt egymástól. A munka és a siker közös, ahogy a vacogás is az, ha ömlik az eső, zuhog a hó. S persze közösek a történetek is, amelyekből zsákszám akad a kilencvenes-kétezres évektől kezdődően.

A Vill-Korr legnagyobb erőssége éppen az, hogy a villamossági szerelés teljes tárházát fel tudja mutatni. A hálózatszerelés gyakorlatilag a kezdetektől portfóliójának része volt. Emlékeznek ugye még arra, amikor az idősebb Gasztonyi Gyula által megtervezett és legyártott szőlőtelepítővel fúrták ki a villanyoszlopok helyét az ipari park kiépülő utcáiban? Vagy amikor a pápalátogatáshoz állították fel az ideiglenes lámpaoszlopokat? Eltelt azóta néhány év, a 2000-es évek elejét írtuk, amikor sorra jöttek a hálózati munkák. A teljesség igénye nélkül néhány jelentősebb: Dunakeszi–Fót 20 kV-os vezeték rekonstrukciója, Budapesten az 5-ös számú főút közvilágítás- és energiaellátás-kiépítése, szintén a fővárosban a Bartók Béla út közvilágításának rekonstrukciója, illetve az M0-ás kivilágítása, a megyében pedig a nagycenki Széchenyi-kastély bekötőútjának közvilágítása.

A hálózati munka emberpróbáló feladat, aki csinálta, tudja, aki látott már ilyet, elhiszi. Ez a fejezet azokról a munkatársakról, illetve azokról a sztorikról szól, amelyek összekovácsolták az évek során a brigádokat. A történetek sorát Mészáros Szabolcs szerelésvezető kezdi, ő a földmunkákat irányította: „Az Audi 120 kV betáp'-kábelezését csináltuk, a munkaterületet későn kaptuk meg, így az idő szorított. Alvállalkozókkal is dolgoztunk, hogy a határidőt tartani tudjuk, hétvégeken is a terepen voltunk reggeltől estig. Aznap vasárnap volt, Laci kijött reggel, hogy megnézze, rendben leszünk-e. A kotrógépen dolgozó ember külsős alvállalkozónk volt, s azt mondja neki: – Főnök, baj van a géppel. Milyen baj? – kérdezett vissza Laci. – Billeg a hátulja – válaszolta. Mi már ott tartottunk, hogy instabil kotróval tényleg nem lehet dolgozni, így aznap mégsem lesz munka, de Laci sejtette a »billegés« okát: az alvállalkozó munkáskabátjának felső zsebébe pénzt tett, a kotrógép pedig varázsütésre stabillá vált. Rendben lesz? – kérdezett vissza Laci. – Rendben – jött a válasz."

„Nagyon szép helyeken dolgoztunk, többek között a Balaton partján Tihanyban és Füreden is. Mindegyikhez van sztorink, több is… Tihanyban Bujtor István híres filmjének jelenete megvolt mindannyiunknak, amikor Matuska bácsi játszotta el a visszhangot. Megcsináltuk ezt mi is, amikor a visszhangdombon dolgoztunk. Egy idős kollégánk beült a bokorba, s ugyanúgy ő lett a visszhang, ahogy a filmben. Balatonfüreden pedig a sétány felújításán dolgoztunk, akik előttünk voltak – más területről –, mindenféle gebaszt csináltak, így mire mi jöttünk, már húzták a helyiek szájukat, hogy újabb gond érkezett. Mondtam nekik, hogy mi a Vill-Korr vagyunk, velünk nem lesz gond. Nem is lett volna, de egy rosszul bejelölt térképrészlet miatt a kandeláberfúráskor elvágtuk a vízvezetéket. Azt, amelyik a helyi fodrászathoz is vitte a vizet, s mi a fodrásznak is megígértük, hogy velünk nem lesz gond… Nem volt mit tenni, felhívtam a fodrászt, s megkérdeztem, van-e vendége. Persze, három, hajat festek nekik – mondta. Ezután már csak annyit kérdeztem, hány liter vízre van szük-

ség a lemosáshoz. Ezután felhívtam a Tihanyból megismert Sanyi bácsit – ő volt akkoriban a Klub Tihany étteremvezetője –, s ő odavitette a vizet. Gondot okoztunk, de megoldottuk."

„A 2013-as havazást, amikor három napra megbénult az autópálya, mi sem úsztuk meg. A Várkert Bazáron dolgoztunk, s este már hívtak otthonról, hogy minden rendben van-e velünk, mert nagyon havazik. Mondtuk, persze, esett már máskor is, a munkát befejezzük, s utána jövünk haza. El is indultunk a teherautóval és a vontatóval, amelyen a lánctalpas munkagép volt. Elakadtunk azonban a nagy hóban már letérve az autópályáról, Székesfehérvár környékén. Ekkor a lánctalpast levettük, az húzta egy ideig a tehergépkocsinkat és az utánfutót. Majdnem megfagytunk, Gátig jutottunk, amikor a helyi vadőr meglátott minket, s mondta, menjünk be a vendéglőbe, ott meleg van, ételt is kapunk. Zeneszóval fogadtak, úgy, mintha régi ismerősként érkeztünk volna. Néztünk átázva, átfagyva, s a szívünket tényleg olyan melegség járta át, amit elképzelni nem tudtunk. Két napig ott maradtunk, a falu útját a lánctalpassal mi tisztítottuk meg, összebarátkoztunk a helyiekkel, mielőtt eljöttünk."

Ezt a baráti légkört említi – már más munka kapcsán – Mészáros Szabolcs kollégája, Vörös Károly is: „Én tizenegy évig alvállalkozóként dolgoztam a Vill-Korrnak, s láttam, hogyan csinálják ők a munkákat, hogyan dolgoznak. Nyolc éve vagyok már én is belsős, s meg kell mondjam, azért fogadtam el az ajánlatukat, mert jó volt ezzel a társasággal dolgozni. Egyszerűen büszke voltam – velük együtt – én is, hogy mindent meg tudtunk csinálni, ráadásul időre. Húsz méter választ el minket a légvezetéken dolgozó kollégámtól, de a valós, emberi távolság jóval kisebb."

Van egy történet, amit majd mindenki emleget, a főszereplője pedig Kovács Zoltán. Halljuk tőle a saját verzióját, miért is csúszott le két oszlop között a légvezetéken, s persze hogyan: „Huszonéves, fiatal villanyszerelő voltam, Laci hamar megtett szerelésvezetőnek. Sok munkánk volt, amelyről szó van, az egy dombos vidéken volt, ahová autóval nem lehetett bejutni. Az egyik oszlopon végeztem a szereléssel, s láttam, hogy a másikhoz átjutni nem lesz egyszerű autóval. Akkor döntöttem úgy, hogy egy csörlővel és övvel megpróbálom… Száz méterről volt szó, s nem állítom, hogy ugyanezt ma megcsinálnám. De akkor sikerült, nem volt semmi gond. Filmbe illő jelenet volt, biztos, de hát fiatal voltam."

S ha már film, az utolsó két történet erejéig visszaveszi a szót Mészáros Szabolcs: „A fóti filmstúdióban dolgoztunk, itt nem a munka, sokkal inkább a helyszín volt különleges. Biztos arra kíváncsi mindenki, hogy világsztárral találkoztunk-e, a válaszom az, hogy nem, de mint a helyszínen megtudtuk, a Pokolfajzat II-t (Hell Boy II.) forgatták éppen. A filmről így hát hallottam, de bevallom, nem néztem meg."

S hogy a munka akár kellemes meglepetést is tartogathat, végszónak egy újabb sztori: „Szintén Balatonfüreden az akkor nyílt élményfürdőben dolgoztunk, mi végeztünk ugyan a munkával, de a kertész az öntöző slagot véletlenül elvágta, így a terület átázott, s a trafó megsüllyedt. Vissza kellett mennünk ezért megszerelni, de azt kérték tőlünk, hogy öt óra után menjünk, s éjjel dolgozzunk, mert egy napig nem akarják bezárni a frissen nyitott fürdőt. Megértettük természetesen, s mivel mondták, hogy ötkor zárnak, mi négy körül megérkeztünk, hogy az előkészületeket legalább elkezdjük. Az uszodamester ránk szólt, hogy szó sem lehet erről, zárásig nem dolgozhatunk. Akkor mit csináljunk? – kérdeztük. Menjenek, fürödjenek! – szólt a válasz. Mi pedig minden csúszdát, s persze a hullámmedencét is kipróbáltuk. Utána pedig jöhetett a munka."

Aki fenn dolgozik, ezt látja. Ön vállalná?

> *Száz méterről volt szó, s nem állítom, hogy ugyanezt ma megcsinálnám. De akkor sikerült, nem volt semmi gond. Filmbe illő jelenet volt, biztos, de hát fiatal voltam.*
>
> *Kovács Zoltán*

Földmunkák nélkül nincs légkábelszerelés.

A győri egyetemi csarnok.
Fotó: SZE/Majer Csaba József

„ÚJRATERVEZÉS” *az egyetemi csarnokban*

Rosta S. Csaba

13. fejezet

2002

Amikor Győr egyetemmé válásáról döntöttek, rögtön látható volt, hogy a hetvenes évek első felében épült főiskolai komplexumnak számos erénye mellett hiányossága is akad, s ki is fog ütközni. Az, hogy nincs megfelelő méretű rendezvénytere, ahol nagyobb létszámú diplomaátadót, bált vagy sporteseményt tudnának lebonyolítani. „Az egyetemmé válás küszöbén ez égető problémává vált, s akkor egy ideiglenes csarnokot is építettek a mai kollégium helyén, de ezt az egyetem már az építés pillanatában kinőtte – emlékszik az építész Rosta S. Csaba, aki cégével az egyetemi csarnokot tervezte ezt követően. Az eredeti funkciójánál azóta lényegesen nagyobb szerepet tölt be a hely, ami születése előtt sok fejtörést okozott. Az átvágott gordiuszi csomónak köszönhetően aztán 80 pályázó közül nyert az akkor 33 éves győri építész cége, s nagyon szűk határidő alatt kellett elkészülnie.

„Borzasztó szigorú szabványok kötötték a kezünket, úgy kellett dolgozni, hogy a területet kijelölték a szabályozási tervben, s aki attól akár egy centivel is el akar térni, annak a munkáját azonnal kiejtik a nemzetközi pályázaton. Előtte – emlékszem, éppen Tokióból értem haza, ahol megnéztem az olimpia helyszínét – és éppen azon járt az eszem, hogy milyen jó volna sportcsarnokot tervezni. De ahogy néztem ezt a kiírást, csak a problémákat láttam benne. Adott volt a negyvenszer húszméteres küzdőtér, a tizenhárom méteres űrszelvényünk, bele kellett férni a szigorúan megadott maximális tízméteres átlagos építménymagasságba. De lefelé sem terjeszkedhettél, mert az egyetemi csarnoknak nem véletlenül nincs pincéje. A Mosoni-Duna közelsége miatt másfél méterre fekszik a talajvíz, tehát abba építeni olyan, mintha lavórt akarnánk nyomni a vízbe és azt szeretnénk, hogy ott is maradjon. Megoldható, csak háromszoros bekerülési költséggel” – fejti ki. „Így hát reményvesztetten nézegettük, s végül a problémáinkat ezzel a feszített dongahéj megoldással tudtuk áthidalni, ami gerincoszlophoz és a belőle kivezető bordákhoz hasonlít. Ezzel nyertünk és bevallom, azóta is nagyon büszke vagyok rá. A stábom nagyrészt az akkori egyetemi diákjaimból állt, így az átlagéletkor még az idősebb szakemberek – statikusok, gépészek, más tervezők – becsatlakozásakor sem emelkedett huszonöt év fölé. Az egyetemi csarnokot tehát szó szerint egyetemisták tervezték. Az első csüggedés után, ahogy megszerkesztettük a küzdőteret és a nézőteret, körülbelül hat méternél kaptuk meg azt a magasságot, amivel már működött a csarnok nézőtere, kerengője. Innentől jött a tetős trükk, ugyanis rájöttünk, hogy a negyvenöt fokos dőlésszög alatti részt már nem kell beleszámítani a magasságba, s így belefértünk a korlátok közé a dongahéjszerű szerkezettel” – meséli a csarnok születését az építész.

Most pedig jöjjön a Vill-Korr szerepe. Rosta S. Csaba mindig sok energiát szán a külső és belső világítás minőségére, volt hát közös célja a céggel, amely az Integrál-H. Zrt. egyik alvállalkozójaként végezte az egyetemi csarnok villamosáramellátását. „Az ő érettebb korú szakembereik is nagyon jól kompenzálták a mi akkori járatlanságunkat, mivel ilyen léptékű épületeket addig nem terveztünk – emlékszik Rosta S. Csaba. „Átestünk a tűzkeresztségen, és ez a munka jelentette a referenciát a későbbiekhez – azóta már összesen én is öt sportcsarnokot terveztem. Így különösen kellemes emlék fűz a Vill-Korrhoz, amely igen nagy elszántsággal segített

A Vill-Korr dolgozóinak emlékeiben szinte összefolynak a budai vár és a várnegyed másik különleges éke, a Sándor-palota világításának emlékei. Itt is süllyesztett lámpákat használtak, a homlokzat bevilágítása inkább szép feladat, mint kemény kihívás volt a cégnek. *Fotó: oroksegnapok.gov.hu*

jól bevilágítani ezt a különleges teret. Nem volt egyszerű" – mondja Rosta S. Csaba. Ugyanis egy ilyen épületben nem elegendő a sikerhez, hogy van egy adott fénymennyiségünk. Ha az ember bemegy egy sportcsarnokba, nem csupán nézni akarja a pályát, figyelni szeretne arra, ami történik, látnia kell mindent. A káprázást tehát ki kell küszöbölni, nem világítanak szemünkbe a reflektorok. A következő szempont – ha labdajátékokra tervezneknek egy teret –, hogy a kapust sem vakíthatja el a fény. S mivel ez nem színház, hanem küzdőtér, ahol a kamerák is veszik majd a mérkőzéseket, a fénynek borzasztó egységesen kell a padlón eloszlania, nem lehet foltos. Oszlop sem állhat a küzdőtér és a nézőtér között, s a többi, s a többi.

„Az előbb már említett íves lefedés mellett döntöttünk, ahol a »bordák« letámaszkodnak a vasbeton lelátókra, a fény pedig oldalról és felülről érkezik. Ehhez egy dán lámpát sikerült találnom fényvető referenciaként a tervezés során, s az íves felület indirekt módon veri a fényeket, ami nagyon jó világításképet ad. Budapesten egy speciális mesterséges égbolt segítségével vizsgáltuk a hatalmas maketten az eredményt, s az akkori kezdetleges számítógépes technikával, de legfőképpen manuálisan igyekeztünk levezetni, hogy veri vissza a reflektorok fényét az acélszerkezet, aminek a bordái szerencsésen meg is sokszorozzák ezt. Megvettük a felszerelést, a reflektorokat, elégedetten hazamentünk" – meséli az építész. De ekkor jött a meglepetés.

„Mindenki és minden előzetes tanulmány eredménye azt mondta, hogy a dolog működni fog. Egyetlen dolog volt, ami ez ellen szólt: hogy nem működött. Még az volt a szerencse, hogy a Vill-Korr nagyon jó időben, az átadás előtt csinált egy világításpróbát. Láttuk, hogy semmi nem jó, foltos a világítási kép. Ott volt egy csomó reflektorunk, rögzítési pontunk, kábelünk, és mindenki esküdött rá, hogy ez elég. Nem a teljesítménnyel volt baj, de valamivel baj volt. Ezen a ponton bármelyik kivitelező mondhatta volna azt, hogy nem jól sült el a dolog, s ezzel pont. A késő este tartott világításpróbák ezután hajnalig nyúltak, a Vill-Korr emberei keményen helytálltak és igyekeztek megtalálni velünk együtt a megoldást. Három nap volt még az átadásig, párunknak végig csurgott hát gerince mellett a verejték. Végül a meglévő végpontokat és lámpatesteket föl-le helyezve, cserélve a kicsit nagyra, a nagyot kicsire, addig-addig játszottunk az elosztási térrel, amíg hajnali öt körül kiváló lett az eredmény. Olyan, hogy színes közvetítésre is alkalmas, káprázásmentes lett és minden létező szabványnak megfelel."

Ha igaz, hogy (részben) a győri díszkivilágítás szolgált referenciaként a budai várhoz, úgy kétszer annyira igaz, hogy a vár világítása vezetett a budapesti Nemzeti Színház projektjének elnyeréséhez. A homlokzat és a nemzeti színjátszás nagyságait ábrázoló szobrok megvilágítása lett a Vill-Korr feladata, így már a Duna mind a két partjára büszkén tekinthetett, amikor Budapesten járt a cég dolgozója. Az igen izgalmas, exkluzív világítás kinti része jutott a győri csapatnak, míg a színház belsejében egy másik cég dolgozott. A belül kiépített áramkört vezették el kint, így erről a rendszerről működtek azok a lámpatestek is, amiket pozícióba állítottak a megvilágítandó tárgyakhoz igazodva. „A tetőn is szereltük a megvilágítást, az oldalfalon az állványzatról végeztük a szerelést és persze – ahogy már megszoktuk – sietni kellett – emlékszik vissza Sümegi Zoltán. Azért kellett iparkodni, mert a fal kövezése és a kábelek kivezetése egyszerre történt, s ahogy követtek, úgy vált szükségessé a villanyszerelési munka.

„Az egyedi tartószerkezetek jelentették a különleges kihívást, mivel a betonra és a szigetelőrétegre került burkolaton nem rögzíthettük a lámpát. Tehát megfordult a sorrend, a követ kivágták, szépen kijött a kábelünk, meg a rögzítőelem a betonfalból, s ahogy a kövezés kész volt, már csak a lámpát kellett felhelyezni. Maguk a lámpák ugyanazok a típusok voltak, mint a budai várnál: a földbe süllyesztve és az oldalfalon" – mondja Sümegi Zoltán, aki azt is felidézte, hogy mindjárt az elején cserélni kellett a főbejárat előtti térkövezés egy-két darabját, mert azok összetörtek a Vill-Korr többtonnás emelőkosaras gépe alatt. Egyébként építészeti és képzőművészeti szempontból a Nemzeti Színház külseje talán még híresebb a belsejénél. Az oldalhomlokzatain megjelenő szobrok Schrammel Imre tervei alapján készültek, a főbejárati homlokzaton a kilenc múzsa szobra Párkányi Raab Péter szobrászművész alkotása – tudjuk meg a színház honlapjának ismertetőjéből (nemzetiszinhaz.hu). Két oldalon tizennégy reliefen Makláry Zoltánt, Őze Lajost, Somogyi Erzsit, Rajz Jánost, Kálmán Györgyöt, Bihari Józsefet, Pártos Erzsit, Pécsi Sándort, Gábor Miklóst, Páger Antalt, Sulyok Máriát, Bulla Elmát, Feleki Kamillt és Dajka Margitot ismerhetjük fel, ezeket Marton László készítette. Egy-egy legendás szerepükben megörökített, egész alakos szobrot kapott Gobbi Hilda, Kiss Manyi, Ruttkai Éva, Latabár Kálmán, Tímár József, Major Tamás, Sinkovits Imre, Lukács Margit, Básti Lajos és Soós Imre. Az alkotások Bencsik István, Marton László, Kligl Sándor és Párkányi Raab Péter szobrászművészek munkái. A park híres kapuszobrát Melocco Miklós tervezte, Tolnay Klári és Latinovits Zoltán alakja fogadja a közönséget.

A Nemzeti Színház Budapesten.
Fotó: Anna from Hungary/Wikipedia

A tatai vár.
Fotó: tata.hu

EGY KIS KÖZÉPKOR *doboznyi fagyival*

Farkas József

14. fejezet

2003

Mást ért a „romantikus épületen" a laikus és mást a szerelő. Előbbi számára hívogató környezetet jelent egy középkori vár, mint az, amelyik a tatai Öreg-tó partján magasodik és magán viseli a 600 év jegyeit. De az ódon falak romantikájáról a falat kivéső szakemberek is tudnának mesélni.

A XIV. században épült vár felújítása ekkor már igen időszerű volt. Megújult a bástya híres – akkor még elhanyagolt kávézója, ahol az első fagylatot a győri kollégák ették. Igaz, ők nem kehelyből vagy pohárból, hanem egy 80 milliméteres villanyszerelő kötődobozból – amit egyébként a falba szokás süllyeszteni, amikor nem cukrászdai kellék. A múzeumként is szolgáló várban teljes felújítást végeztek 2003-ban, átszerelték a komplett világítást, mozgásérzékelőkre váltották ki a kapcsolókat, sínnel ellátott lámpákat helyeztek el a mennyezeten a múzeumi tárgyak megvilágítására szolgáló, mozgatható reflektoroknak. Felsorolni könnyű. Végigcsinálni más érzés volt. „Nekünk is új volt egy olyan várat építeni, ami ezelőtt hatszáz évvel épült. Főleg a fal volt izgalmas. Olyan várfalat véstünk meg, aminek belső kövezetét még nem látta senki rajtunk kívül az építés óta" – emlékszik a szerelésvezető Farkas József a Mátyás király által is jól ismert épület rejtelmeire.

„Be voltak már vakolva, de a vakolás alatt rejlő eredeti falak iszonyú kemények voltak. A legtöbb nehézséget az elosztószekrények bevésése jelentette, ezek hatvanszor hatvancentis szekrények voltak, amiket húsz centi mélyre kellett besüllyeszteni. A kolléga, aki megnyerte a feladatot, már ott tartott, hogy feladja. Biztattam, hogy tartson ki, mert lehet, hogy egyszer csak üreges részhez ér és kincset talál. Ettől erőre kapott, persze nem találtunk kincset sehol. Türelemjáték volt a vésés, márpedig a mai technikával csináltuk. Hilti vésővel. Egy normál téglafalban ez a munka félórás lett volna, itt meg egy teljes napig eltartott, olyan falat emeltek. A középkor másik robusztus öröksége a mennyezet volt."

„Át kellett vinni rajta a védőcsövet. Megfúrtuk, néhány helyen már meg is volt fúrva. Mert valakik valamikor már dolgoztak rajta, amikor a vízvezetéket csinálták. Felülről eresztettük le a műanyag csövet, de vagy három méterre sikerült eldugni, s nem jött ki alul a vége. Napokig kínlódtunk, mire ki tudtuk játszani – meséli Farkas József, s akkor még nem esett szó a cserépkályháról, aminek közelébe sem engedték a kivitelezőket. „A világítást keresztbe, teljesen ellentétes irányba kellett csöveznünk, a kályha körbe volt korlátozva ésöt méteres körzetben meg sem közelíthettük. A vár gondnoka tréfásan az »ispán« megszólításra hallgatott, s ő segített bejelölni lent a kőtárban, hogy hol húzódnak a fűtéscsövek. Azokat ugyanis már korábban felújították, így a feladat most velük kapcsolatban az volt, hogy a szerelők vigyázzanak rájuk, kerüljék ki őket."

„Ceruzával bejelöltük, eddig lehet hornyot marni, itt meg ki kell hagyni. Alvállalkozók segítettek, odament az egyik, aztán ahogy volt, végigtolta rajta a marógépet. Ettől leürült a fűtés az egész alagsorban. Fél méter magasan állt a víz, még szerencse, hogy ez csak a kőtár volt, s így különösebb kár – az ijedségen kívül – nem esett."

Ebben a régióban nem egy cég kanyarodik vissza a nagybetűs kezdetekhez, – a sikerek gyökeréhez, amelyet egy (vagy több) Audi-megrendelés jelentett. A Vill-Korrnál sincs ez másképp, így amikor az úgynevezett „tiszta térről", vagyis a mikorchip- és gyógyszergyártói munkákról beszélünk az ország másik felében, akkor ismét ugrunk az időben, s az Audi G10-es csarnokban találjuk magunkat Győrben. Az „idegenvezető" pedig Bánhidi Miklós mérnök, aki ebben az időben a német Zander AG magyarországi képviseletét vezette.

„A G1-es csarnok építésénél mindenki láthatta, hogy a Gasztonyi-cég - hiába volt ekkor még kicsinyke családi vállalkozás – minden problémát meg tud oldani. Addig alvállalkozóként vettek részt a munkában, s nyilvánvalóan nagy előrelépést jelenthetett számukra, ha a következő munka során főkivitelezővé váltak. Mi azt mondtuk az Audi vezérkarának, hogy meg tudják csinálni – ők is és az Integrál-H is, amelyek vezetőit elvittük Ingolstadtba. Majd lefordultak a székről, hogy kiket vittünk, nem a Siemens vagy valamelyik nagyvállalat embere ült velük szemben, hanem két győri vállalkozó. De elfogadták a lobbinkat és a döntésünket, a magyar vállalkozók pedig hosszú évekre munkát találtak az Audiban. Csak ez a csarnok szintén óriásira nőtt, ha jól emlékszem, négy éven át folyamatosan bővítették, a munkákat pedig megbízható módon elvégezték a magyar cégek."

> *Mi azt mondtuk az Audi vezérkarának, hogy meg tudják csinálni – ők is és az Intergrál is, amelyek vezetőit elvittük Ingolstadtba. Majd lefordultak a székről, hogy kiket vittünk, nem a Siemens vagy valamelyik nagyvállalat embere ült velük szemben, hanem két győri vállalkozás.*
>
> Bánhidi Miklós

Eupec, Cegléd.
Fotó: Infineon.com

Az Eupec- és a Sanofi-gyárépítés – méretét tekintve – nem versenyezhetett az audis munkákkal, itt az volt az újdonság, hogy „tiszta térben" kellett szerelni, ami azt jelentette, hogy overalban dolgoztak a Vill-Korr emberei is – majdnem úgy, ahogy később a mikrocsip-, illetve gyógyszergyártó cég szakemberei a kész csarnokban. „Sokoldalú és megbízható cég volt ekkor már Vill-Korr, ezt tudtuk – folytatja Bánhidi Miklós. – Az üzleti kapcsolatunk barátivá mélyült Lacival, pontosan tudtam, hogy ha baj van egy-egy munkánál, azt egyenesen megmondja, s ki is javítják. A végén már szinte üres lappal mentünk a beruházásokra, s velük találtuk ki, mi hogyan legyen. Értették nagyon a szakmát, s azt követően, hogy a kisvállalkozók gyerekbetegségeit kinőtték – mert olyanok is voltak – professzionális partnerek voltak."

Végül még egy történetet mesél Bánhidi Miklós, amely már a lányához kapcsolódik: „Közgazdasági főiskolára járt, s a diplomamunkájában két pozitív vállalkozói példát szeretett volna bemutatni. Két olyan vállalkozót, akire méltán nézhet fel az ő fiatal generációja. Én két embert javasoltam: külföldi példának épp az Eupec vezetőjét, a magyarnak pedig Gasztonyi Lászlót…"

Sanofi-központ, Veresegyháza.
Fotó: sanofi.hu

Audi, G10-es csarnok.

NEM A NÉMET *a legprecízebb társaság*

Koós Joachim

15. fejezet

A modellváltást a japánok keményen irányították egy általuk választott magyar, s angolul jól beszélő műszaki ellenőr segítségével. Amit az Audin és más német cégeken már sokat edződött szakemberek ekkor megtudhattak: bizony nem a német a legprecízebb, sem a legfegyelmezettebb nép a világon. Koós Joachim volt a villamos tervezője az esztergomi átalakításnak, s szerinte fontos különbség volt az addig megszokott projektek és a Suzukié között, hogy itt szinte nem is akadt perc, amikor egy ember a megbízó részéről ne lett volna mellette, s ne utasította volna valamire.

„Tanulságos volt az a néhány hónap és iszonyúan feszített tempóban kellett elvégezni ezt a modellváltást a technológia cseréjével, a vele járó villanyszerelői munkával együtt. Úgy, hogy a termelésben alig legyen szünet, nagy megpróbáltatás volt, miközben füstben, koszban és zajban dolgoztak a kollégák." „Reggel héttől végeztük a munkát, s ha este nyolckor jutott valami az eszükbe, akkor nem volt apelláta, az egy perc csúszás pedig – ha egyszer megígérted, hogy ekkorra pontban hozol tíz embert – náluk nem létező fogalom. Volt, hogy állva tárgyaltunk hajnaltól délig, és nem kérdezte senki, kérsz-e egy teát, kávét, esélyed sem volt a mosdóba menni. Egyszer csak azt mondták, ebédszünet, mindenki kapott tíz percet" – idézi fel az esztergomi hónapokat Koós Joachim.

A villamos tervező szerint a japán megbízó a németeknél is pontosabbnak bizonyult, de a fegyelem terén még több kérlelhetetlenséget mutatott. „A német partnernél mindig ott volt a lehetőség, hogy azt mondjuk, várjál, lehet, hogy itt ezt nem így kéne csinálni. A japánoknál ez sokkal keményebben ment és nekünk is parancsoltak. Hamiszter iksz azt mondta, hogy valami úgy lesz, szóba sem jött, hogy más megoldással lépjen valaki elő. De az is biztos, hogy nagyon jó volt a szervezés – mondja Koós Joachim, aki szerint a munkának először csak az első ütemére kötöttek szerződést. Megismerték előbb a kivitelezőket, tudni akarták, megbízhatnak-e bennük. Kipróbáltak, mint egy vizsgán, s ha megfeleltél, jöhetett a következő ütem.

„A munka elnyerése előtt a behívott jelölteket – akik esélyesek voltak – egy erre szakosodott cég segítségével hallgatták meg, s megtudtuk, hogy az egyik találkozásnál ült köztük egy pszichiáter is. Ő azt figyelte, ki menynyire megbízható, őszinte-e vagy sem. Egy jó fél napot beszélgettek velünk és szóltak, tetszett nekik Gasztonyi Laci egyenes stílusa. Azt persze tudni kell, hogy már a bemutatkozásnál sem szabad félrenézni, a padlóra nézni, az első találkozás is egyfajta vizsgálat, figyelnek rád, hogyan válaszolsz a kérdésekre."

A feszített munkatempóról Sepovics Attila szerelésvezető is tud mit mesélni, aki ezúttal nem a teljes csarnok felépítését irányította, hanem „csak" egy gyártósorét: „Ha jól emlékszem, a Suzuki Ignis gyártását kezdték el, ehhez kellett a szerelőpadot kiépítenünk. A szokásosnál is szorosabb volt a határidő, júliusban vettük át a terepet, augusztus 20-ig pedig át kellett adni. Ez normál esetben három hónapos munka lett volna… Itt azonban dolgozott mindenki, aki csak bírt. A fiam, akiből később nem villamos-,

2004

Fénykapu a Suzuki-gyárban.
Fotók: Suzuki

hanem építőmérnök lett, szintén velünk tartott. Ez volt az első nyár, amikor együtt dolgoztunk – természetesen Laci engedélyével. Számomra ezért emlékezetes ez a munka. S még egy dologért: a japánok hallgattak ránk, amikor a fénykaput kellett kialakítani. Ez a kapu azért kell, hogy minden lehetséges hibát ki tudjanak szűrni. A fényforrásokat, a fény erejét és színét mi találtuk ki – s nekik bevált."

A tapolcai városközpont tava – aminek környezetét csodás mediterrán hangulatáról az egész ország ismeri és amely a partján álló vízimalom után kapta a „Malom" nevet – fürdésre nem igazán alkalmas. Ezt már az a valaha volt ifjú ember is tudhatja, aki 2003-ban megpróbálta. Pedig nem szórakozásból tette, s nyár is volt, kellemes strandidő.

A Vill-Korr híres arról, hogy nem finnyáskodik, ha munkát vállal. Szakemberei szívesen szállnak fel a budai vár kupolája alá, „raboskodnak" is egy kicsit Mátyás király nyomdokaiba lépve a nyirkos, középkori pincékben, eltöltenek hónapokat a metró alagútjában, s ha kell, még a tóba is lemerészkednek. Mondaná az, aki egy kicsit is jártasabb a dologban, hogy ugyan, mit nagyzolunk, hisz mindenki tudja, hogy a mesterségesen felduzzasztott tavat ilyenkor leeresztik…

A tapolcai tó éjszaka.
Fotó: Kiss Zsolt

Két okból sem igaz. Először is azért, mert teljesen nem lehet leereszteni, akkor a benne élő halaktól is elbúcsúzhatnának. Sümegi Zoltán a projekt vezetője volt, felidézte: ha leeresztették a vizet, akkor is körülbelül méteres volt a szintje, s egyébként alatta a speciális ragasztó technológiára is gondolni kellett, mert a fúrás a vízben bajos lett volna.

„Volt, hogy csónakból szereltünk, volt, hogy halászruhában, de belemenni igen ritkán kellett, mert a padkáról elértük a kábeleket és a lámpákat" – meséli a víz alatti díszkivilágításról.

Farkas József szintén bekapcsolódott a tapolcai munkába. „Leengedtettük a vizet, hogy a lámpákhoz férhessünk. A végén szóltunk, hogy köszönjük, megvagyunk, s a tavat visszaduzzasztották. Minden lámpa a víz alá került, s akkor természetesen kiderült, hogy egy-kettőt még be kellene állítani. Az egyik fiatal kolléga önként jelentkezett rá, nyár volt, azt mondta: szívesen megfürdik. Gatyára vetkőzött és bement, hogy kézzel beállítja a lámpákat. Még nem tudta, hogy ez a víz alig több mint tízfokos, mert a barlangból töltik fel. Szegény kijött, negyedóra múlva – emlékszem – még mindig úgy járt a foga, mint a varrógép tűje."

VILL-KORR HUNGARIA

ÖTÖS DIPLOMA *az új központért*

Gasztonyi Péter

A tizenötödik születésnapon a Vill-Korr már nem „bt." volt, hanem „kft". Az utolsó pillanatban hiúsult meg a fúzió a Raabvill-lel, ez azonban nem írhatta felül a terveket: a szülői családi ház kibővített tetőteréből az ipari parkba költözött a Vill-Korr. Övék lett az ötvenedik csarnok, ami pusztán véletlen. Az azonban nem, hogy Gasztonyi Péter a Vill-Korr-épület villamossági terveit nyújtotta be diplomamunkának, olyan újításokkal, amelyekért megkérdőjelezhetetlenül ötös járt.

A diplomamunka megvédését valószínűleg még sokan emlegetik, ugyanis ahhoz – szó szerint – falat kellett bontani. Gasztonyi Péter végzős hallgató volt a Széchenyi-főiskolán, amikor elkezdte tervezni a Vill-Korr új központjának a villamosságát. Olyan intelligens rendszereket tervezett, amelyeket Magyarországon még nem használtak, a mögötte álló családi vállalkozás pedig lehetővé tette, hogy ezt ne csak papíron, hanem próbapadon is szemléltethesse. Először csak maguknak csinálták, hogy lássák a tervek működőképességét, később aztán nyilvánvalóvá vált, hogy ez lesz Péter diplomamunkája is a főiskolán. A diploma védését általában papíron szokták szemléltetni, itt azonban rendelkezésre állt a próbapad is…
Egyetlen szépséghibája volt csak a tervnek: a próbapad túl nagy (túl széles) volt ahhoz, hogy a teremajtón beférjen. Ezért a diploma védése előtt a falat ki kellett bontani, az ötös osztályzat megszerzése után pedig a Vill-Korr természetesen helyreállította az eredeti állapotot, vagyis visszarakták az ajtót. Péter és testvére, Csilla mosolyogva meséli ezt a jelenben, Csilla ugyanakkor emlékszik arra, hogy Péter próbált visszakozni ebből, hogy ne tűnjön nagyzolásnak egy ilyen diplomavédés. Nem sikerült elérnie ezt, amit azért sem kell utólag bánnia, mert tanárai számára is emlékezetes volt ez a diplomavédés – olyat láttak és hallottak a fiatal hallgatótól, amelyet addig mástól nem nagyon.

A Vill-Korr is szintet lépett, a tizenötödik születésnap így különösen emlékezetessé vált. Az időben 15 évet ugrunk vissza, a Boglárka utcai családi ház tetőterébe érkezünk, amelyet a szülőktől megkapott Laci, Gyula és Ildikó. „Óriási bizalom kellett ehhez, apánk az alapító tagok egyike, így ezzel magyarázhatnánk is az okot, hogy beköltözhettünk a Bolgárka

Diplomaátadó a Széchenyi-főiskolán.

16. fejezet

2005

Id. Gasztonyi Gyuláné

utcába. De kellett hozzá anyánk igenlése is, és tőle ezt ugyanúgy megkaptuk. Ők lent laktak a földszinten, mi pedig fent dolgoztunk. Ahogy a vállalkozás bővült, úgy az épület is, az udvarra és a melléképületekre egyre inkább szükségünk volt. Sokszor képeztek akadályt a ki- és behajtó teherautók, kamionok a családi házas övezetben mégsem szóltak meg minket a szomszédok. Ebben biztosan nagy szerepe volt a szüleinknek, akik köztiszteletben álltak, szerették őket. Apánkat 63 éves korában elveszítettük, anyánk szerencsére él, így el tudjuk neki még egyszer is mondani, hogy mennyit köszönhetünk nekik a kezdeti bizalomért és a folytatásért" – mondja Gasztonyi László 2021-ben.

A családi házat tehát kinőtték, így döntöttek arról, hogy új központot építenek abban az ipari parkban, amelyhez nagyon is volt közük. A közvilágítás mellett – ahogy a korábbi fejezetekben említettük is – számos csarnok villamossági munkáit a Vill-Korr végezte. A Berkenyefa soron övék lett a kerek ötvenedik csarnok, amely pusztán véletlen, de könnyen megjegyezhető szám. A beruházás 500 millió forintba került, amelynek költségét egyedül a Vill-Korr állta. Azért egyedül, mert bár nagyon közel jutottak ahhoz, hogy a Raabvill-lel fúziót kötve meghatározó céggé váljanak, az utolsó pillanatban a Raabvill visszalépett. „Az akkor nagy pofon volt – emlékezik Gasztonyi László – , hisz 2004-ben a Vill-Korr Bt.-ből már kiszerveztük a Vill-Korr Energiatermelő és Befektető Kft-t, belevágtunk a központ építésébe, s mire elkészült, létrehoztuk a Vill-Korr Hungária Villamosipari Kft-t. Sok pénzbe került mindez, s mi úgy terveztük, hogy bár a nagyobb részt mi fizetjük, de a költségeken mégis osztozunk. Nem így lett, de a Vill-Korr összekapta magát és biztos talajon állva folytatta a munkát."

Az Árkád üzletközpont volt az egyik pillér: „Nekem ez volt az első nagy beruházás, miután elvégeztem a villamosmérnöki főiskolát – erősíti meg a projektet vezető Gasztonyi Péter –, ráadásul akkor házasodtam és kétezer-öt novemberében született Péter, az első gyermekem. Így a munka ideje alatt még öt-hat nap apasági szabadságot is kivettem, s addig Csanádi Jani kolléga tartotta a frontot"– meséli.

Sokszor képeztek akadályt a ki- és behajtó teherautók, kamionok, a családi házas övezetben mégsem szóltak meg minket a szomszédok. Ebben biztosan nagy szerepe volt a szüleinknek, akik köztiszteletben álltak, szerették őket.

Gasztonyi László

A családi házat és annak udvarát kinőtte a cég, a Vill-Korr központja lett az ötvenedik az ipari parkban.

Mert rendes szabadnap nem maradt az Árkád építése mellett, ráadásul ne felejtsük, hogy pár hónappal a kezdés után elindult a körgeometriás „árkádos" csomópont építése is. „Egy időben zajlottak a tíz kilovoltos kábelkiváltások, keddenként 9-kor a belső kooperáción voltam, 11-kor a külsőn." Az árkádoshoz hasonló csomópont csak Győrben van még egy szem, így a műfaj győri specialitás maradt – s azt is a Vill-Korr látta el árammal a Szigethy Attila úton.

Az Árkád legfontosabb része – éke és koronája – a középső rész az emeleten – tudjuk meg Gasztonyi Pétertől. Ez a látogatók által jól ismert, körbejárható, összekapcsolt aljzattal ellátott terület, a „MOLL", amit a vendéglátók gyűrűje vesz körül. A tervező kívánsága az volt, hogy ez legyen a központ, s ennek megfelelően a legkifinomultabb igényeknek kellett megfelelnie. Különös kihívást jelentett például a DALI-világításvezérlés összehangolása, aminek köszönhetően a világítóablakok színe végtelen változatban keverhető, s a hangulatok a napszakok, az órák múlásával változnak. Egy emlékezetes szemle is kötődik hozzá.

„Szegény apuék egyszer próbáltak meg két napra elmenni egy wellness-hétvégére, amikor a Strabagtól utánuk telefonáltak, hogy most lesz a bejárás a projekt résztvevőivel, tervezőivel. Az apu gyorsan elvitte anyut Balatonfüredre, és rögtön vissza is jött Győrbe. Amikor az emeleti MOLL-nál jártak, kiszaladt a száján, hogy »e miatt a folyosó miatt kellett idejönni…«, amitől a tervezők szeme kikerekedett. Ők szentségtörésnek érezték a MOLL »lefolyosózását« – amit apu még azzal a megjegyzésével is tetézett, hogy neki a »Moll-ról« a benzinkút jut eszébe. De valóban felesleges volt őt visszahívni, mert amiket akkor hiányoltak – például a felső lámpákat –, még úgysem lehetett volna kiépíteni addig, amíg nincs kész az álmennyezet" – mondja a projekt felelőse.

„A határidőkkel folyamatosan szorongattak mindannyiunkat. A legvégén tökéletesen és határidőre sikerült a megnyitása, gond nélkül átadták, de úgy, hogy miközben a vásárlók bent voltak, a műszaki átvétel még zajlott. A német tervezővel az emberek tömegében egyeztettünk pontról pontra, hogy ez vagy az a rajzon szereplő lámpa ott van-e a helyén. A legjobb

Sok munka és sok sztori övezte az ország akkori legnagyobb bevásárlóközpontjának, a győri Árkádnak az építését.

dolgunk akkor volt, amikor már kinyílt az Aranycipó pékség. Még folytak az utómunkálatok és minket rendszeresen megvendégelt a bérlő reggelivel." A kivitelezés során elkélt a némettudás, mert a beruházó ECE vezetősége és műszaki ellenőre is német volt. A nyelviskolában elsajátított szókincs pedig ide kevés, amikor röpködnek a „mittelspannung (középfeszültségű), a „niederspannungdrah" (kisfeszültségű vezeték) kifejezések. „A műszaki nyelvet én ezért főleg az Árkádban sajátítottam el húszévesen, Csanádi Jani – a műszaki vezető – is jól beszélt németül. Előfordult, hogy a munka hevében kevertük a két nyelvet, például amikor a tűzjelzőről a műszaki ellenőr azt ismételgette, hogy „nicht passt, nicht passt" (nem passzol), Jani felkapta a vizet: »Hidd már el, hogy passt!«"

„Nagyszerű volt a villamos tervezés, a Kelemen Zoliék csinálták – mondja Gasztonyi Péter az Árkádról, amelynek építész tervezője a győri Bodrossy Attila DLA volt. A kétéves munka alatt az elektromos hálózat kiépítése itt a szakma igen széles palettáját érintette: az akkor egyedülálló külső díszkivilágítástól a liftek és mozgólépcső betáplálásán át akár a külső rámpák fűtéséig, amelyek januárban sem csúszhatnak az autók alatt. Sőt, még pótmunkával is szolgáltak a parkolóautomaták, amiket aztán – mint tudjuk – később kivontak a forgalomból, mert a menedzsment ingyenessé tette a parkolást. A rámpák fűtőkábeleinek beépítése során történt, hogy a Vill-Korr-osok figyelmesek lett egy jókora adag összegyűjtött kábelre, amely este egy kábeldobban várakozott. „Szóltunk a biztonsági őrnek és éjjel rajta is kapták a tolvajokat. Egy alvállalkozónk vetett szemet a több milliót érő kábelmennyiségre, szépen egyre helyre rendezték, szereztek egy maszek cégtől kukásautót. Az a látszatot akarták kelteni, mintha takarítanának, de a kukáskocsi belseje üres volt, oda tuszkolták be a kábeldobot. Akkor fogták el őket" – meséli a különös balkanyarról Gasztonyi Péter.

„Kezdettől fogva bevontak a tervezésbe minket is. Emlékszem egy javaslatunkra, mert akadt egy kis probléma, amire senki nem gondolhatott előre, a tervezők sem. Az áram-energiaellátás több transzformátorból állt és a nagy trafókat az Árkád tetején, az északi oldalon helyeztük el. Itt kapott aztán helyet, a trafók alatt a Media Markt. Ahogy elkezdték bedugni a tévéket az elektronikai áruházban, kiderült hogy azok bezavarnak. A mágneses összeférhetetlenség miatt a tévék rezegtek, a hangtípusok sem úgy reagáltak, ahogy kell. A megoldást a Faraday-kalitka jelentette, vagyis egy szép nagy fémkalitkát építettünk a trafók köré, amellyel leárnyékoltuk. Nyilván senki nem tudta előre, hogy hol melyik bérlő alakít üzletet, s a mi munkánk alapból véget is ért az egyes helyiségek betáplálási pontjainál." Az Árkád-épületek között a győri különlegesnek és egyedinek számít, elmondhatjuk, hogy nemcsak a Vill-Korr, de mindenki, akinek csak része volt a születésében, büszkén néz a valaha volt Rába-gyár törzshelye felé. A bevásárlóközpont építész tervezőjétől, Bodrossy Attilától pedig megtudtuk azt is, hogy a német beruházó partner, az ECE miért a tetőre képzelte el a parkolókat: „Egyszerű. Így lehet az emeleti boltok számára is biztosítani a forgalmat. Ha a vevő fent áll meg, lefelé menet biztosan meglátja azokat, míg lentről nem biztos, hogy felmenne" – mesélte egy másik könyvben az építész (Ez már a mi 50 évünk című könyv, 2021).

Végül még egy fontos beruházásról szóljon még e fejezet: van az embereknek egy tipikus rémálma, s a Kontroll című filmben egy vérfagyasztó jelenetet is rendeztek belőle. A metró két ellenőre virtusból versenyt fut a vaksötét pályán a két állomás között, tudva, hogy mögöttük már elindult a kocsi. Ezt kicsiben ugyan, de átélték a vill-korros-dolgozók, a szerelvény szerencsére lassan jött, de így is szelet kavart maga előtt. A kettes (piros) metró három állomásának felújításában vett részt a Vill-Korr a budai oldalon, természetesen az alagút is a munka része volt a Déli pályaudvartól a Batthyány térig. Izgalmas és sajátos idegzetet kívánó terep a metró, szorongó alkatúaknak nem is javasoljuk. Csemez Tibor szerelésvezető a Déli pályaudvar állomásánál dolgozott.

„Augusztus huszadikán tartották az átadást, előtte három-négy hónapot dolgoztunk, s még azután is maradtak munkálatok az üzemi területen, amiket az utazóközönség már nem lát. Főleg a nyári hónapokban az volt jellemző, hogy szinte alig láttuk a napfényt. Általában úgy volt, hogy ott aludtunk, és reggel fél 7-kor kezdtünk, délután 6-ig melóztunk. Az átadáshoz közeledve, nyilván egyre hosszabb időt töltöttünk lent a munkával, azután – amikor a metrónak már működni kellett – éjszakai üzemmódra váltottunk. A kocsikat ilyenkor kivonták, a vonalak stresszmentesítve voltak, hogy ne rázhasson meg az áram. De azért dolgoztak embereink nappal is a láthatatlan helyeken, felosztottuk a csapatot"– idézi fel azt az 5 hónapot Csemez Tibor.

Vagyis ha a munkát télen végzik, hónapokig nem is látják a napfényt a Vill-Korr-osok. A munka lényegi része egyébként nem sokban különbözött más munkáktól, mivel elsősorban a világítást, a szekrények betáplálását jelentette – megszabadítva a metrót a már akkor is több mint 30 éves kábelektől. A szerelvények működéséhez, közlekedéséhez szükséges speciális munkát külön cég végezte.

S most jön a kérdés: Mit csinálnának, ha lent dolgoznának az alagútban és éreznék a szelet? „Az első gondolatunk az volt, hogy szaladjunk el. De ahhoz hosszú a folyosó. Nem volt más figyelmeztető jel, mint a szél, mivel a mozdony tolta maga előtt a levegőt. Ilyenkor a falhoz simultunk és vártuk, hogy elmenjen előttünk a kocsi. Először furcsa volt, de aztán megszoktuk" – meséli. Természetesen nem az utasszállító metró járt a szerelés idején, s még csak azt sem kell képzelnünk, hogy áram alatt lettek volna a működést biztosító kábelek. A szerelvényt dízel hajtotta, s azért volt rá szükség, mert csak a vágányokon tudták leszállítani a szükséges anyagokat: kábeleket és lemezeket. Viszont elég sűrűn járt a tehermetró: nagyjából óránként ment el a fiúk előtt, akik ilyenkor már egy idő után rutinosan a falhoz simultak a majdnem teljes sötétségben. A kocsi 10 kilométer alatti sebességgel haladt, s amit kívülálló nem is sejt, amíg meg nem tapasztalja: majdnem egyméternyi hely marad a falnál, ahol mozdulatlannak kell maradni. De azért nyitva hagyjuk a kérdést: ön kipróbálná?

Egy újabb fővárosi munka: metrófelújítás.

A Nádor aluljáró Győrben.

VARÁZSÜTÉS *egyetlen hétvége alatt*

Bella Tamás

17. fejezet

2006

A Vill-Korr volt az egyik kivitelezője a Nádor aluljárónak, míg a fővállalkozó részéről az azóta önálló társaság alapítójává lett Bella Tamás fogta össze az év legnagyobb és legfontosabb győri beruházását. Újító ötletével jelentősen lefaragott az építés költségeiből, s így modernsége ellenére egy okból biztosan retrónak számít a Nádor aluljáró: jóval kevesebb pénzből készült el, mint amit előirányoztak rá. Lássuk, mire emlékszik a Vill-Korral közös munkából?

„Két Vill-Korr-os történet jut hirtelen eszembe a Nádor aluljáróról, s a cég mindegyikből pozitívan jött ki" – reagált megkeresésünkre Bella Tamás, akit egyébként a szakma 2009-ben az aluljáró megvalósítása során alkalmazott megoldások miatt Építési Alkotói Díjban részesített. Az újítás lényege pedig az volt, hogy az épült három kis hidat bevonták a teherviselésbe és ráterhelték a résfalakra, ezzel ellensúlyozva a felhajtóerőt – amely a mínusz másfél méteren álló vízben egy ekkora monstrumot is képes volna megemelni. Végül 40 ezer köbméter helyett 19 ezer köbméter betonra, 4200 tonna helyett 1600 tonna vasra volt szükség. Így történhetett, hogy bár bruttó 6,3 milliárdos volt a legmagasabb ajánlat, a Strabag bruttó 3,9 milliárdért vállalta.

„Ezt az aluljárót olyan helyre kellett bevarázsolni, ahol iszonyatos mennyiségű közmű feküdt, köztük gáz és csatorna, villany és víz is. Mindennek az alapja: hogy a régiektől az utolsó szálig megszabadítják a területet, itt pedig elképesztő, mi volt a földben. Működött vagy 297 közmű-vasút mellett. Az már csak a dolog szépsége volt, hogy a fagyott földből kellett kiásni februárban.

„Találtunk a négyméteres gödör fenekén egy húszas betoncsövet, ami nem volt semmiféle közműtérképen. Biztosak voltunk benne, hogy csatorna, de így is sokszor körbejártuk a dolgot, mindenki ott volt, akivel csak konzultálni lehet. Álltunk a gödör szélén vagy tizenöten, áttanulmányoztuk a dokumentációt, amire eljutottunk oda, hogy rendben, ez döglött csatorna, lehet szabni a csövet. A kotró már várta, hogy indíthasson, a csőtől pedig egy másfél méterre ott állt a gödröt ásó munkás, támaszkodott ekkor a lapátjára. Elhangzott az utasítás, kábé fél másodperc telt el, akkor láttuk, hogy ez bizony nem csatorna, hanem egy tíz kilovoltos kábel, ami a betoncsőben fut. Csakhogy akkor már nem lehetett leállítani a kotrót, az úgy elvágta, mint az olló a zsinórt" – idézi fel a válságos pillanatot Bella Tamás.

Egy laikus megkérdezné, hogy miért volt ez olyan nagy baj? De akik ott álltak, szakmabéliek voltak, és rögtön megszólalt fejükben a vészcsengő. Ívhúzásnak hívják a jelenséget: a rendszer kísérletet tesz arra, hogy összezárjon, hátha csak üzemzavar történt" – magyarázza Bella Tamás.

„Ez lényegében egy elektromos robbanással járt, amiről a szegény emberen – akin szerencsére a hideg miatt két réteg ruha volt – csak egy réteg maradt. Két másodperc alatt eltűnt az egyik, műszálas lehetett, s egyszerűen leégett. Neki nem esett baja, de elképzelhetjük a sokkot. Ő még csak nem is értett az elektronikához, földmunkás volt. Még másnap sem fogta fel, hogy mi történt, de becsületére legyen mondva, bejött dolgozni. Pedig azt mondtuk neki, hogy ezt pihenje ki. Az eset után az

tűnt a leghasznosabbnak, ha elkísérjük a legközelebbi kocsmába, valósággal vezetni kellett, mert bénultan támolygott a döbbenettől. Kiraktunk elé három feles vodkát, egymás után lehúzta és hazament" – emlékszik Bella Tamás, aki szerint ebből is látszott, hogy még a legnagyobb gondoskodás mellett is bekövetkezhet váratlan esemény, válságot helyzet, amit azonnal tudni kell kezelni. A Vill-Korr pedig öt perc alatt a helyszínen volt, s megoldotta a problémát" – méltatja Bella Tamás a céget, amiről több mint egy évvel később, a műszaki átadás előtt próbálták meg levenni a keresztvizet.

Az egyik útépítési vezető kirohanását máig emlegetik. „Voltak bizonyos belső feszültségek a fővállalkozó és a Vill-Korr között, s az egyik kivitelező azt akarta előadni a műszaki átadás előtti utolsó bejáráson, hogy azért nem tud végezni határidőre, mert a Vill-Korr egy sor dologgal nem készült el. Nagy volt a nyomás, nem sokkal azelőtt derült ki, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnök is jelen lesz Balogh József polgármester mellett az ünnepélyes átadáson. Az aluljáró készen állt, fel is volt öltöztetve, csak az utolsó utáni szösszenetek hiányoztak, s jött a bejárás" – mondja.

„A fővállalkozó illetékese előtte pénteken körbejárt és a hiányosságokból listát állított össze, fotókkal dokumentálva átküldte nekem. Azt próbálta demonstrálni, hogy ő már végezhetne, csak a Vill-Korr miatt nem tud. Pénteken elmentek az e-mailek, s hétfőn mentünk a bejárásra. Ő készült, csak balszerencséjére nem tájékozódott előtte, mert a Vill-Korr a hétvégén megrohanta az aluljárót, hogy kész legyen. Bepótolta az összes kisebb maradék munkát, hogy időre kész legyen, mert neki nem ért véget a hét péntekkel – idézi fel a bejárás pillanatait.

„Ott álltunk hétfőn karéjban, talán nyolcan, az illetékes velem szemben, háttal állt az aluljárónak. Nem nézett körbe, mielőtt elsőként magához ragadta a szót. Elpanaszolta, hogy sajnos lehetetlen határidőre elvégezni a munkát, sorolta a hiányosságokat, de akkor rajta kívül már mindenki sejtette, hogy lukra futott. Dühödten ütögette az óráját: „Amilyen a cég, olyan a munkája is, s tessék, itt van tíz óra, s a cég vezetője nincs itt, még arra sem képes, hogy időre megérkezzen." Ezt tíz óra előtt egészen pontosan harminc másodperccel mondta, és mindenki látta rajta kívül, hogy a Gasztonyi Laciék éppen most érkeznek a háta mögül. Mondtam is neki: hogy szerintem sikerült ideérni, és úgy látszik, a teljesítménnyel sincs gond. Akkor elindultunk a helyszínek közt, néztük a tervet: ez is kész volt, az is kész volt. Kijöttünk a felszínre, tehát már a város szeme elé kerültünk, s a kolléga nem akart hinni a szemének, mert arra számított, hogy nincs meg a kandeláber. Pénteken még valóban nem volt ott."

Ugorjunk időben és térben egy kicsit: „Füred nekünk nem a Riviéra volt" – foglalja össze a kisfeszültségű vezetékek föld alá süllyesztésének hónapjait Fehér Lajos szerelésvezető. Nem a munka volt különleges vagy bonyolult, sokkal inkább a „humán tér", amelyben dolgozni kellett: „Patinás utcák közvilágítását szerette volna korszerűsíteni a füredi polgármester, ehhez azonban az ingatlantulajdonosok hozzájárulására is szükség volt. Azt tudni kell, hogy az érintett utcák nagy részében nyaralónak használták azokat a házakat, amelyek udvarába – a villanyórákig – be kellett húzni a vezetékeket."

„Eleve az egész beruházást a hátuk közepére kívánták – folytatja Fehér Lajos. – Sokan ezt kerek perec meg is mondták nekünk, de hát mit tehettünk mi erről. Volt olyan tulajdonos is, aki évek óta nem látogatta a kertjét, combig érő gazban gázoltunk, utána persze reklamált, hogy nem »angol kertként« adtuk át a munkaterületet. Más nem engedte, hogy a falba véssük a vezetéket. De meg kellett valahogy oldanunk ezt is. Sokat küzdöttünk tehát, ráadásul nem is tudtunk egyhuzamban dolgozni."

Hogy miért nem? Mert a turisztikai szezonra le kellett vonulni a munkaterületről (az utcából), így a Vill-Korr brigádja csak ősztől tavaszig tudott dolgozni, pontosabban ősszel és tavasszal, mert télen az időjárás miatt sem lehetett a fagyott talajba vezetéket fektetni. „A Balaton csábítását nem éreztük. Időnk se lett volna az egyébként karnyújtásnyira lévő tóban fürödni, de rendre akkor dolgoztunk ott, amikor az időjárás is kizárta a csobbanást." A villanyszerelők naponta ingáztak Győr és Balatonfüred között, ami eleve fárasztó volt. Akkor még inkább, amikor baleset történt a 82-es főúton: „A Bakony környékén nagyon sok kamion csúszott árokba, volt, hogy órákat álltunk ezért a lezárt szakaszon. Kiszámíthatatlan volt, mikor csúszunk bele egy ilyenbe."

Ezt az aluljárót olyan helyre kellett bevarázsolni, ahol iszonyatos mennyiségű közmű feküdt, köztük villany és víz is. Mindennek az alapja: hogy a régiektől az utolsó szálig megszabadítják a területet, itt pedig elképesztő, mi volt a földben.

Bella Tamás

A TÁVOLBAN KÉT *hatalmas szélkerék*

Gasztonyi Csilla

18. fejezet

2007

Tegyék meg tétjeiket! Ma délután két és három óra között menynyi szelet fog befogni a mosonszolnoki szélerőmű? Pontosan ennyi információja volt erről Gasztonyi Csillának is, aki a Vill-Korr szélturbinájának előre becsült termeléséről tett napi jelentést. A társaság a két erőmű felépítésével – és nem csak szavakkal – bizonyította elkötelezettségét a környezetvédelem iránt, a mosonszolnoki beruházást pedig felvették a 77 legsikeresebb hazai uniós projekt listájára.

A Vill-Korr elsősorban az áram felhasználásában nyújt szolgálatot 31 éve, de ha teheti – s nem először teszi –, akkor szolgáltatja is az áramot. A kétezres évek második felében úgy döntött: maga is energiát fog termelni, s ekkor még az elsők hullámához csatlakozva fogott a szélerőmű-építésbe. Az egyik 800 kW teljesítményű turbinát Mosonszolnokon, egy magánembertől bérelt területen, a másikat Csornán, az önkormányzat telkén építette fel. A két, mintegy 290 millió forintos építkezés támogatására pályázatot nyújtott be a projekt gazdájává előlépő, Gasztonyi Csilla, s a cég 35 százalékos támogatást nyert. A területet is rendezték, körbekerítették, s felépítették a transzformátorállomást is, amiről a termelt áramot a közhálózatra vezetik.

„Amikor építeni kezdtük Csornán az erőművet, és a Colas emberei ásni kezdtek, egyre szörnyűbb szag csapta meg az orrunkat. Tudtuk mi is, hogy itt egy dögkút volt, mégsem voltunk felkészülve arra, hogy rögtön ennyi tetem kerül elő. Csontok voltak, de iszonyú büdös áradt a gödörből – meséli Gasztonyi Csilla a munka kezdetét, ami a tervezésnek is adott egy oldallökést. A szélerőművet az Enercon GmbH gyártotta, míg a Colas Dunántúl Zrt. – a Vill-Korral közösen – a szerelőterületet alakította ki. Kiderült: a volt dögkutat magába foglaló talaj túlságosan süppedős, s az eredetileg tervezettnél nagyobb és keményebb betonalapra van itt szükség. „Csodálatos volt látni, amikor végül elkészültek az erőművek, mert akkoriban ez a műfaj még új volt, nagy szónak – és Csornán például nem utolsó látványosságnak is – számított."

Gasztonyi Csilla átveszi diplomáját az akkori Széchenyi István Főiskolán, ma már egyetemen.

Ezt alátámasztja, hogy a téma okán Gasztonyi Csillának több interjút kellett adnia, a turbina izgalomba hozta a tévéket, újságokat. „Elképesztő érdeklődés kísérte, amikor a városba megérkezett. Nem tudom, hány kamionnal hozták, öttel-hattal, plusz a felvezető kocsi. A sor végigért az utcán, és tömegek figyelték kíváncsi tekintettel. Maga a negyvennyolc méteres torony is több részletben érkezett, külön hozták a több mint tízméteres lapátokat és külön az azokat tartó gondolát" – idézi fel máig tartó büszkeséggel. A két szélerőmű azóta is termeli a kereskedő cég által felvásárolt villamos energiát, a beruházás 8–10 év alatt megtérült.

A szélerőmű-tulajdonosoknak azonban sokáig volt egy keresztje is, amitől szívesen szabadultak volna. Adatforgalmi jelentéseket kellett tenniük, vagyis minden napra negyedórás bontásban adta meg a Vill-Korr előre a majdan termelt energia mennyiségét. „Ez szép feladat volt, azt éreztem, hogy a lottóval is többre mennék. Egy atomerőműnél, egy biogázerőműnél is meg lehet mondani, hogy mennyit fogunk termelni, de a szélnek nem parancsolok. Ezért ez mindig lutri volt. Igen ám, de ha harmincszázalékosnál nagyobb eltérést mértek a bejelentett és a valós érték között, akkor büntetést kaptunk" – mondja Gasztonyi Csilla, aki szerint mindegy volt az is, hogy „felfelé" vagy „lefelé" tévedett az ember. Ha rosszul lőtték be a várható szelet, a tétel 8 forintot taksált, ami hatodrészét tette ki egyébként a kilowattonként elkönyvelt bevételnek.

„Bevallom, soha nem néztem az időjárást, az utolsó volt, amire alapoztam. Akkor sem, ha azt mondták a tévében, hogy este hatalmas zápor és zivatar lesz. Ha a meteorológiai jelentések szerint próbálom megbecsülni a termelést, sokkal többet fizetünk. Próbáltam saccolni, sokszor használtam fel az előző három év átlagértékét" – mondja a zöldprojekt gazdája. Ma már a „széljóslás" feladatát a szerződő partner átvállalja, igaz, a kockázat és az adminisztráció fejében kevesebbet is kell fizetnie.

Az anyagiaknál is többet jelent a jóleső tudat, hogy megújuló energiát teremt a cég, s a tengernyi adminisztrációval járó program nemcsak sikerült, de Bajnai Gordon volt miniszterelnök gratulált

> *Bevallom, soha nem néztem az időjárást, az utolsó volt, amire alapoztam. Akkor sem, ha azt mondták a tévében, hogy este hatalmas zápor és zivatar lesz. Ha a meteorológiai jelentések szerint próbálom megbecsülni a termelést, sokkal többet fizetünk.*
>
> Gasztonyi Csilla

Csodálatos látni, amikor végül elkészülnek az erőművek.

hozzá, s a mosonszolnoki erőművet még a Nemzeti Fejlesztési Tervben támogatott uniós projektek közül is beválogatták a 77 legsikeresebb közé. Plusz egy személyes hozadéka is lett: a minőségbiztosítási mérnöki és közgazdászdiplomával rendelkező Gasztonyi Csilla ezután a Corvinus-egyetemen elvégezte az energetikai szakközgazdász szakot, ahol egyedül ő volt „céges" hallgató, a többiek állami szervezetnél dolgoztak. S az ötös diploma után évekkel, a napokban e-mailt kapott. A Corvinus-egyetem honlapján egy tudományos könyvkiadó megtalálta a diplomamunkáját, amely a szélerőmű-energia hazai helyzetét mutatja be. A dolgozatot egy világviszonylatban terjesztett könyvhöz kívánják felhasználni. A Vill-Korr végül itt is azt bizonyította, amit mindig: akkor tanulsz meg valamit igazán jól, ha magad is csinálod.

Magyarországon sok szempontból úttörőnek számított a biatorbágyi Aldi építése is, ami az akkori legkomplexebb beruházása volt a Vill-Korrnak. A méretei pedig elképesztőek voltak: a 130 ezer négyzetméteren belül - mint ház a házban - állt egy 20 ezer négyzetméteres hűtőcsarnok, ahol mínusz foknál is hidegebb volt.

Még nem volt ALDI Magyarországon, amikor „előretolt helyőrségként" az addigi leghatalmasabb és összetettebb logisztikai csarnokot építette fel a cég Biatorbágyon. A Vill-Korr számára is a komplexitás jelentette a legfőbb kihívást: hűtőcsarnok és logisztikai csarnok, iroda és külső alépítményi hálózat, sorompós beléptető rendszer, portaszolgálat, kaputelefon. Nem titok, hogy a Vill-Korr azt kérte az előkészítés során, hadd menjen ki a grazi Aldit tanulmányozni, mert hasonlót még nem csináltak. Majd a végeredmény - bár a győrieknek nem volt akkor még ehhez hasonló referenciája – sokkal szebb lett Gasztonyi Péter szerint a grazinál.

De nem borítja rózsaszín köd az emléket, a transzformátorállomás dolga ma is olyan gócpont a Vill-Korrnál, amit ha megnyomunk, kiserken belőle a méreg. Nyomjuk hát meg! „Máig állítom, hogy teljesen szándékosan tervezték félre, hogy minket próbára tegyenek, velünk kiszúrjanak - kardoskodik feltevésük mellett Gasztonyi Péter. – Osztrák tervezővel és műszaki ellenőrrel dolgoztunk, nem volt könnyű feladat együttműködni az illetővel. Megtervezték az Aldit egy traszformátorállomással, aztán hamar kiderült, hogy kettő kell. Csakhogy nem tudtunk velük zöld ágra vergődni

Aldi Logisztikai Központ, Biatorbágy.
Fotó: Front Line Trade

azzal kapcsolatban – amit egy laikus is megért –, hogy ez esetben mindenből duplaannyi kell. Kétszer annyi kábeltartószerkezet és kábel, elosztó, dupla főelosztó – pedig már az alapvállalás is hatalmas volt, s igen komoly teljesítményt követelt. Ennek ellenére ők nem szerették volna pótmunkaként elfogadni, ingyen akarták a bővített hálózatot. Sokat harcoltunk emiatt."

Az óriási, vasbeton szerkezetű csarnok egy olyan nagy ház, amiben van egy kicsi. De a „kicsi" relatív, mert a belső csarnok 20 ezer négyzetméteres, és legfőbb jellemzője, hogy mínusz 20 fokosnál is hidegebb. A Vill-Korr természetesen addig is rendszeresen használt hidegtűrő szerkezeteket, de a mínusz 20 fok alatti tartományra akkoriban nem is gyártottak itthon alkatrészeket. „Speciális szerelést igényelt, olyan lámpatestet, szekrényt, elosztókat kellett beszerezni, amik ezt a hőfokot bír-

Anczenberger Norbert

A győri Zsinagóga.

ják, nem beszélve a tűzjelző rendszerről, a riasztókról, a kamera megfigyelő rendszerről. Erre minősített elektronikai termékeket nem gyártottak itthon, nagyon nehéz volt beszerezni" – mondja Gasztonyi Péter.

„Iszonyú sok elosztóra volt szükség, készült például százhúsz darab kamionbeálló, és mindegyiknek külön rámpaelosztó kellett, ezek akkorák voltak, mint az iroda ajtaja. S volt valami, amit se előtte, se utána nem csináltunk, és szerintem máshol sem igen létezik. Az összes kismegszakítónak külön felügyelete volt, tehát ha valamiért elment egy kismegszakító - mert valaki mondjuk rossz szerkezetet dugott be valahova – a központi ember látta a felügyeleti központból, hogy az adott kapuelosztónál, az adott jelzésű áramkör kismegszakítója a ludas. Máshol a csoportokat felügyelik, nem látják egyszerre mind a több ezer kismegszakítót." Ennek a programozása, az épület-felügyeleti rendszer kiépítése a Vill-Korr feladata volt, a gépészeti rendszerek, a világítás, az erőátvitel, s mindennek az összehangolása mellett" – emlékezik Gasztonyi Péter.

Ráadásul egy hatalmas csarnoknak nem lehet kicsi irodaszintje, nem is akármilyen: az álpadló alatt futottak a kábelek. „Előszeretettel pécéztek ki minket a műszaki ellenőrök, mert ha volt egy picike kis hullám a lefektetett kábelben, újra kellett az egészet fektetni. Ezek öklömnyi vastagságúak voltak és az volt a követelmény, hogy nyílegyenesen fussanak, s mindenre merőleges legyen az egyébként több tízkilométernyi köteg a strukturált hálózat alatt."

A projektnek három szerelésvezetője is volt: Bodó Ferenc, Sepovics Attila és Gyömörei Lajos. „Szegény Lajos bácsi rosszul lépett és kiment a bokája, talán el is tört, nem tudott lábra állni. Beültettem a Mitsubishibe és hazahoztam Győrbe, hogy bevigyem a kórházba. Szereztem egy tolószéket, s ahogy ült, elöl az addigra teljesen megdagadt lába ki volt támasztva. Ahogy indultunk fel a lifttel, a liftajtó két oldalról rácsukódott a bokájára. Jajgatott szegény, lehet, hogy valami csúnyát is mondott."

Győr egyik leggyönyörűbb belsejű épülete, a zsinagóga következett még ugyanebben az évben. Hosszú, nehéz és szép kihívásokkal teli munka volt, s bár ennek nincs köze sem valláshoz, sem építészethez: iszonyú hideg volt a tél.

Az évekig tartó teljes felújítás során megismétlődött az, amivel egyesek a budai várnál már találkoztak: a kétméteres fúrószár csatát vesztett a fallal szemben. A várban kőfalak, itt téglafalak álltak, de a legnagyobb fúrószár – amikor át akartak vele fúrni a templommal egybeépült zeneművészeti iskolába –, bent maradt a falban. Meg kellett toldani – meséli Anczenberger Norbert az első projektről, amit maga vezetett. Márpedig ez nem kis munka volt, s kevés beruházást kísért ilyen kitüntetett figyelemmel a műemléki hivatal, miközben a részfeladatokat folyamatosan össze kellett hangolni a többi kivitelezővel, s elsősorban a restaurátorokkal.

„Nekünk folyamatosan úgy kellett dolgozni, hogy a restaurátorok ütemterve szerint haladjunk, s mindig előttük. Ők akkor tudtak foglalkozni egy adott résszel, ha ott a kábelekkel, tűzjelzőkkel vagy lámpatestekkel már végeztünk, a felület megszáradt. Rengeteg lámpát építettünk be, fent körülbelül tíz reflektor csak a mennyezetre világított felfelé." Több száz sínes lámpa működött a részben képtárként is szolgáló épületben, s akkor teljesen új volt Magyarországon a PRC-s rendszerű épületfelügyelet. Ennek lényege, hogy a vezérlőmonitornál látják, a sok száz lámpa közül éppen melyik hibásodott meg.

A villamossági rendszer kiépítése során a Vill-Korr a mennyei szépségű csillagos égbolttal kezdte a munkát, s innen haladt lefelé. Anczenberger Norbert mesélte: a lentről szinte láthatatlan tűzjelzők szívóit a csillagok közti kijelölt helyekre kellett felszerelni, a csillagoknak ekkor még csak a helye látszott, a fényes aranyfesték utána került rájuk. A sokrétű általános világítás és díszvilágítás, a PRC-vezérlés beépítése mellett a vagyonvédelem kiépítése is a Vill-Korra várt, az akkor még csúcsminőségnek számító kamerarendszerrel, riasztókkal. S működik bent egy üveggel elválasztott stúdió is, aminek helyét a felújítás során alakították ki a falban. „Nagyon jó volt rácsodálkozni, amikor elkészült a zsinagóga. De először, amikor bementünk, egy romhalmazt láttunk. Egy ép fala nem volt, csak a tetejét, tetőszerkezetét újították fel nem sokkal előtte. A körben álló oszlopok közti mennyezetet úgy akarták a restaurátorok felújítani, hogy két oszlop közül egy stukatúrdarabot levesznek, azt, amelyik a legjobb állapotban van. Mert az alapján készíthetik el a mintát – mondja a stukatúrra utalva, amely egyébként a bevakolt famennyezet alsó héját jelenti (mivel a vakolat közvetlenül a gerendán vagy a deszkán nem tart, annak felületét a vakolat megtartására alkalmassá kell tenni, s ezt náddal érik el a Wikipédia szócikke szerint.)

„Levették ezt a háromszor nyolcméteres darabot, elindultak vele kifelé, s kint a lépcsőn az egyik fiú megbotlott és elesett. A darab ripityára tört. Ezután kénytelenek voltak a második legjobb állapotú mennyezetdarabbal beérni. Nagyon mérgesek voltak, nyilván, de úgyis majdnem mindent újra kellett csinálni vagy teljesen felújítani. A karzati részre életveszélyes lett volna felmenni, az egész gerendázatot cserélték – meséli a projekt vezetője.
A legnagyobb leckét viszont a hideg tél adta fel az akkor mintegy 140 éves falak között, s emberpróbáló volt a sokszintes körlépcső is, amit naponta sokszor kellett megjárni a pince és a padlás között szerelési anyaggal, törmelékkel, vödrökkel és szerszámokkal. S amikor mindennel végeztek, nem volt hiábavaló odafigyelni az iskolával közös udvarra is, mivel az új állólámpa rézkábeljei elég kapósak voltak. „Legalább ötször toldottuk meg őket, s mindig levágták. Az ötödiknél azonnal szereltük is rá a lámpát, hogy ne lógjon ki a kábel vége.92

> *Nagyon jó volt rácsodálkozni, amikor elkészült a zsinagóga. De először, amikor bementünk, egy romhalmazt láttunk.*
>
> *Anczenberger Norbert*

ETO Park, Győr
Fotó: wikipedia

TARSOLLYAL *fúrtuk fel a tükröket*

Kovács György

19. fejezet

2008

A győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyár az 1960-as évek közepén kezdett el területet keresni az NB I-ben szereplő csapata számára, mivel annak elöregedett stadionja a gyártelep bővítésének útjába esett. A vállalat egy 30 ezer szurkoló befogadására alkalmas stadion felépítése mellett döntött, a létesítmény terveit a Győri Tervező Vállalat munkatársai társadalmi munkában készítették el. A befogadóképesség némileg elmaradt a tervezettől, 25 ezer győri foglalhatott helyet a 22 szektorra osztott lelátókon. Az átadásakor az ország legkorszerűbb stadionjának számító létesítményt 1977. június 22-én, az úttörő-olimpia megnyitójával egy időben adták át rendeltetésének. Ugrunk az időben: az ezredfordulóra a Rába ETO Stadion magyarországi mértékkel mérve nagy és elfogadható színvonalú létesítménynek számított, ám elmaradt a hasonló méretű nyugat-európai városok stadionjainak felszereltségétől. A stadion felújítását először 2002-ben vették tervbe, amikor a magyar–horvát közös rendezésű labdarúgó EB egyik helyszínének szemelték ki. Végül a felújítás nem valósult meg, 2005-ben lebontották a stadiont, és helyére egy új, korszerű létesítményt építettek fel. A stadion neve ETO Park lett.

A generálkivitelező az Integrál-H volt, az építőipari vállalkozással ekkor már jó ideje együtt dolgozott a Vill-Korr. A villamossági csapat akkor érkezett az építkezésre, amikor a stadion keleti lelátója már állt, a nyugati pedig épp készült. Az építésvezető Gasztonyi Gyula volt, aki éppúgy járt korábban ETO-meccsekre, szurkolt a csapatnak, mint a szerelésvezető: Kovács György. Utóbbi ráadásul focizott is a DAC-ban – a történeteket tőle halljuk. „Valóban már javában zajlott az építkezés, a maratoni kapunál (a műjégpálya felé nyíló kapunál) a bontási munkákkal kezdtünk, trafókat kellett leszerelni. Ekkor még nem voltam »régi motoros« a Vill-Korrnál, hisz előtte a Magvassy-sportcsarnokban a megyei sportigazgatóságnak dolgoztam, s nemrég érkeztem. A Vill-Korral a maratoni kajak-kenu vb-n ismerkedtem meg, én is ügyeletes voltam – engem a Magvassy részéről delegáltak –, s ők is küldtek saját embert. Beszélgettünk, összebarátkoztunk, jelentkeztem a céghez, Laci pedig felvett. A metrófelújításnál kezdtem, de dolgoztam a budai várban is, aztán jött a győri munka, az ETO Park, ami sok évig a munkahelyemmé vált. Itt már szerelésvezetőként dolgoztam."

A stadionnal épült az ETO Park, a falak már álltak, amikor a Vill-Korr-os csapat megérkezett: „Nyugaton általában már az építkezés kezdetére elkészülnek az infrastruktúrával, gondolok az épületet körülvevő útra. Ez praktikus, mert sokkal könnyebb az áruszállítás is betonozott terepen. Itt nem ez volt… Ősznél jártunk, az idő pocsék volt, esett az eső, a föld felázott. Az építkezésen dolgozókhoz sorra jöttek a teherautók – ahogy nekünk, úgy a többieknek is hozták a kábeleket, a betont, mindent. Egy nyomvonal volt, amelyet mindenki használt, sokszor azonban torlódás alakult ki – meg kellett várni, míg valaki továbbmegy. Megjött a kábel hozzánk, s a mögöttünk lévő sofőr már nagyon ideges volt. Mondtam neki, mit akarsz? S tény, hogy a mondatban szerepelt az a bizonyos f. betűs kötőszó is. Idegesek voltunk – mindketten, szó szót követett, add oda a főnököd számát, mondta, én meg azt, hogy nem tudom, akkor az e-mail-címét. Más se kellett, mondtam neki, hogy akkor írd le: gyorpontgyulakukacb.meg…. A brigád felnevetett, az ember visszaült a volán mögé, a gőzt kiengedtük. Ilyen is történt, amíg az ETO Park épült."

Az ETO Park Hotel volt a többütemű beruházás utolsó munkája. *Fotó: Eto Park Hotel-home/Facebook*

Ennél a munkánál még csak nem is volt olyan gyilkos a tempó, mint anno a metrónál: az utóbbinál volt, hogy éjfélig dolgozott a csapat, reggel hatkor pedig már mentek vissza dolgozni – meséli Kovács György. De a végére azért összesűrűsödtek a munkák Győrben is. „Az átadás előtti napon Tarsoly Csabával együtt fúrtuk fel a tükröket valamelyik bérleményébe, amit a tulajdonában lévő ETO Parkban kivett magának." (Az ETO Parkot, a stadiont és a hotelt Tarsoly Csaba, illetve a cége, a Quaestor építette. A cég hét évvel később, 2015-ben dőlt be – a szerk.) A Vill-Korr brigádja nemcsak a Quaestor egykori vezetőjével dolgozott együtt, hanem Tarsoly könyvelőjével is. „Az illető alpinista volt, az ETO Park Ipar út felőli részén a boltok reklámtáblái is láthatók. A betáp'-kábeleket kivezettük már, de alpinista kellett az épület oldalában lévő lámpákat beüzemelni, ezek világítják meg a táblákat. Egyik nap Gyula (Gasztonyi Gyula – a szerk.) kijött, mert papírmunkája volt a könyvelővel, kérdezi tőlem, hol van Attila, a könyvelő. Mondtam, hogy lóg a falon. »Ne hülyéskedj már«, válaszolta, mire én: »Akkor gyere velem…« Elsőre nyilván nem ismerhette meg, meg munkásruhában, sisakban volt, de amikor leért, elkerekedett szemmel nézte Gyula, hogy a Quaestor könyvelője tényleg a falon lógott és szerelt."

Az ETO Parkra mindig büszkén gondol vissza Kovács György, aki 2020-ban súlyos stroke-ot kapott, egy év után térhetett vissza a munkába, s a kollégákhoz, akiket nagyon hiányolt. Gyuriról és a kék szatyorról már korábban legenda született – s ez is az ETO Parkhoz kapcsolódik. „Mint általában, itt is sok alvállalkozóval dolgoztunk. Ezúttal azonban a központból egy saját embert, egy fiatal fiút irányítottak a helyszínre. Korábban már megegyeztünk a Lacival, hogy reggelente nem megyünk be az akkor még Boglárka utcai központba, hanem az ETO Parkban kezdünk, s innen is megyünk haza a munka végeztével. Megérkezett a fiatal munkaerő, az alapszerelések addigra már megvoltak, elküldtem, hogy azt a nagyjából tíz doboztetőt, ami itt-ott hiányzott, tegye a helyére Reggel eltűnt, s csak délután kettő körül jött vissza. Te meg hol voltál? – kérdeztem tőle. Eltévedtem az épületben, válaszolta. Nyeltem egyet, de gondoltam, ez az első napja, legyen így. Másnap mi hattól már dolgoztunk, ő délelőtt tízre érkezett meg, mert előző nap buli volt náluk, elaludt. Ekkor felhívtam Csillát (Gasztonyi Csillát – a szerk.), hogy ezt a fiút sürgősen vigye el a közelemből, a munkaviszonya gyakorlatilag ezzel megszűnt. S hogy mennyire nem érezte, milyen itt a morál, mutatja a

folytatás: Szóltam neki, hogy vegye azt a kék táskát, amit ott van mellette, pakolja be a cuccait, s menjen a Boglárka utcai központba, mert kiemelt munkakörben, irodai dolgozó lesz és építésvezető. S az emberünk ezt is elhitte…" Később az új munkatársakat ezzel a legendával riogatták: „Mész a Gyuri brigádjába és kapsz kék zsákot." Kék zsákot nem kapott ugyan az a tűzoltó, aki 60 kilométerrel arrébb, a tatabányai Jászai Mari Színházat eláztatta, de dicséretet sem. Ez a sztori Gasztonyi Gyuláé, aki Tatabányán is építésvezetőként dolgozott: „A munkával mi végeztünk, s egy modern, joystickkal irányítható tűzoltó rendszert építettünk be. Ezt próbálta ki a tűzoltó az átadás előtt, de a főpróba nem jól sikerült… A bársonyszékek teljesen eláztak, nem csodálkoznék, ha azokat utólag mind kicserélték volna."

Az év krónikájának kihagyhatatlan része egy szintén jelentős beruházás, a Győr–Gönyű kikötőé. A Vill-Korr ezúttal a Homlok Zrt.-vel dolgozott együtt, Homlok Zsolt ügyvezető így emlékezik a kapcsolatukra: „Építésvezetőként találkoztam a Gasztonyi családdal, Laci az irodaközpontjukba invitált, s amikor mentem fel az irodába, láttam a falon függő képeket és relikviákat. Ne szépítsük: lehengerlő volt, s én valahogy éreztem: nagybetűs VÁLLALKOZÓ-t ismertem meg. Határozott, mégis kedves szakember volt, aki a kapcsolatépítésében sem volt erőszakos, sokkal inkább baráti gesztusokat tett. Sorra jöttek a közös munkák. A gönyűi kikötőfejlesztés a legnagyobbak egyike volt, s mivel az ő szakterületük eleve a munkák utolsó fázisát jelenti, így ők voltak az utolsók is, akiket ilyenkor a kivitelező sürgethet. Más kérdés, hogy mi tudtuk: ha az utolsó pillanatban is, de végezni fognak a munkával. Így is lett egyébként, a műszaki átadást megelőző este még dolgoztak, de másnap készen voltak. Öt éven keresztül folyamatosak voltak a közös munkák, én aztán más céghez kerültem, így egy időre megszakadt ez a sorozat. El kell hogy mondjam, mert ez is nagyon jellemző Lacira, hogy ennek ellenére minden névnapomra vagy születésnapomra küldött üzenetet vagy ajándékot. Nemcsak szakember, hanem ember is – e kettő párosításából van kevés a szakmában, ő megint csak a nagybetűs kivétel. Én magam 2016-ban önállósodtam, s lettem vállalkozó. Sok mindent magammal vittem abból, amit Lacitól láttam: az embersége mellett a lokálpatriotizmusát is. Én Vas megyében, Szombathelyen próbálom azt tenni, amit ő Győrben és a megyéjében tesz: visszaadni valamit abból, amit a szorgalmával, a szakértelmével elért."

A tűzvédelmi főpróba nem sikerült túl jól a tatabányai Jászai Mari Színházban: az összes bársonyszék elázott. *Fotó: szinhaz.org*

> *Nemcsak szakember, hanem ember is – e kettő párosításából van kevés a szakmában, ő megint csak a nagybetűs kivétel.*
> *Homlok Zsolt*

Főcsatorna, Budapest.
Fotó: obudagroup.hu

REPÜLÉS *a budai mobilvécén*

Hargitai György

20. fejezet

2009

A budai főgyűjtőcsatorna kiépítése a főváros egyik hatalmas projektje volt, s a Vill-Korr is beletette a magáét. Voltak vesztesei is a beruházásnak: kettőről biztosan tudunk, az egyik a rendőrségen, a másik majdnem fejjel lefelé, a földön kötött ki.

A budai oldalon egy nagyméretű szennyvízcsatorna-rendszert épített ki 2009-ben az önkormányzat, a csövek a villamossínek alatt futottak a Csepel-szigetig. Ez a közvilágítást is érintette, a Vill-Korrnak az a feladat jutott – idézi fel Angyal Zsolt a projekt vezetője –, hogy a Margit és az Erzsébet híd közötti részen lámpaoszlopokat állítson az után, hogy a régi villamossíneket felszedték, s a csövekkel együtt visszahelyeztek mindent. A Budapest típusú oszlopok funkciója kettős volt: ezek tartották meg a villamos felsővezetékeit is. Lámpacserék, oszlopcserék sora várta még a győrieket a mellvéden, vagyis az árvízvédelmi területen, rengeteg kábelkiváltásra volt szükség – egy jó évig is eltartott a munka. Így a Margit híd közelében álló lámpák felszerelése szinte egybefolyt a Margit híd felújításával, ami ezután következett.

„Alvállalkozókkal dolgoztunk, s amit sohasem felejtek el, hogy ott állt egy műanyag toi-toi WC. Nekünk útban volt a hétvégi munka során, ezért úgy gondoltuk: arrébb rakjuk. Megfogtuk szépen a négy sarkát, megemeltük, léptünk vele egyet, egyszer csak kivágódott az ajtó, és egy férfi zúgott ki rajta fejjel előre, letolt nadrággal. Ki gondolta volna, hogy hétvégén is használják, amikor tök üres volt az egész terület."

„Mi a munkánk során gyakran találkozunk kábeltolvajokkal. Ez a kis lopóbrigád a csatornaépítésnél azokat a közvilágítási kábeleket nézte ki magának, amelyek a járdánál szaladtak bele a védőcsőbe – mesél egy másik történetet. „Megérkeztek vasárnap este a sötétben a Zsigulival, mögötte ott volt az utánfutó. Szépen kihúzták a csőből és felkarikázták hátra. Csakhogy a járőrkocsiban ülő rendőrök pont végignézték az eseményt, s megvárták, amíg az utolsó centi kábel is felkerül az utánfutóra. Akkor pedig odaléptek, és szó szerint azt mondták nekik: »Ha már felrakták, hozzák is be velünk a kapitányságra bizonyítéknak.« A következő héten minket is berendeltek, jegyzőkönyvbe vették az anyagi kárt, s akkor azt mondta nekem a rendőr hadnagy, hogy ők most már nem fogják tárolni a kábelt, el kéne vinnem. De nekem csak egy kis kocsim volt, úgyhogy szóltam az alvállalkozónknak, guruljon be a puttonyos autóval. Jött is, hozta Gusztit, az emberét. Persze mi tudtuk, hogy az ő brigádjában van egy-két zsivány, aki többet volt börtönben mint odakint, Guszti is ilyen fiú volt, s a koma nem árulta el neki, hová mennek. Befordult vele az utcába, megálltak az udvaron, s ahogy kinyitották az ajtót, az első, amit Guszti meglátott, a vastag felirat volt: »Első Kerületi Rendőrkapitányság«. Szegény nem is mert előbújni a palánk mögül, mint a filmeken, csak világított a két szeme a sötétben."

Jutott ebben az időben munka Győrben is: a városházát öt ütemben újították fel, a mérnök szakember, akivel a Vill-Korr együtt dolgozott, Hargitai György volt. Lássuk az ő emlékeit ezekből az időkből: „Kapcsolatom a Vill-Korrral majdnem 20 évvel ezelőtt kezdődött, még az első Audi-

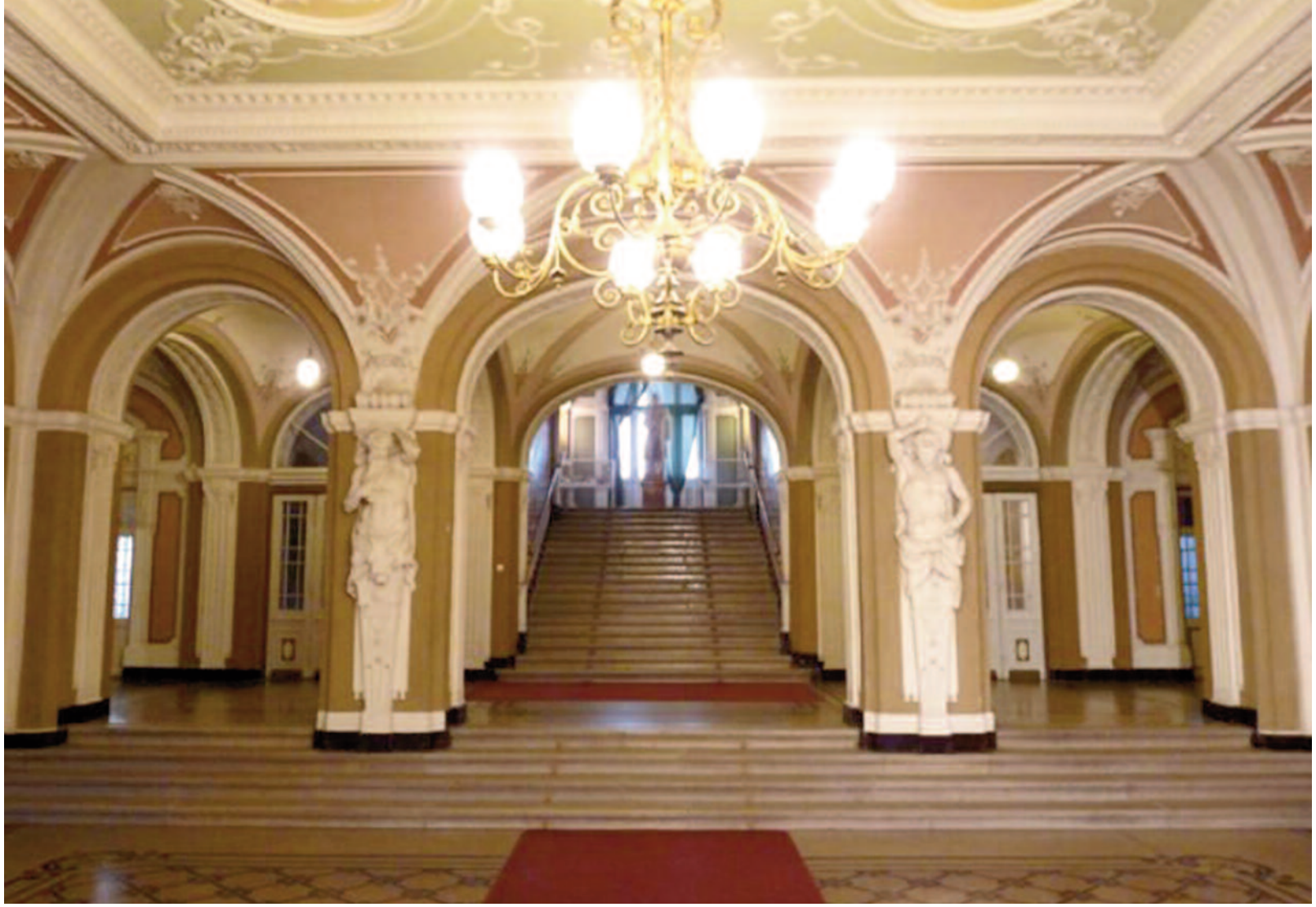

A Vill-Korr szerelői
találták meg
a városházán
az ötvenes években
kiépített lehallgató-
hálózat vezetékeit
is, már készülékek
nélkül.

Hargitai György

A városháza felújítását öt ütemben végezték. A Vill-Korr az elejétől fogva részt vett a munkában.

csarnok építésekor. A villamos munkákra több cég is pályázott, de az egyik legjobb ajánlatot ők adták – még betéti társaságként. Leutaztam Győrbe, ellenőrizni a bt.-t, mivel abban az időben ezek inkább családi kisvállalkozások voltak, kis kapacitással, egy-két emberrel. A „családi" igaz volt, a többi nem… Gasztonyi Laci fogadott egy családi házban, nyomban közös nyelvet beszéltünk. Az iroda mögött volt a villamos raktár, s akkor jött a meglepetés: még a csavaralátétek is méret szerint külön és rendezetten álltak a polcokon! Arra gondoltam, ha a háttér ilyen rendezett, az előtér – villanyszerelés – sem lehet rossz. Őket ajánlottam a kivitelezésre, s azóta gyakorlatilag megkerülhetetlen a Vill-Korr a villanyszerelésben."

Lett folytatása a kapcsolatuknak, de már a győri városházán: „Itt már biztos befutó volt a Vill-Korr Kft. A városházát több ütemben újítottuk fel, az első, alagsori munkákat még az azóta megszűnt Raab-Vill Kft. végezte, a Vill-Korr ebben az időben még az új irodaházuk és szerelőcsarnokuk építésével volt elfoglalva. De az épület bal oldali szárnyának

felújítását már ők végezték. Alapvetően minden régi alumíniumvezetéket és korszerűtlen szerelvényt, lámpát, elosztót ki kellett cserélni. Sőt, az építészeti munkákat is a Vill-Korr csináltatta meg alvállalkozókkal, mivel ők tudták leginkább koordinálni a munkájukat. Eleinte kételkedtem ebben a felállásban, de a végén már a gipszstukkókat is ők varázsolták újjá. A bontások során lebontottuk az informatikai vezetékeket is, sőt a régi telefonvezetékeket is. A Vill-Korr szerelői találták meg a városházán az ötvenes években kiépített lehallgatóhálózat vezetékeit is, már készülékek nélkül."

„A felújítás második üteménél tartottunk, s gond akadt a műemléki környezetben elhelyezni néhány folyosói elosztót. Az egyik folyosó fordulójánál kijelöltük az elosztó helyét, amit az egyik szerelő elkezdett bevésni, néhány centi süllyesztést kialakítva. Fél óra múlva szóltak, hogy találtak egy üreget. Rövid időn belül kiderült, hogy az eredeti szellőzőrendszer emeleteken végig futóaknáját találták meg, amelyről már évtizedek óta nem tudott a városháza. Így a Vill-Korr munkája során a műemlékesek is gazdagodtak néhány jelentős információval."

„A díszterem felújítása során rendkívüli figyelmet igényelt a munkák összehangolása, főleg az asztalosmunkák és a villanyszerelés között. A nagyobb biztonság érdekében a Vill-Korr a díszterem hűtését nem szigetüzemként képzelte el, hanem az épület BMS-rendszerére tervezte meg. A munkákkal sietni kellett, mert az asztalosmunkák folyamatosan takarták el a felületeket, egyre kevesebb nyomvonal-lehetőséget hagyva. A tervek elkészültek, amikor egyeztettünk a városháza üzemeltetésével. Ekkor derült ki, hogy a városházán nem is működik BMS-rendszer…"

S végül. „Villamosan felújították még külön ütemben a tetőteret is, ahol a kiépítették a komplett gépészeti ellátásokat, emellett új világítási hálózat készült. Felújították a konyhát, beüzemelték a kijáratjelző és a biztonsági világításokat. A tetőn új villámvédelem készült, az épület előtti parkban pedig süllyesztett csatlakozásokat építettek be a rendezvények számára. Mindeközben folyamatosan biztosítják az épület díszvilágítását, amikor erre szükség van. A műemléki környezetben való munka rendkívüli figyelmet igényel, folyamatosan új megoldásokat kell találni, ha egy stukkóba ütközik a nyomvonal. De a lámpák elhelyezése is problémásabb az árnyékhatások miatt. Ők mindet megoldották."

Győr, Széchenyi tér.
Fotó: Bujnovszky Tamás

SOK SZÉP KÖZÜL *ez a tér a legszebb*

Ódor Tamás

21. fejezet

2010

A világítás diszkrét műfaj. Szolgál teret és utcát, szobrot és templomot, néha pedig akkor a legszebb, ha a járókelő észre sem veszi. Győr legfőbb büszkeségét, a Széchenyi teret – amit 2009-ben, majd a környezetével együtt összesen három ütemben újítottak fel – az egyik leggyönyörűbb feladat volt kivilágítani. De az akkor kiépített rendszer szolgálja a szökőkutat, az öntözőberendezést, a hangtechnikát, s még valamit, amire a város akkor nem is gondolt.

A Széchenyi téren nagyanyáink ifjúságában még piac volt, később évtizedekig autóparkoló. Aztán 1989-től 20 éven át pangott a sétatér, amit akkor is hűen „a legszebbnek" hívtunk. De csak átment rajta a legtöbb ember, s célponttá – ezt nehéz volna elvenni tőle – felújítása után vált, ma pedig már igazi fórum, hétvégi program lett itt az üldögélés. Nehéz elképzelni, hogy egy „ennyire" győri beruházáshoz ne tett volna hozzá valamit felajánlásként a lokálpatrióta Vill-Korr, amely megnyerte a teljes elektronikai rendszer kiépítését 2009-ben.

Gasztonyi Pétertől, a projekt akkori vezetőjétől tudjuk: ezt a felajánlást a tér közepén álló Győr típusú, „barokkra hajazó" szép öntöttvas oszlop talapzata testesíti meg. Valódi jurakő, és nem beton tartja a lámpákkal megvilágított többkarú oszlopot. Emlékszünk még elődjére, milyen rossz állapotban volt? Tőle 20 méterre áll a Mária-oszlop, ami persze különös kihívást jelentett a magassága miatt. A Vill-Korr a korláton belül is felszerelt négy kis reflektort, míg kívül a földbe süllyesztett taposólámpák világítanak. S fényt kapott maga a tér is, a tér mellett álló néhány oszlop, a Pálffy étterem teraszánál pedig süllyesztett LED-csíkok fénylenek. A kiépített elektronika biztosítja a fák öntözését, betáplálták a szökőkút vezérlését, s amik mindennél jóval nagyobb falatot jelentettek: a föld alá rejtett médiacsatlakozók. „Ez igen új eljárásnak számított, s akkor kezdett bejönni. A rendezvényelosztókat a föld alatt üzemeltetni nem egyszerű feladat, mert ezeknek a hatalmas elosztószekrényeknek, a kis villamos kötéseknek vízmentesnek kell maradni – mondja Gasztonyi Péter. Hozzátette azt is, hogy a tervben még nem is szerepelt a „mindenki karácsonyfája", a város is a beruházás folyamán döntött róla.

A Vill-Korr javasolta, hogy ez esetben még a tér leburkolása előtt gondoskodhassanak a kábelekről, mert ha földbe süllyesztik, nyilván sokkal kellemesebb képet mutat majd advent idején a tér, mintha a kábelek ide-oda futnak a felszínen. Ehhez hasonló előrelátásnak volt köszönhető az is, hogy a környező utcákba már a tér villamosításakor kivezették a kábeleket, tudva jól, hogy az önkormányzat majd csak a harmadik ütemben, 2011-ben gondoskodik azok felújításáról. „Abban az esetben, ha például a Kenyér közben vagy a Múzeum közben nem vesszük ki 2010-ben a rossz állapotú csöveket és nem szereljük be az újakat, akkor a felújított burkolatot kellett volna felszedni."

Meséltük az egyetemi csarnokról szóló fejezetben, hogyan múlt a projekt sorsa az elhivatottságon és a jó együttműködésen az építésztervező és a villamos kivitelező között. Mintha csak ennek viszonzását rendelte volna el a sors, amikor ugyanennek az építésznek, Rosta S. Csabának az útja

A térre vezető bekötőút.

újabb győri projektnél keresztezte a Vill-Korrét. A Széchenyi tér felújításakor készült el az addig sokat szidott Lloyd palota, ami a mai napig megkapja, hogy nem igazán illik a térre, és sokan még patinás voltát is el akarják tőle vitatni, ami tévedés. A vádlók mentségére szóljon, hogy erről talán a szocializmus idején ráerőltetett csupasz és szögletes jelleg tehet, de az épület alapjai a római korban is megvoltak, amiről a pincében talált romok árulkodnak, aztán a XVI. század végétől itt állt, mögötte a kisebb manzárdtetős házzal. Később lett ebből az őrhelyből fogadó, majd bálterem. A háború után pedig a szép klasszicista homlokzatot elfedte a kor politikailag előírt szocialista realista stílusú külső „héja".

„Egyszer a stúdiónkban analízist készítettünk arról, milyen lenne nélküle a tér. Ha kivennénk innen, akkor a körülötte álló, gyönyörű egyszintes és tetőteres polgárházak térfala nem lenne méltó ehhez a többszintessé és mívessé fejlődött U alakzatú térfalhoz, a Széchenyi teret övező polgárházakhoz. A templommal együtt elvesztené a nívóját, ami akkor is így van, ha korábbi állapotát nézve nem volt nívós a Lloyd. Egy magánberuházó úgy döntött, hogy megtartja, mi dr. Winkler Gábor professzorral együtt megpróbáltuk a felújítandó tér szintjére felhozni a modern építészet eszközeivel, de a miliő megtartásával" – mondja Rosta S. Csaba.

„A Vill-Korr nagyon szép feladatot nyert el a tér díszkivilágításával, ami magába foglalta a bencés templomot, az Apátúr házat és a többi történelmi épületet. Ezeket a szép homlokzatokat úgy világítjuk meg, hogy felrögzítjük a lámpatesteket, amik átmossák fénnyel a falat, csakhogy akkor a fény fölötti rész, a tető sötétbe borul. A tornyok, timpanonok pedig eleve megvilágíthatatlanok ilyen módon. Ekkor merült fel, hogy milyen szerencse, hogy itt áll a Lloyd, s ha elég magas pontról világítunk rá a homlokzatokra, akkor a felső részek is ugyanolyan nívójú fényt kapnak, mint az alsók."

„De itt elsősorban jogi akadályba ütközött a kivitelezés, hiszen a Lloyd nem volt a városé, s még ha engedélyt is kapsz a használatára, azt nem teheted meg, hogy a közvilágítási hálózatra kapcsolod a magánépületét. Ezért sajátos játék vette kezdetét a lámpák felhelyezésével, és olyan lámpákra volt szükség, amik nem túl ormótlanok, de elég nagy teljesítményűek ahhoz, hogy megvilágítsák még a templomot is. Így a piacon akkor elérhető legkisebb olasz gyártmányú Targetti lámpákkal dolgoztunk, amiket közvetlenül a Targetti család adott. Kedvezményt is kaptunk, mivel a Lloydban és annak külső díszvilágításában is az ő termékeiket használtuk. Végül megvéstük az épület hátulját, s ebben a mélyedésben fut fel a közvilágítási kábel a Lloydra – avat be Rosta S. Csaba. – Ezekkel fent sikeresen eltalálták a lámpatesteket, s miközben a feladatunk az lett, hogy közvetítünk a város és a magánberuházó között, szerintem sokkal nívósabban oldottuk meg a feladatot így, mintha csak annyit válaszolunk a kivitelezőnek, hogy »bocsánat, mi ezt az akadályt nem tudjuk áthidalni.«

A Targeti-család pedig annyira büszke volt az együttműködésre, hogy a tervezőt meghívták Firenzébe egy konferenciára a Palazzo Vecchióba és másnap a Targetti-villába, ami eredetileg Amerigo Vespucci háza volt Firenze felett a domboldalban. „Büszkén adtam nekik az Átrium magazin akkori számát, ahol a belső oldalon egy éjszakai Lloyd, Széchenyi tér fotó szerepelt" – utal Rosta S. Csaba az itt látható fotóra.

A győri Jedlik-híd piros-fehér-zöld színben...

...és szivárványos ragyogásban.

A Széchenyi térre azonban be is kellett jutni, amely a kiépülő beléptetőrendszer miatt bonyolultabbá vált, mint addig. A győri belvárosi kereskedők körében nem ez volt minden idők legnépszerűbb beruházása, de miért vetne ez árnyat az elektronikai rendszer kivitelezésére? A süllyedő oszlopokból álló beléptetőrendszer idén 11 éves lesz, s amit kevesen tudnak róla: ha mondjuk a Kazinczy utcában megnyomja egy sofőr a kapu gombját, a telefon az ipari parkban csörög, a Vill-Korrnál. A fiatal Ódor Tamás volt a projekt vezetője a győri belvárosi gyalogosövezet beléptetőrendszerének kiépítésekor. Azóta plusz három ütemmel bővült a kör, ilyen új helyszín volt a Dunakapu tér környéke, a Móricz-rakpart, az Apáca utca egy része, majd a Baross és Bajcsy-Zsilinszky utca, az Arany–Czuczor utca sarka és a Virágpiac. Ma pedig már a Káptalandomb beléptetőjét is a Vill-Korr üzemelteti, de a legelső úttörők - amik ellen megmozdulást is szerveztek hajdan a kereskedők – a Bécsi kapu térnél, a Kazinczy utcában, a Czuczor, a Rákóczi utcában és a Széchenyi téren álltak.

Nem sokkal később létrehozta a Vill-Korr a saját call centerét is, s a vonal másik oldalán ülő kolléga onnan segít az arra jogosultaknak, ha például nem működik mágneskártyájukkal a nyitó, nem tudják a kártyaszámot, vagy épp a kártya maradt otthon, de a számát be tudják mondani a mikrofonba. Természetesen akadnak próbálkozások. Egy-egy sofőr megörül annak, hogy hús-vér ember szól a telefonba és mindjárt lyukat is beszélne a hasába. „Előfordult már minden. Az egyik ember azt állítja, ismeri az igazgatót, a másik a polgármester egyik barátjának vallja magát, a harmadik azt mondja, a »Laci úgyis beenged«, »azonnal fel is hívom a Lacit« – mondta az egyik, aztán udvariasan megkérdeztük, adjunk-e Gasztonyi úrhoz telefonszámot, s akkor visszakozott" – meséli Ódor Tamás.

„Eleinte – amikor a szabályok kirajzolódtak – még az is megtörtént, hogy a jólelkű kolléganő beengedett egy autóst a »szent és sérthetetlen« Széchenyi térre, aki közölte, hogy drogprevenciós munkát végez. Egyszer csak kaptam egy telefont, hogy kiket engedünk mi be, mert valaki engedély nélkül felállított egy színpadot a Széchenyi tér közepén. Ugyanis a kolleginának csak annyit mondott, hogy szórólapokat osztanak. Na ilyesmi később nem fordult elő" – mondja Ódor Tamás, aki szerint egyébként a kereskedők első ellenérzése sem látszott már annyira egységesnek az idő haladtával. „Eleinte valóban nagyon utálták a beléptetőrendszert, de aztán többen felismerték az előnyeit is annak, hogy senki nem parkol a boltjuk előtt. Volt, hogy az egyik tulajdonos szólt nekünk, hogy nem működik az egyik oszlop, és kérte, hogy csináljuk meg, még a végén bejön ide mindenki."

A kommunikációt volt a legnehezebb telepíteni, ez egy francia rendszer, aminél a kapuk a központtal mikrohullámokkal kommunikálnak, s itthon senkinek nem volt róla tapasztalata. „Annyira összetett, hogy nincs párja. A legtöbb helyen abban merül ki a beléptetés, hogy az autós becsönget, és a sorompó felemelkedik. Vagy jogosultságokat kapnak egyesek, de nincs központi irányítás. A győri a legbonyolultabb, ahol van távfelügyelet, kártyás beléptető, ma már rendszámfelismerés is. S a mi központi jogosultságaink még a francia gyártó gondolkodásának is túl komplikáltak, vért izzadtam, amire megértettem velük, hogy mi mit szeretnénk. Nem értették, miért nem jó az úgy, hogy a szállító mondjuk 8-tól 10-ig hajthat be a sétálóutcába. Miért akar bemenni 11-kor? Mondom: mert akkor akar. Őnáluk nem így van – felelték. Ha eldöntik, hogy 10 óra, akkor ezt mindenki tudomásul veszi. És sokkal több jogosult csoport is van a programban, mint amit ők el tudtak képzelni. Ez már a hatodik generációja a rendszernek, amiből először még a hármasat raktuk le, s az új már száz csoportot tudna külön kezelni. A bolttulajdonostól, a bent lakóktól a szállítókon keresztül természetesen a mentőkig, tűzoltókig. De azért száz csoport szerencsére nincs."

A munka az elején újdonságokkal szolgált, majd egyre professzionálisabban ment, na persze nem is a védőcsövek lehelyezése volt új a szerelőknek. Először is ott voltak az oszlopok. Nem mindegy, hogy teszik le őket, a legtöbb helyen akkor még egyet süllyesztettek a földbe, de például a Bécsi kapu térre vezető bejáratnál több oszlop van egymás mellett. Itt fizették meg a tanulópénzt. „Folyamatosan az útkezelővel egyeztetve dolgoztunk, mivel ezek forgalomtechnikai kérdéseket érintettek. Fontos, hogy az autós elérje ablakából a vezérlőoszlopot, de az is, hogy ne férjen el kettő között. Senki nem gondolta volna először, hogy valaki megpróbálja. Erre hirtelen az egyik sofőr a Minijével rálépett a gázra és éppen átfért a két oszlop között. Mondjuk, bátor dolog volt, mert maximum tíz centi hiányzott neki, hogy csattanjon. Aztán nem volt mit tenni, arrébb

kellett építeni az egyik oszlopot. A többinél már okosabbak voltunk. De néha előfordultak balesetek is, s még mindig akadnak, akik azt hiszik, hogy be tudnak surranni a másik kocsi után. Rendszerint ráfutnak az oszlopra. A »kaszkadőrökről« nem is beszélve, egy autós a Rába kettős hídról teljes gázzal ment neki, de nem sikerült átjutni az oszlop felett. Úgy támolyogtak ki belőle, kinyílt a légzsák, folyt az olaj, a hűtővíz, alighanem kocsicserével végződött a mutatvány" – mondta Ódor Tamás. A gyártók amúgy garantálják: ha egy kocsi 50-es sebesség alatt hajt neki, túléli. Mármint az oszlop.

S ezzel még mindig nincs vége e sűrű év krónikájának: a győri önkormányzat saját beruházásában elkészült – Szigetet Révfaluval összekötő – Jedlik Ányos hidat 2010. november 24-én adták át. Innentől nem kell megkerülni a várost, hogy Révfaluból Szigetbe jussunk. A lakosságot bevonva, névpályázat eredményeként kapta a híd a Jedlik Ányos híd nevet. Úgynevezett öszvér hídról van szó, amely acél tartószerkezettel és vasbeton pályalemezzel 14 hónap alatt készült el. A 140 méter hosszú híd 16 méter széles, ebből az úttest nyolc méter, amelyet két oldalról 4–4 méternyi járda, illetve bicikliút határol. A híd – változó fényjátéka miatt is – nagyon hamar Győr egyik látványossága, egyesek szerint egyik jelképe lett.

„Nem volt konkrét elképzelés, csak azt mondták Borkai Zsolték, hogy találjuk ki a díszkivilágítást. Hát kitaláltuk a tervezővel." Gasztonyi László nagyon is büszke a hídra, annak világítására, így pontosan emlékszik a tíz évvel ezelőtt történtekre: „Addigra sok hidat kivilágítottunk már, a budapesti Margit híd is különleges munka volt, de itt nagyobb durranást szerettünk volna. A lámpákat Izraelben gyártják, s valóban mindent tudnak, ha olyan ember kezébe kerülnek, aki ért a programozásukhoz. Az alapszínekből bármilyen szín kihozható, s mi ezt maximálisan kihasználtuk. Bármilyen színű lehet tehát a híd. Amikor próbáltuk a programokat, az Amstel Hattyúból néztük a hatást. Az biztos volt, hogy lesz egy piros-fehér-zöld változat, de mi merészebb kombinációkat is szerettünk volna – így lett például szivárványszínű a híd. Amikor megmutattuk, mindenkinek tetszett a végeredmény. Árbevétel szempontjából nem ez a munkánk a legnagyobb, de a legtöbbet emlegetettek egyike, az biztos."

110 *Zsolnay-negyed, Pécs.*

KÉT ÉVIG TARTOTT *egyetlen hétvége*

Prédl Antal

Ha a 2010-es években valaki esztétikai versenyt hirdet a Vill-Korr munkáját is dicsérő épületek között, akkor a könyv szerzői biztosan beválogatnák a Zsolnay kulturális negyedet. Maga az épületegyüttes a szecesszió csodabirodalma, s nem hagyta hidegen azt a sok száz szerelőt sem, aki az elektronika kiépítésén dolgozott.

„Hatalmas, csodálatos és nagyon sokrétű feladat volt a Zsolnay-negyed. Itt a világon mindent kellett csinálni, ami csak a villanyszerelés körébe tartozik. Szereltünk fel régi, restaurátorok által újjávarázsolt lámpákat, frissen gyártottakat, taposólámpát, karzatvilágítást, jártunk a mauzóleumban, a bábszínházban, színházban, volt istállókban és a főutat keresztező hídon, a manufaktúra üzemeiben" – mondja Angyal Zsolt, a volt szerelésvezető. „Voltak épületek, amiket addig gyakran használtak, de olyanok is, amelyben hatvan-hetven éve nem járt egy lélek sem, s gyakran előfordult, hogy egy épületrészbe mi vezettük be a villanyt. Ott korábban csak petróleumlámpa világíthatott" – meséli a szakember, aki rendhagyó módon egy két és fél évig tartó hétvégére ugrott le Pécsre.

„Valóban ennyiről volt szó eredetileg: négy trafót kellett beüzemelni a kollégákkal, leugrottam hát Pécsre. Aztán sürgetett már az idő, hirtelen sok lett az alvállalkozó, és szükség volt egy szerelésvezetőre. Azt hiszem, épp akkor volt lent Gasztonyi László és a testvére, Gyula, a fővállalkozó pedig velük egyeztetett arról, hogy kellene valaki, aki összefogja a sok alvállalkozót. Erre épp a Laci jön velem szembe az udvaron, meglát, máris mondja, hogy tessék, így teljesüljön minden kívánságuk, már itt is van a szakember. Ezért lett két és fél év a hétvégéből."

„A munka kiugróan érdekes vagy veszélyes kihívást nem rejtett, de nagyon szép elemei, főelemei voltak, mint mondjuk a bábszínház (ide költözött ezután a Bóbita Bábszínház), a kamaraszínház, a család sírhelyéül szolgáló mauzóleum, de a szivarszoba is. Az egész manufaktúra talán hetven-nyolcvan épületből állt, valóságos város a városban."

Ehhez egy nagyon kicsi történelemlecke is tartozik: a pécsi Zsolnay-porcelángyár az ipartörténetünk kiemelkedő, külföldön is jó hírű szereplője, fénykorát a századfordulón élte, amikor a Kárpát-medence teljes területére szállított építészeti kerámiát ***Prédl Antal*** írja a Wikipédia. A háborút megszenvedett, államosított, majd privatizált hajdani gyár területén a 2010-es Európa kulturális fővárosa évad részeként új városrészt alakítottak ki Zsolnay kulturális negyed néven. Itt működik a Zsolnay-védjegyek jelenlegi jogosultja, a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. is. A Zsolnay Miklós által 1852-ben épült gyárat fia, Vilmos virágoztatta fel 1865 után. Világhírű gyárrá fejlesztette és pirogránit kerámiát szállítottak olyan építkezésekre, mint a budavári Mátyás-templom, az Iparművészeti Múzeum, az Országház vagy az új Műcsarnok.

A porcelángyár a rendszerváltás után még a kétezres években is rossz anyagi helyzetben volt, az ÁPV Rt.-től a pécsi önkormányzathoz, majd 2013-ban a szír származású és svájci állampolgárságú üzletember, Bachar

Zsolnay-negyed, Pécs.
Fotók: zsolnaynegyed/facebook

Najari tulajdonába került. A 2010-es Európa kulturális fővárosa egyik kulcsprojektje volt a kulturális negyed, összesen 12 építésziroda dolgozott az ország legnagyobb alapterületű iparműemlék-felújításán. Ide költözött a bábszínház mellett egyebek között a Pécsi Galéria és a Pécsi Tudományegyetem több tanszéke, kialakítottak látványmanufaktúrát, planetáriumot és vendégházat is.

A mauzóleum felé vezető úton taposólámpák vezetnek, s a mauzóleum karzatát is elegánsan, méltóságot sugárzó fényekkel világították ki. Egyedi fényt kaptak a Zsolnay-féle oroszlánszobrok, sínes forgatható lámpákat alakítottak ki a híres Szivarszobában és a bábszínházban is. „Az volt ebben az izgalmas, hogy szinte mindegyik világítástechnika más volt, rengetegféle típust használtunk és mindegyikhez külön technológia, gyakorlat és külön eszköz kellett. Van, amihez állvány, van, amihez létra vagy kosaras autó. Iszonyú mennyiségű anyagra volt szükség, kábelből több száz kilométernyire, szigetelőszalagból – nem hazudok – több százezer darabra. Ha minden darabot, kötőelemet, egyebet is összeszámolnánk, milliósra jönne ki."

„Volt, hogy két hetet is Pécsen kellett tölteni, főleg a végén. Az épületeket nem egyszerre, hanem szakaszosan adták át. Meg voltak számozva, a bábszínházét például a 78-as számú épületnek hívták"– mondja. S egy kevésbé ismert objektum is emlékezetes marad a győri teamnek: a panzió közvetlenül a kerítésnél pislákolt este. S aki ott szállt meg, az

> *Elmondható, hogy ezt a megoldást a szakma csak most, a kétezer-húszas évben kezdte felfedezni. Nálunk pedig már kétezer-tizenegyben működött.*
>
> *Predl Antal*

Mosoni-Duna rakpart, Győr.

Margit híd, Budapest
Fotó: wikipédia

mind a felújításnál dolgozott, néhány év alatt családi körré forrt össze az asztaltársaság. „Az volt a hely neve, hogy „Első kör", nem kis tényezőt jelentettünk a bevételi oldalon, de adtunk is munkát. Nagyon fickósra sikeredtek az éjszakák, másnap kezdéskor nem mindig volt őszinte a mosolyunk. Este hat körül végeztünk a melóval, még volt egy jó adag adminisztráció is, vacsora, fürdés, aztán ilyenkor mindig akad valaki, aki bedobja, hogy „csak egy pohár sört, gyerekek". De hát egy pohár sört jóformán az óvodások isznak hazafelé menet. Volt egypár görbe este, a kiszolgálást a hatvanas éveiben lévő portás látta el, nagyon kedveltük, ma is tartjuk a kapcsolatot. Ott aludtak egyszerre ilyen román mozgóárusok, ketten megjelentek csütörtökön este nyolc órától, hogy vacsoráznak és egyet alszanak, mielőtt továbbmennek. Az egyik srác viszont rájuk törte éjjel fél 1-kor az ajtót, azt hitte, egy kolléga alszik ott, és rá akarta bírni, hogy alvás helyett jöjjön bulizni. Szegény románok soha többé nem jöttek."

A munkában persze már nem ismertek tréfát a győriek, vagy ha ők esetleg ismertek volna, még mindig ott volt a fővállalkozó. „Kemény igazgatója volt a „Magyar Építőnek", hajtott minket. Az egyik termet fel kellett szerelni lámpákkal és hogy ne menjünk el idő előtt, egyszerűen ránk zárta biztonsági őrökkel az ajtót. Addig nem jöhettünk ki, amíg itt nincs minden felszerelve, ezt közölte is velünk. Érdekes módon ezt akkor mindenki érdekes szituációnak, sztorinak vette, nem volt miatta harag."

„Van egy személyesebb emlékem is, fel kellett mennünk az akkori Zsolnayörököshöz megbeszélni valamit a villannyal kapcsolatban. Ahogy kinyitottuk az ajtót, ott állt egy gyönyörű, dekoratív fiatal nő, s erre nem számítottunk. Valahogy az embernek a Zsolnay-gyárról egy őszes hajú férfi jut eszébe. Álltunk és nem tudtunk megszólalni, ő szólalt meg aztán, hogy »uraim, segíthetek valamiben, vagy csak ácsorognak itt?«

Ha időben nem is, de távolságban most ugrunk: 300 kilométert, s Pécs után ismét Győrben vagyunk. Szűk tíz évvel előzte meg korát a közvilágítás a győri Móricz Zsigmond alsó rakparti úton, amikor már döntés született a Dunakapu tér felújításáról. Prédl Antal, a Győri Útkezelő Szervezet akkori vezetője – akit azóta a Győr-Szol Zrt. vezérigazgatójává neveztek ki – szólt arról is, miért volt különleges a rakpart közvilágítása. „Összetett fejlesztés volt. Az akkori városvezetés eldöntötte, hogy rendezvénytérré alakítja a Dunakapu teret, és ezzel együtt azt is aláhúzta, hogy ide nem illik már az a forgalom, ami korábban megjelent." „Ezenfelül – teszi hozzá – készült egy felülvizsgálat is a belváros forgalmával kapcsolatban, mert korábban a belvároson iszonyúan sok jármű ment keresztül a déli városrészből az északi városrész felé, tehát Nádorváros és Révfalu között. Mindenki a Kossuth hidat használta, áthajtva a Teleki úton, s ez a generált forgalom nem a belvárosba illő" – mondja Prédl Antal, hozzátéve, hogy tulajdonképpen ebből indult el a logikai folyamat, hogy váljon rendezvénytérré a Dunakapu tér. S mivel a hídnak közben szüksége van a közúti kapcsolatra – ez tette fontossá az alsó rakparti utat, amin viszont már lényegesen közvetettebb módon engedik a város a forgalmát. Ennek pedig forgalomcsökkentő hatása volt – fejti ki a megvalósult elképzelésről Prédl Antal.

A Vill-Korr feladata lett tehát, hogy a modern területen, ami a történelmi, műemléki környezetbe illeszkedik, megfelelő közvilágítást hozzon létre. Most is ezek a lámpák állnak az alsó rakparton, és ennek a feladatnak különlegessége volt, hogy az árvízzel is számolni kellett. Úgy alakították ki tehát a hálózatot, hogy a víz se okozhasson problémát, a szerelésük is megoldható legyen – így épült ki a rendszer, a lefektetett kábelnyomvonal, mondja a Vill-Korr feladatáról Prédl Antal. Ráadásul a rendes közvilágítás mellett elkészült a gyalogos-átkelőhelynél is az a bizonyos sárgán villogó LED-es fény, amelyet a burkolatba süllyesztettek a gyalogosok biztonsága érdekében. „Elmondható, hogy ezt a megoldást a szakma csak most, a kétezer-húszas évben kezdte felfedezni. Nálunk pedig már kétezer-tizenegyben működött" – hangsúlyozza.

Haladó, s modern épület volt az Agora is, amit Mobilis néven többen ismernek, mára fogalommá vált megyeszerte az egyetem melletti komplexum. Akár kvízkérdésként is feladhatnánk, hogy vajon mit ábrázol az objektum? A válasz, hogy egy Wankel-motor forgórészét, ezért az ívelt háromszöglet. A villanyszerelők szempontjából a villamos rendszer megoldása, elvezetése helyenként elvezetése inkább érdekes feladat volt, de nehézséget nem okozott a Vill-Korr dolgozóinak. „Szívesen csináltuk" – mondja Adonyi Csaba.

Mobilis, Győr.
Fotó: mobilis.hu

Petz-kórház, Győr.

A RÖNTGENNÉL *könnyebb a beteg*

Kajtár Renáta

23. fejezet

A Petz Aladár Megyei Oktató Kórház hét másik egészségügyi intézménnyel együtt nyert az „Egészségügyi pólus" pályázaton, így 11 milliárdból megépíthette az új, a sajtó által csak „szupernek" titulált szárnyát. Több éve dédelgetett álom vált valóra, s ebben a Vill-Korr is részt vett. A kórház részéről dr. Skaliczky Zoltán idegsebész, akkori szervezési igazgató vezényelte le a beruházást, a munkába már a tervezés fázisánál bekapcsolódott, így valóban elmondhatjuk: minden szegletét ismeri az új szárnynak, s minden fejezetét a történetnek.

„A kivitelezői ajánlatok közül a legolcsóbb is messze meghaladta azt az összeget, amennyivel gazdálkodhattunk – emlékezik a főorvos. – Tizenegy milliárd forint állt rendelkezésre. Ezt a fejlesztést nem lehetett félig vagy háromnegyedig elvégezni, csak egyben. Más megoldásra volt szükség: az emeletek teherbírását túltervezték, négyzetméterenként 500 kilóra. Erre akkor lett volna szükség, ha a szintekre nehéz röntgengépeket, berendezéseket szerelünk be. De erről nem volt szó, hisz ezek hotelszárnyak kórtermekkel. Statikusi és mindenféle engedéllyel az 500 kilót 300-ra le tudtuk vinni, a beruházási összeg pedig egymilliárd forinttal máris csökkent."

„A győri kórháznak nem volt olyan helikopterleszállója, amely éjjel is tudja fogadni a gépeket. Az új szárny beruházásával együtt tudtuk ezt megcsinálni. S úttörők voltunk ebben a Vill-Korral, ugyanis Magyarországon olyan technika, mint amit ide beszereltek, addig nem volt. A pilóta harminc kilométerre az érkezéstől be tudja maga kapcsolni a kórháztetőn lévő leszállópálya fényeit, amikor pedig landol, tudja a fényerőt is szabályozni. Emellett figyelni kellett a közeli víztorony világítására is, hogy az is látható legyen." „Klasszikus" Vill-Korr sztori a vége: „Elkészült a szárny, a pénz pedig elfogyott. A mentő- és sürgősségi belső bejáratnál a tervezők kialakítottak egy kis parkrészt, de normális világításra már nem telt. Volna. Gasztonyi Laci azonban bevállalta ezt pluszban, neki, illetve a cégének köszönhetően vannak ott normális villanyoszlopok, olyanok, amelyeket tudtommal a Dunakapu téren is használtak.

A Petz-kórházon kívül ebben az évben a Vill-Korr több másik kórház elektromossági munkáit is elnyerte, a teljesség igénye nélkül például a tatabányait, a székesfehérvárit és a nyíregyházit is. A pályázathoz ugyanaz a csapat állította össze az ajánlatokat, akiknek munkája már évek óta meghatározó volt a cégnél, de mert ők a háttérben dolgoznak, keveset beszélünk róluk. Itt az alkalom, hogy a csoport vezetőjével, Kajtár Renátával idézzük fel ezeket az éveket: „Valóban több kórházi beruházásra is pályázott ebben az időben a Vill-Korr, a mi munkánk az ajánlatok elkészítése volt (s az ma is). Ekkor már volt saját számítógépes programunk, de a kezdetek kezdetén még egyesével szoroztuk ki a darabszámot és az azokhoz tartozó összegeket, rögzítettük aztán az adatokat. A cég pályafutásának legnagyobb tévedését a székesfehérvári kórháznál sikerült összehoznunk. Szegény kollégám azóta ezt hallgatja, s vélhetően ez már így is marad. A lényeg, hogy az árajánlatból kimaradtak azok az eszközök, amelyeket az ellátóberendezésekbe be kellett szerelni. Nem lehetett helyettesíteni azokat, kihagyni pedig semmiképp. Nagy összeg volt, húszmilliós mínusz, amit viszont nekünk, mármint a Vill-Korrnak kellett állnia."

A Vill-Korr központ hátulnézetből.

Volt azért fordított eset is, amikor Renáta véletlenül tízszeres szorzóval állította össze az ajánlatot, s bár a megrendelő ezt már soha nem tudja meg, de elfogadta az ajánlatot, így tízszeres áron rendelte meg a munkát… Volt olyan is, amikor egy kollégiumnál a tervező kifelejtett egy emeletet, az árajánlatot pedig az alvállalkozó cégek az eredeti szintekre adták meg. Ebből nem lett aztán gond, mert pótmunkaként mindenkinél rendezték a pluszfeladat költségeit.

Sokszor nemcsak a konkurenciával kellett versenyezni, hanem az idővel is: „Kétszer fordult elő, hogy egész éjszaka fénymásoltunk. Az egyik munkánál reggelre kellett a győri városházára bevinni a pályázatokat, s tíz példányt mindegyikből kinyomtatni, borítékba zárni. Kollégámmal reggelig dolgoztunk a 200–300 oldalas ajánlatok sokszorosításán, elkészültünk, s akkor Laci szólt, hogy menjek vele én is a borítékbontásra. Alig láttam a fáradtságtól, de persze mentem. A bontáskor aztán kiderült, a miénk a legjobb – a legolcsóbb – ajánlat, így jó eséllyel volt értelme az éjszakai műszakunknak."

„A győztes pályázatoknál nem nagyon ünnepeltünk, idő sem volt rá, egy alkalom azonban mégis akadt: a Gardénia csarnoképítése százmillió forintos munkánk volt, olyan tétel, amely az egész évre meghatározta akkor a Vill-Korr sikerét. Amikor kiderült, hogy mi nyertünk, Laciék összehívták az egész csapatot és pezsgővel koccintottunk. Akkor elhangzott az a felelőtlen kijelentés, hogy »Renáta, ezek után az év végéig több ajánlatot már nem is kell adnotok«. Tudtuk persze, hogy ez nem lesz így, ugyanis a nyár közepén jártunk még csak, augusztus volt. S persze adtunk még abban az évben egy csomó másik ajánlatot."

Renátáék munkáját (s másokét is) nagyon sokáig segítette Sövényi Gyöngyi, aki a Gasztonyi család tagja, Ildikó testvére, László sógornője. „A kilencvenes évek elején laborban dolgoztam, ekkor szólt Laci, jöjjek át hozzájuk. A munkahelyemen le akartak beszélni: ez a maszek világ most van, de holnap nem lesz, ne kockáztass! Egy hét gondolkodási időt kértem, de már előtte eldöntöttem – a család volt a döntő érv. Még a híres tyúkólban kezdtünk, gépeltem, ha kellett, csekket állítottam ki, ha arra volt szükség, szóval ez elejétől én voltam a »mindenes«. Az első csekkre pontosan emlékszem, mert fogalmam sem volt, hogyan kell ezt

Széchenyi István Egyetem, Győr.

Sövényi Gyöngyi

csinálni, így amikor a Laci szólt, hogy töltsem ki, mondtam neki, rendben, de mondd el, hogyan kell, én gyorsan tanulok." „Ezt követően meg kellett mindent tanulnom – pontosan azért, hogy a Renátáéktól kapott ajánlatokban értsem, amit írok. A villanyszerelő kollégák is mindig segítettek, így idővel azon kaptam magam, hogy értem, amikor azt mondják nekem, hogy másfél méter MBCu kell a munkájukhoz. Jó volt ehhez a csapathoz tartozni, segítettük egymást, s ha arról volt szó – már a Boglárka utcai telephelyen –, hogy az utcafronti ablakok koszosak, zokszó nélkül eljött velem két másik kolléganőm, s a hétvégén kitakarítottuk az irodát."

Az új központ már egy másik lépték volt, Gyöngyi sose felejti az emlékezetes éjszakát, amit az ipari parkban töltött: „Ideköltöztünk ebbe a hiper-szuper irodaépületbe, s nekem megint mindent meg kellett tanulnom. Már a kapcsolók is modernek voltak, mindenféle állítási lehetőséggel, az épület be van kamerázva, riasztóval pedig felszerelve. A riasztó azonban egyszer, még az elején elromlott. Én nem mertem hazamenni aznap este, az járt a fejemben, hogy ekkora értéket nem hagyhatunk itt, valaki be fog törni. Majd én őrködöm, döntöttem el, de olyan széket néztem ki magamnak, amely látszik a kameraállásokból. Ha jön a betörő, legyen róla felvétel… Istenem, ma is nevetek magamon, de aznap éjjel tényleg bent maradtam, fontos volt nekem minden, ami a Vill-Korré, mert azt éreztem, hogy egy kicsit az enyém is."

A családi vállalkozás sikerének titkát ezzel talán ki is mondta Gyöngyi, akinek egykori munkakörét meghatározni is nehéz: ha akarjuk, titkárságvezetőnek hívhatjuk, hiszen intézett minden telefont, papírmunkát testvére és sógora mellett, raktáros is volt, mert sokszor ő intézte a munkadarabok, eszközök, munkaruházat kiadását a villanyszerelőknek; HR-es is, mert minden ügyes-bajos dologgal őt találták meg a kollégák, s ő felelt az ISO-rendszer takarékosságának koordinálásáért. „Ennél a cégnél mindenki sokat dolgozott, s még ezzel együtt is úgy tudtunk mindent időre teljesíteni, hogy egymást segítettük. Nem tudott az egyikünk olyat kérni, amire a másik azt mondta volna, hogy ez a te dolgod, csináld meg."

Gyöngyi 2013-ban ment nyugdíjba, utána azonban még évekig visszajött hosszabb-rövidebb időszakokra, ha szükség volt a munkájára. „Most már végleg nyugdíjba vonultam, de el kell mondanom, hogy hiányzik a Vill-Korr, mindaz, amit az életemben jelentett."

A kórház mellett még egy fontos közintézmény épült Győrben: a Széchenyi István Egyetem. A munkákat a campus részéről dr. Kardos Károly rektorhelyettesként irányította, neki is van személyes családi története – Gasztonyi Csilláról. „A tanítványom volt Csilla, a legszorgalmasabb hallgatók egyike. Az első, minőségbiztonsági zh-ja nem sikerült jól, ami nála annyit jelentett, hogy nem lett ötös. Emlékszem, két másik hallgatóval odajöttek hozzám, hogy kijavíthatják-e a jegyet. Úgy, ahogy a középiskolában tehették. Megnyugtattam őket, hogy lesz még zh, tudnak javítani. Javítottak is, Csilla az emlékeim szerint köztársasági ösztöndíjas is lett."

Ebben az évben lett Győr díszpolgára Gasztonyi László, a díjak értékéről öt éve így vallott: „Nem a díjakért dolgozunk, hisz megbízásokat teljesítünk. Mégis elmondhatom, hogy őszintén jólesik, amikor egy közösség biztosít bennünket elismeréséről, bizalmáról. Nekem ugyanolyan kedves az Üzleti Etika Díj, mint az édesanyám szülőfalujától, Acsalagtól kapott díszpolgári cím. Győrben kapott elismeréseim mindegyike azt üzeni, igenis lehet az ember a saját hazájában. Mindig tudom, hogy a díjak a Vill-Korr összes munkatársának és a Gasztonyi család Vill-Korrban dolgozó tagjainak is szólnak. Köszönöm a nevükben is azt a sok elismerést, amit a közösségnek és nekünk ítéltek oda."

Acsalag díszpolgára - 2015.

Győr díszpolgára – 2012.

Péri repülőtér, leszállópálya.

PÉRRŐL REPÜLŐ *már nem fordul vissza*

Vadász László

A péri reptér Magyarország öt nemzetközi repülőterének egyike. A korábban füves leszállóhely fejlesztési munkálatai több ütemben, 2000-ben kezdődtek el, a szilárd burkolatú kifutópályát 2003-ban adták át. Az Audi – amely magát a beruházást is nagyban támogatta – azóta rendszeresen használja a repteret, kis túlzással csak „ő" használja: a gépek munkanapokon közlekednek Pér és Ingolstadt között, a 600 km-es út 1 óra 10 perc alatt megtehető. 2013-ban aztán az addig 1450 méteres kifutópályát 2030 méterre hosszabbították, így a reptér alkalmassá vált az Airbus A320-as és Boeing 737-es típusú repülőgépek fogadására is. A világítási munkák itt is a Vill-Korré voltak.

A repülőteret ekkor Vadász László vezette, s mint minden munkánál, a 2013-as bővítésnél is volt egy kis bökkenő: „A munkák úgy zajlottak, hogy közben a repülőteret nem állítottuk le, vagyis ha jött egy gép, fogadni kellett. Volt pillanat, amikor több százan dolgoztak a terepen, el lehet képzelni, ahogy egyesével mindenkit le kellett »vadászni« a kifutópálya közeléből, nehogy baj legyen." Nem történt baj, a munkákkal végeztek, a péri repülőtér pedig olyan leszállítórendszerrel rendelkezik azóta, amelyet a regionális reptereken akkor még nem nagyon lehetett látni. S hogy mit tud? „Előírás, hogy a látótávolságnak függőleges magasságban 60 méternek, vízszintesen 550 méternek kell lennie. Ha ez nincs meg, akkor a gépet vissza kell fordítani a leszállópályáról. Amióta ez a leszállórendszer működik, nagyon ritkán fordult elő. Régebben azért megesett, hogy Pér nem tudta fogadni a repülőket ködös, sötét, téli időben."

Értékét tekintve minden idők leghatalmasabb –Vill-Korr-os munkája volt az Audi G50 elektronikai rendszerének kiépítése a gyáróriás karosszériagyártó üzemében. Méreteit szemlélteti, hogy miközben a leghosszabb ideig húzódó beruházás volt a 31 éves társaság életében, egyben az egyik legpörgősebb is – emlékszik vissza Gasztonyi Péter a karosszériaüzem kivitelezésére. Csúcsra kellett járatni a Vill-Korrnak magát, előfordult, hogy egyszerre 200 embere is az AUDI-fejlesztéseknél állt helyt, és sok alvállalkozót is foglalkoztatott. Az G50-nel párhuzamosan épült a lakkozóüzem, a G60, és a vége szinte összeért a G70-ével – mondja az akkori projekt vezetője.

„Nagyon komoly világításhálózat, rengeteg sínes lámpa tartozott hozzá, az épületfelügyeleti rendszer programozásáról nem szólva. Ingolstadtban készültek a tervek, így német nyelvű volt az egész projekt. Külön kihívást jelentett, hogy még folyt az építkezés, amikor kezdték hozni a robotokat, amelyeknek mi végeztük el a betáplálását. Felemelő látvány volt a Fördertechnik szintjéről – majdnem nyolc és fél méter magasságból – nézve, ahogy a sárgán fénylő robotok mozogtak, nem kevesebb mint százötven darabot szereltek be, miközben emberből néhány tucatnál több nem dolgozott végül az automatizált üzemben."

A 150 ezer négyzetméternyi alapterületen a gyártás két szinten folyik, ennek megfelelően tornyosult az építési munka is. A Fördertechnik szintjén acélvázon újabb robotok sorakoztak, amiknek betáplálás kellett – mondja Gasztonyi Péter, aki szerint a rengeteg robot mindegyikének

külön elosztót létesítettek, s azokhoz karomnyi vastag kábelek vezettek. „Összesen, nem hazudok, több száz kilométernyi vezetéket és vastag kábelt raktunk le a robotok működtetéséhez. Mi persze csak a betápot csináltuk, a robottechnika a németek feladata volt. Viszont mind a százötven darabhoz külön világítás tartozott, külön tűzjelző és tűzvédelmi rendszer. Így aztán ezek házak voltak a házban, egy fémfallal körbevéve, amire azért volt szükség, nehogy egy hegesztés során keletkező tűz elterjedhessen."

A legbeszédesebb szám a trafóké volt. „Csak ebben az épületben – a karosszériaüzemben – tizenhat darab trafó biztosítja az energiaellátást, mindegyik két és fél megawattos. Érzékeltetésképpen az egész ipari parkban összesen tíz trafó működik."

Ezúttal nem mosolyogtató, inkább szomorú történet jut eszünkbe, amit az akkori újságok is megírtak. Bár megszámlálni sem lehetne, hány alkalma lehetett volna ennyi dolgozónak, hogy tűzzel vagy árammal kerüljön veszélyes közelségbe, az emlékezetes balesetet nem az elektronika okozta. A Fördertechnik szintjén egy német munkásember nem vette

Az Audi-járműgyártás valamennyi új csarnokának az építésében részt vett a Vill-Korr.

észre, hogy a következő lépéssel üres felületre lép, mert előzőleg kivették onnan a vasat. Lehetne vitatni, hogy ez miért történt, netán nem jelezték megfelelően a veszélyt, mindenesetre, a levegőre lépő munkás 8,40 métert zuhant és meghalt. „Nem szabadott volna úgy hagyni azt a vasat" – véli a tragédiáról Gasztonyi Péter – , utána az érintett alvállalkozókkal együtt mindenki még jobban figyelt, nehogy még egy ember balesetet szenvedjen.

A G50 és a G60 építése egymással párhuzamosan folyt. „Annyira így volt, hogy amikor ellenőrizte az Audi a létszámot, reggel felsorakoztunk a G50-nél, aztán rögtön tartottak egy ellenőrzést a G60-nál is, arra már csak gyorsan átfutottunk" – idézi fel Gasztonyi Péter. Az Audi-beruházások lebonyolítására jellemző módon a Vill-Korr mindig közvetlenül a beruházóval szerződött, s nem generálkivitelezővel. „Jó partner volt, soha nem fordult elő csúszás vagy hiba. Mi az évek, évtizedek során egyébként is rengeteget tanultunk az Auditól. Szemléletet, szereléstechnikát, de esztétikát is, hogy optikailag hogy nézzen ki a kábeltálca-szerelés vagy a világításszerelés. A G50 és a G60 alig zárult e, amikor már indult a G70 – az óriási irodaépület – építése. Erre nem készült előre a Vill-Korr, mivel eredetileg nem őt bízta meg az Audi, hanem a Raabvillt. „Körülbelül húszszázalékos készültségben volt az épület, amikor a Raabvill tönkrement, s így tőlük kénytelenek voltak elvenni a munkát – mondja Gasztonyi Péter. „Ekkor irodaépületet addig nem csináltunk, de méreteit tekintve ma még nagyobb az OTP székháza a maga 3500 munkahelyével. Nagyon komoly számítógépes hálózatot építettek ki a G70-ben, digitális fűtésvezérlés működik, intelligens épületfelügyelet és tűzjelző rendszer."

„A teljes fejlesztésért egy bizonyos Robert Bacher felelt – azóta visszatért Ingolstadtba. Ő mindig sürgette a céget, folyton azt mondta apámnak: „Gas geben, Herr Gasztonyi, Gas geben! (Lépjünk a gázra!) Annyit mondta, hogy szállóige lett, és apám gyakran ismételgeti, ha szorít a határidő, hogy „Gas geben, Gas geben".

Sürgette a határidő az Audi logisztikai csarnok generálkivitelezőjét is, Tallósi Károly, az A-K Építőipari Kft. vezetője jól emlékszik „Gasztonyi tábornok" érkezésére: „Úgy éreztük, hogy a munkákkal gyorsabban kellene haladni, s ezt jeleztem Lacinak is. Ő kijött a helyszínre, s mint a katonai vezérek, sorba állította az embereit. Ott álltak egyenes sorban,

ő megszámolt mindenkit: 53. Aztán mind az ötvenhárom –Vill-Korr-os embernek kiadta a parancsot – időre végezni kell. Ehhez hasonló összetűzés minden építkezésen van a generálkivitelező és az alvállalkozók között, a Laciéknál azért biztos lehet az ember abban, hogy végezni fognak."

Evezzünk most békés vizekre: szinte halljuk a lovak patáját, a kardcsörgést, a menetelést és a trombitát. Aki a katonás múltért rajong, áhítattal les körbe a Ludovika Akadémia udvarán vagy dísztermében. Így volt ezzel a Vill-Korr is, bár például az eredeti csillárt más dolog csodálni és megint más felszerelni.

Először is emlékezzünk meg pár szóban arról, hol vagyunk, amikor a Ludovika Akadémiában egy állványról repítjük magasba a felújított eredeti lámpát, s szinte nem is akad olyan feladat, amihez ne kéne megbirkózni a hat-nyolc méteres magassággal. A modern és a régi briliáns ötvözete lett az épület, aminek felállítását az 1808. évi országgyűlés mondta ki azzal, hogy az akadémia „kizárólag a magyar ifjaknak a katonai tudományokban leendő kiképzésére szolgáland". Nevét Habsburg–Estei Mária Ludovika magyar királynéról, I. Ferenc király harmadik feleségéről nyerte, aki koronázási tiszteletdíjából 50.000 forintot ajánlott föl építésére, József nádor 1831-ben tette le az épület alapkövét, az épületegyüttes 1936-ra készült el, magába foglalt 124 szobát, 37 tantermet, kápolnát, konyhákat, számos éléskamrát és a lovardát. Évekig üresen állt, de például az 1838-as pesti árvíz idején ide menekítették átmenetileg a hajléktalanná váltak ezreit, s egyébként a Nemzeti Múzeum gyűjteményeinek egy részét is. A főépületben 2012 óta működik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (forrás: Wikipédia).

Adonyi Csaba, a kivitelezés vezetője mesélt a majd egy évig tartó felújításról, ami olyan magas színvonalon sikerült, hogy Építészeti Nívódíjban részesült érte a győri cég. „Erre tényleg büszkék lehettünk, bár az embernek mindig az a leggyönyörűbb munka, amit utoljára csinált, s akkoriban ezt éreztem annak – mondja Adonyi Csaba. – Bonyolult, nehéz és nagyon szép feladat volt. Háromszintes, régi műemléki épületről van szó, amely kívülről megőrizte – persze modern technikai eszközökkel felszerelve – az eredeti formáját, míg belül modern egyetemmé vált. Számtalan terme, díszlépcsőháza, két melléklépcsőháza volt, s különös kihívást jelentett a díszterem, ami ma rendezvények, ünnepségek helyszíne. S ott van a gyö-

A két logisztikai csarnok szintén az Audit szolgálja.

nyörű, eredeti kápolna is. Ez akkor borzasztó romos állapotban volt, amikor felújítottuk. A restaurátorok fényképek alapján vissza tudták állítani az eredetinek megfelelő ablakokat is."

Az egyetemi épület belseje eközben teljesen modern, az oktatáskor szükséges technikával és fényerővel. Két csillártól rémülhetett volna meg egy kevesebb tapasztalattal rendelkező szakember, bár elsőre Adonyiéknak is leesett az álluk, amikor meglátták a nagy csillárt és aztán felnéztek a díszterem mennyezetére, ahová fel kellett varázsolni.

„Nyolc méter magasra szereltük fel, és négy méter hosszú volt, körülbelül négyszáz kiló. Minden egyes darabja sérülékeny üveg. Láttuk, ha egyben marad, és nem szakad le, akkor is száz alkalom nyílik arra, hogy az ember kárt tegyen benne szerelés közben. Szerencsére nem történt semmi baj, de most már bevallhatom, hogy borzasztó dolog volt a felszerelés, s azért izgultam utána két-három napig" – meséli. A csillárt igen vastag lánccal kellett rögzíteni, és minden búrája vészjóslóan csilingelt, muzsikált. Addigra a tartószerkezetet már rögzítették. Hat ember dolgozott az emelésén, láncos emelővel, nagyon lassan húzták a magasba, s fent egy másik lánccal rögzítették a tartószerkezethez, ami a lámpát tartja. Ekkor még nem engedték el rögtön – vakmerőség is lett volna. Amikor elengedték, a láncos emelő még rajta volt, s amikor látták, hogy az emelő lánca már laza – tehát a saját lánca erősen fogja, elengedték. „Először kipróbáltuk,

> *Úgy éreztük, hogy a munkákkal gyorsabban kellene haladni, s ezt jeleztem Lacinak is. Ő kijött a helyszínre, s mint a katonai vezér, sorba állította az embereit. Ott álltak egyenes sorban, ő megszámolt mindenkit: 53. Aztán mind az ötvenhárom Vill-Korr-os embernek kiadta a parancsot – időre végezni kell.*
>
> Tallósi Károly

Ludovika, Budapest.

hogy bírja-e vagy sem, egyikünk sem csinált még ilyet. Két-három hétig fent volt, s mire jött az átadási ünnepség, addigra már nyugodt voltam" – mondja Adonyi Csaba.

A két csillár mellett persze voltak egyéb finomságok is, Adonyi Csaba máshol nem is látott még olyan világítástechnikát, amit a díszteremben sorakozó uralkodói „főkhöz" kellett beszerelni. „Nagyon pici halogén lámpákat használtunk, melyek méretükhöz képest nagy fényt adnak. A tervező úgy írta elő, hogy maga a lámpa ne látszódjon, csak a fénye, amit aztán minden egyes királynál egyedi módon kellett beállítani. Itt egy kicsit több fényt arcra, ott többet a fejtetőre. A homlokzat reflektora is szimbolikus, és fontos kérdés volt egy ennyire ismert és patinás épületnél, mint a Ludovika Akadémia. A fent díszlő timpanont hét reflektor világítja meg, a fényt kontrasztossá kellett tenni, s a tetőt erősebb fény borítja, míg az alja árnyékolt. S persze rejtve marad az a több kilométernyi kábel, amit belülről vezettek ki, s a kötőszekrényeket odabent bevakolták.

A másik csillárról még nem ejtettünk szót, amit a kápolnában szereltek fel. Különleges, mert míg a nagyterem felújított csillárjában valamikor régen még gyertyák világítottak, a kápolnáét a felújításra készítették el. Modern, kör alakú üveg, s illik a patinás környezetbe, súlya ennek is van vagy 200 kiló. Adonyi Csaba szerint itt nem merült fel az eredeti lámpa felszerelése, az akkor már nem is volt meg. „Itt még az is nehézséget jelentett, hogy téglaboltozatba kellett szerelni ezt a hatalmas tömegű csillárt, s nem mertem egyedül vállalkozni a tartós rögzítésre, felkértem egy szakcéget, a Hiltit. Ők javasolták végül a megfelelő rögzítéstechnikát, s hozták a szükséges anyagot is. Izzasztó pillanatok voltak ezek is: a felállított állvány nemcsak azért kellett, hogy feljussunk abba a magasságba, hanem azért is, mert ha netán mégis leesik a csillár, jobb, ha nem zuhan túl nagyot. Mindössze két centire az állvány felett megemeltük és úgy hagytuk két napig, az állványt nem vettük el alóla. Aztán néztük, hogy bírja-e vagy sem" – emlékszik a nagy pillanatra.

A modern csillárt bovdennel rögzítették, a kifúrt téglába helyezték az ékeket, amiket speciális ragasztó tart, s a bovdeneket az ékekhez kötözték. Most már tíz év után lekopoghatjuk, hogy a technika jó volt, legalábbis „eddig még nem szóltak, hogy leesett volna"– nyugtázza Adonyi Csaba.

Adonyi Csaba

Dunakapu tér, Győr.

PELENKÁZÓ *a mélygarázsban*

Sándor János

25. fejezet

2014

Több résztvevő – így Borkai Zsolt polgármester is – autóval érkezett a győri Dunakapu téri mélygarázsba, hogy a sajtó jelenlétében kipróbálja, működik-e a létesítmény: adta hírül a Kisalföld 2015 júniusában, amikorra már elkészült a Dunakapu tér. A Vill-Korr is végzett a munkákkal – föld alatt és fölött egyaránt. De lássunk még néhány mondatot a tudósításból, mert így a 2014-ben kezdődő beruházást is jobban megismerjük: „A mélygarázs mínusz második és harmadik szintjén 100–100, az elsőn 67 parkolóhely van. Lehajtani a Bástya utca felől lehet, míg a kijárat a Teleki utca felé nyílik. A mínusz első szinten azért fér el kevesebb autó, mert ott kaptak helyet például a mellékhelyiségek – benne pelenkázóval – és a rendezvények fellépőinek öltözői. A foglaltságjelző szintenként mutatja, hogy hány szabad hely van, s a szabad helyek felett zöld lámpa világít. Előfordulhat, hogy piros a jelzés akkor is, ha ott éppen nem áll autó – ez azt jelenti, hogy bérelt helyről van szó. A létesítményt 28 kamera pásztázza. Az első időszakban lesznek dolgozók is az óriásparkolóban, hogy segítsenek az autósoknak, később azonban távfelügyeletet alkalmaznak. Az üzemeltetéssel megbízott győri Vill-Korr Hungária Kft.-vel olyan karbantartási szerződést kötöttek, amelynek értelmében a cégnek a nap 24 órájában, a hét minden napján intézkedni kell szükség esetén. Érdekesség, hogy a mínusz első szinten vízzáró üvegen keresztül megtekinthető a Duna-bástya ásatás során megtalált nyugati ágyúlejárójának egy szakasza."

A Dunakapu tér Borkai Zsolt polgármester regnálása alatt készült el, mint ahogy számos Vill-Korr-beruházás is. A volt városvezető 2021-ben is jól emlékszik azokra a bortúrákra, amelyeken megismerkedett Gasztonyi Lászlóval: „A mi ismeretségünk valóban innen ered, de az is igaz, hogy a barátságunk a polgármesterségem idején mélyült el. A Vill-Korrt és a Gasztonyi családot Győrben a díszkivilágítás miatt emlegetik sokan, s van is okuk rá. Még a MOB elnökeként érkeztem haza repülővel, a poggyászom pedig elveszett. Egy osztrák férfi mondta, hogy utánam küldik, s amikor diktáltam a címet, hogy Győr…, rögtön közbevágott: »Azt a várost ismerem, mert minden karácsonykor Bécsből elmegyünk megnézni, olyan szép«" – emlékszik Borkai Zsolt.

Gasztonyi László 2012-ben „a villamosipar területén elért kiemelkedő teljesítménye és magas színvonalú szakmai munkája, valamint Győr város intézményeinek és társadalmi szervezeteinek nagyvonalú támogatása elismeréseként" vette át Győr díszpolgári címét – szintén Borkai Zsolttól: „Aki ismeri Lacit, az pontosan tudja, hogy nehéz volt olyat kérni tőle, amit ne teljesített volna. Volt, amikor már én szóltam neki, hogy biztos vagy ebben? Ő az a fajta vállalkozó, aki az elért sikerekben osztozni szeretne. Számos olyan fejlesztést támogatott a városban, ami nem feltétlenül volt önkormányzati kötődésű, de ugyanúgy Győrt szolgálta. Gondolok akár csak a szobrokra vagy a templomkivilágításokra. Nem volt vita abból, hogy díszpolgári címet kapjon. Emlékeim szerint ellenszavazat nélkül ment át a személyéről szóló előterjesztés."

A 2010-ben átadott Jedlik híd különleges fényjátéka miatt kérte az Audi Aréna tervezője a Vill-Korrtól azt, hogy a sportcsarnok külső díszkivilágí-

Ma már élvezzük annak a munkának a gyümölcsét, amelyet a Vill-Korr munkatársai végeztek 2014-ben.

tását is ezzel a technikával szerelje fel. Az addigi leghatalmasabb rendezvényközpont volt, aminek elektronikai rendszerét – a hangtól a világításán, a kivetítők megtáplálásáig a Vill-Korr építette ki. Gasztonyi Péter volt a projekt vezetője, s tőle tudjuk azt is, hogyan oldják meg a sportvilágításhoz felszerelt 1000 wattos reflektorok elsötétítését. „Huszonnégy darab ilyen reflektor működik, sokféle effektre képesek, de ehhez nem lehet őket kikapcsolni, mert várni kellene, amíg kihűlnek, s fél óra is eltelne, amire visszakapcsolhatók. Ezért DALI-rendszerű redőnyöket szereltünk minden lámpa elé, egy gombnyomással el lehet őket sötétíteni, s ekkor olyan, mintha nem világítanának. Bevallom, ezektől féltem – főleg az átadás után – legjobban, mert ha ezeknek a motoros vezérlésével probléma van, akkor nem tudunk hirtelen felmászni és gyorsan szerelésbe kezdeni" – mondja Gasztonyi Péter. Hozzátette: azóta is a Vill-Korrt kérik fel, hogy meccseken, koncerteken felügyeljék az elektronikát.

„Eddig nem volt probléma – mondja a nagyságrendileg talán 100 speciális és nagy teljesítményű lámpa működéséről és a reflektorok vezérléséről. Már 2002-ben az egyetemi csarnoknál is a sportvilágítás volt az egyik legizgalmasabb kérdés, de látszik, hogy az elektromos technológiák terén mennyit jelent ez a 12 év különbség. Az egyetemi csarnok fényeinek beállításakor még nem létezett olyan méretező számítógépes program, ami a szükséges adatok, tényezők megadása után kiszámítja, hogy hány luxra s ehhez hány lámpatestre van szükség. A szoftver persze nem pótolja a szakembert, aki azt is tudja, hogy egy sportcsarnokban mennyi követelménynek kell megfelelni, kezdve azokkal a szabványelőírásokkal, amiket a kézilabda-szövetség köt ki. A fény nyilván nem vakíthatja el a közönséget, sem a játékosokat, s főleg nem világíthat a kapus szemébe. Úgy kell az egységes képet megteremteni, hogy a padló ne legyen fényfoltos, a közvetítéseknek pedig ma már tudni kell a HD-minőséget. „A legjobb minőséget természetesen LED-lámpákkal lehetne elérni, de ez nagyon drága lenne, s nem is igen alkalmazzák csarnokok esetében. Adtunk rá árajánlatot, de nem volt lehetőség a beépítésére" – mondja Gasztonyi Péter.

A külső díszkivilágítás technológiája Győrben a Jedlik hídon vizsgázott először, amely ha kellett, szivárványszínben, ha kellett, magyar színekben pompázott, s a lehetőségek száma szinte korlátlan, számos programot telepítettek minden egyes lámpába. Csereberélték a színeket az Arénánál

Audi Aréna Győr
Audi Aréna Győr
Audi Aréna Győr

Számos olyan fejlesztést támogatott a városban, ami nem feltétlenül volt önkormányzati kötődésű, de ugyanúgy Győrt szolgálta. Nem volt vita abból, hogy díszpolgári címet kapjon. Emlékeim szerint ellenszavazat nélkül ment át a személyéről szóló előterjesztés.

Borkai Zsolt

is elégszer, a lengyelek a lengyel zászlóét, a magyar nemzeti események a mi trikolórunk színeit kapták, leggyakrabban persze az Audi-ETO kézilabdásainak zöld fényében úszik az aréna.

Az aréna tervezője, Sándor János így eleveníti fel a „főpróbát", amelyhez barátságának kezdetét is köti Gasztonyi Lászlóval: „A Jedlik híd után valóban az aréna következett, nagyon komoly elvárásokkal a megrendelő részéről. Itt együtt terveztünk a Vill-Korrral mindent, az első lépéstől kezdve, a költségvetés nagyon szűk volt, az elvárások persze nagyok. Eljött a nagy nap, amikor először gyúltak ki a fények az aréna külső homlokzatán. Már ősz volt, korán sötétedett, mi Lacival kint álltunk öltöny-nyakkendőben, én nagyon ideges voltam. Valószínűleg látszott is rajtam, ekkor Laci megölelt, s azt mondta: „Nem lesz gond." Úgy mondta, olyan mély emberi gesztussal, hogy én abban a pillanatban barátomnak fogadtam, s máig annak tartom. A vizsgán átmentünk, mindenkinek nagyon tetszett a végeredmény – ahogy Gasztonyi László előre megmondta."

A hangtechnikának is kiválónak kellett lenni – teszi hozzá Gasztonyi Péter. A város itt rendezte és rendezi nagy koncertjeit, az elsők között lépett fel José Cura és Rost Adrienn 2015 májusában. „Összességében nem titok, hogy nagyon kihasználtuk a határidőt. Az utolsó pillanatokra is szükségünk volt, a kapacitásunk határait feszegettük, annyi volt egyszerre a futó projekt. Az is fokozta a végső hajtást, hogy az aréna építése összecsúszott az új uszodáéval – mert az utóbbinak a befejezését statikai problémák hátráltatták. Így végül egyszerre csináltuk a kettőt. Arról nem is szólva, hogy végül a sportvilágítás terveiről is kiderült – amiket a villamos tervező készített –, hogy használhatatlanok, ezt az építész is belátta. Már fektettük volna le a kábeleket, amikor láttuk, hogy ki kell valamit találni. Nem voltak az eredeti tervben áramköri kiosztások – s arra vonatkozóan, hogy melyik lámpatest melyikhez kapcsolódjon, hogyan lássa el a hosszirányú, a keresztirányú pályát, alkalmanként a megfelezett arénát. Nekünk kellett tehát már kivitelezés közben magunkhoz ragadni a feladatot, s az irányításunkkal újratervezte egy másik szakember."

Amiről még nem szóltunk: az aréna eredményjelzője két oldalon, és a középen lévő óriási kocka, aminél speciális feladat mind a tartószerkezetet, mind a mozgatást biztosítani. „Korábban nem dolgoztunk ilyen kivetítőkkel, s a beüzemelők egyfolytában szexfilmet nézegettek rajtuk. Kétszer hatvan méteren és a középső kockán ment a pornó, mert végül is nem volt előírva, hogy a képet és hangminőséget hogyan tesztelhetik a kollégák."

E sűrű évben meg kell említeni a Rába-gyár beruházásait – az állami vállalat, amely Győr ipartörténetének kihagyhatatlan szereplője, sok éve fontos partner a Vill-Korr számára. Ugyanígy a miskolci Takata-légzsákgyár villamos munkái is fontosak voltak a cég életében. A győri Kristály étteremnél nem a munka (de lehetne akár az is), sokkal inkább a kikapcsolódás miatt kell megemlíteni ezt a kapcsolatot, amely összeköti a Vill-Korral. Gasztonyi László hosszan tudna mesélni azokról az évzárókról, amelyek helyszíne a győri étterem volt. „Sokat dolgozik mindenki, ezen az estén azonban elengedjük magunkat. Én magam is, mit tagadjam. Táncoltunk már asztalon, mulattunk hangosan, de egyet azért elmondhatok: a Zsolnay étkészletet, amelyet elénk helyeztek, soha nem törtük össze. Egyet sem."

Takata-légzsákgyár, a 0,4 kV-os főelosztó rendszer szerelése.

Az aréna belülről.

Aqua Sportközpont, Győr

EZ AZ USZODA *nem visszhangzik*

Bodrossy Attila DLA

Győr fedett versenyuszodáját 2015-től használhatja a sportolók mellett az úszni vágyó nagyközönség is. Ekkor adták át az Aqua Sportközpontot. A háromszintes (alagsor-földszint-lelátó) létesítményt Bodrossy Attila DLA (DLA: doktori címnek megfelelő fokozat, amelyet művészeti területen lehet megszerezni – a szerk.) tervezte a Dimenzió Építésziroda munkatársaival. „A Vill-Korral való közös munkáról az uszoda kapcsán azért tudok keveset mondani, mert szinte beszélnünk sem kellett egymással. A tervek szerint ők mindent pontosan beszereztek és beépítettek, hiba és vita nélkül dolgoztunk." Az egyik legismertebb győri mérnök elismerő szavai dupla szorzóval számítanak, főleg a kezdetek miatt.

„Ma már valószínűleg mindketten mosolygunk a kezdeteken, de mi tagadás, az elején jól összevesztünk – emlékszik vissza Bodrossy Attila. – A győri egyetem Építész Műteremházának villamosságát is a Vill-Korr szerelte, s nem ugyanazokat az izzókat használták volna, mint amit terveztünk. Mi ragaszkodtunk a kétségkívül drágább megoldáshoz, ők megpróbáltak mindent, hogy használhassák a rendelkezésükre álló készletet. A végén az lett, amit mi szerettünk volna. Később aztán, már a Dunakapu tér tervezésekor olvadni kezdett a jég: a tér világításánál elfogadták az elképzelésünket, hogy ezúttal ne a lámpaoszlopok legyenek szépek és dominánsak, hanem a fények. Egyszerű oszlopok kerültek ki a térre, s később – más helyeken – is ezeket használták, a fények ugyanis csodálatosak. Szóval, mire az uszodához értünk, már korrekt kapcsolatunk volt, jól dolgoztunk együtt."

Az uszodának több különlegessége is van – először is az akusztikája. Olyan jó, hogy még hangversenyt is rendeztek benne. A Győri Filharmonikus Zenekar 2019. január 25-én telt ház előtt játszott az uszodában. „Nyilván nem az volt az elsődleges célunk, hogy olyan versenyuszodát tervezzünk, ami erre is alkalmas. Arra azonban figyeltünk, hogy a vissz-

Hangverseny az uszodában – 2019-ben a hanggal és a fénnyel is minden rendben volt. *Fotók: Aqua Sportközpont*

Kossuth híd, Győr-Révfalu

Fotó: Havasi Tamás

Jancsó Péter

Gasztonyi László korrekt üzletember, aki a megállapodásokat pontosan betartotta, akár a határidő, akár a költség alapján. A sikerei megérdemeltek!

Jancsó Péter

hangot próbáljuk csökkenteni. Ahol sok a kemény kőburkolat, ott ez könnyen megtörténik. Gyapotszigetelést használtunk több helyen, s ez a hangzásnak nagyon jót tett. Ezek szerint ennyire jót…" Bodrossy Attila tud még néhány kulisszatitkot mesélni: „A legfontosabb, hogy a vízben nem kell klórt használni a tisztításhoz. Ózonnal tisztítják a medencéket. Ez óriási fegyvertény, olimpiai uszodákban használnak ilyen technológiát, Magyarországon kívül talán csak a Duna Arénában van hasonló. Ez kíméli a sportolók bőrét."

A sportolók miatt alakították ki az öltözőblokkokat is. Aki jár úszni az Aqua Sportközpontba, talán nem is sejti, miért vannak az öltözők blokkokra osztva. „Ez az uszoda nemzetközi versenyekre (is) készült, a különböző nemzetek pedig nem szeretik, ha összezsúfolják őket más országokkal. Nyilván nem mindenki akar bábeli zűrzavarban készülni a futamára, s valószínűleg azt sem mutogatnák egymásnak, hogy ki miként gyúrja, készíti fel a versenyzőjét. Így egy-egy blokkban elfér egy nemzeti válogatott, s magukban készülhetnek."

A „Smart" okos rendszerek bevezetésében és alkalmazásában is élen járt a Vill-Korr. A győri sportuszoda mellett a közvilágításban és a városüzemeltetésben is alkalmazzák a rendszert 2015-től egészen máig.

A végére hagyunk még egy titkot, ami nem is az, inkább praktikus megoldás: az izzócserére is figyelni kellett, víz fölött ugyanis elektromosságot szerelni nem épp biztonságos. Emiatt terveztek Bodrossy Attiláék külön szerelőjárdát a tető alá – így ha kiég egy izzó, nem kell leereszteni a medence fölé, inkább a szerelő megy fel helyreállítani az eredeti állapotot. A fénybeállítás és a medence is olyan egyébként, ami tévéközvetítésre tökéletessé teszi az uszodában rendezett versenyt, de figyeltek arra is, hogy a medencébe vájt üvegnyílásokon keresztül a sportoló fordulóit is fel lehessen venni, így pedig a legkisebb hiba is kiszűrhető.

Szóba került a Dunakapu tér, álljunk is meg itt egy percre. A tér, az alsó rakparti út és a révfalui Kossuth híd díszvilágítása nem egy időben készült el, de így vált amolyan hármas egységgé. Amint korábbi fejezetünkben utaltunk is rá, a híd kapott már egyszer ideiglenes világítást, akkor hajólámpák adták a fényt, s egyébként a szép hátteret is a tévéadásnak és a Lagzi Lajcsi-féle Dáridónak a győri nyárzáró ünnepen. Több tízezer ember volt kint, s a világítás elég jól sikerült ahhoz, hogy a város úgy döntsön: ez ne csak egy egyszeri megoldás legyen. A hajólámpák fent maradtak, és később azzal bízták meg a Vill-Korrt, hogy jó minőségű, tartós világítással váltsa ki a régit. Olyannal, ami kiemeli az ikonikus hidat, jól illik a térhez, az alsó rakparti úthoz és a közvilágításhoz – mondta el Prédl Antal Győr-Szol-vezér, a Győri Útkezelő Szervezet akkori igazgatója. Az új közvilágítási oszlopokból még a csillogó műanyag díszeket is levetették, hogy minél semlegesebbé váljanak és a híd élni tudjon. A kivilágításra speciális LED-es rendszert szereltek, ami keveri a színhőmérsékletet a hideg fehér és a meleg fehér között. A híd pedig ekkor válhatott Győr egyik méltó jelképévé, s nagyon jól mutat este az alsó rakparttal közösen" – véli Prédl Antal.

Az év krónikájához tartozik a győri székhelyű Graboplast tatabányai gyárának építése is. Többmilliárdos nagyságrendű fejlesztésről volt szó, amely a komáromi megyeszékhely iparára is hatással volt. Ennél a munkánál dolgozott együtt a Gasztonyi család cégével Jancsó Péter, a Graboplast elnök-vezérigazgatója: „Nem is sztorit emelnék ki, sokkal inkább azt, hogy Gasztonyi László korrekt üzletember, aki a megállapodásokat pontosan betartotta, akár a határidő, akár a költség alapján. A sikerei megérdemeltek" – mondta Jancsó Péter.

Kossuth híd, Győr-Révfalu.
Fotó: Havasi Tamás

VALL-KORR 25

EMLÉKLAP

Szent Adalbert Díj átadása.

AZ ITÁLIAI *mecénások nyomában*

Benkovich Ferenc

Erdő Péter bíboros adta át a Szent Adalbert Díjat Gasztonyi Lászlónak 2015. augusztus 14-én a budavári prímási palotában. E rangos díjat, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kitüntetését Páskai László bíboros, nyugalmazott érsek alapította 2001. december 30-án, a Szent Család ünnepén. Az elismerés olyan világi személyiségeknek adományozható, akik hozzájárultak valamely egyházi szervezet feladatainak eredményes ellátásához, céljai megvalósításához, a keresztény értékek gyarapításához. Az egyházi kitüntetések sora terjedelmes: megyés püspökségek, kis plébániák számos alkalommal ismerték el a Vill-Korr és a Gasztonyi család adományozói tevékenységét.

Okkal, hisz külön fejezetet képez a Vill-Korr történetében a cég templomokhoz és szobrokhoz – a város vallási lelkületéhez – fűződő viszony. A Gasztonyi család cége szinte soha nem mond árat, ha templomról van szó. Számos szobrot is emeltetett a városban, köztük például a pápáét és Apor püspökét. Megszólítottunk néhány érintettet, akik ezúttal nem annyira történettel szolgáltak, inkább éltek a köszönetnyilvánítás lehetőségével.

„Egy rendkívül törekvő és tehetséges vállalkozót ismertem meg Gasztonyi Lászlóban, aki a jó Istentől kapott talentumot sokszorosan kamatoztatta" – mondta Benkovich Ferenc atya, a Szentlélek-templom plébánosa és az Apor-iskola, a Szent Anna Otthon alapítója. „S nemcsak a saját vállalkozásának felépítéséért, hanem azért is, hogy másoknak juttasson, mindig bizonyítva, hogy jobb adni, mint kapni."

Ferenc atya közössége számára II. Szent János Pál szobra volt a Vill-Kortól származó legfontosabb adomány, s különösen becses az atya számára, mivel a pápa háromszoros áldása van a Győrben felépített intézményeken. A Szentlélek-templomot, az Apor-iskolát és a Szent Anna Otthont is megáldotta, s ezeknek a felépítését a plébános járta ki. „A Vill-Korr – mely azóta is számos dologban támogat minket, legutóbb a templomunk 30 éves orgonájának felújításához járult hozzá –, azonnal kapott az alkalmon, amikor megemlítettem neki, hogy a szent pápa megérdemelne Győrben egy méltó emléket. Ugyanakkor adósa volt Győr és az egyház Boldog Apor Vilmos emlékének is. Már Jordán Laci bácsi is szívén viselte ezt: s valóban szégyenteljesnek érezhettük, hogy nincs szobra a mártír püspöknek. Amikor a Szent László szobrát avatták, felvetettem ezt a Gasztonyi családnak, javasoltam első helyszínként a Püspökvárat az egyik Apor-évfordulóra, s azt, hogy a két évvel későbbi jubi-

leumunkra az iskolánkban is legyen egy Apor-szobor" – mondja Benkovich Ferenc. A pap szerint nagyon nagy érdeme a Vill-Korrnak, hogy II. János Pálnak kultusza lehet Győrben, s mód van arra, hogy az emberek hozzá járulhassanak emlékezni. „Az ablakomból a szoborra látok, alig akad járókelő, aki úgy menne el előtte, hogy ne vetne keresztet, ne imádkozna hozzá. Egy nem katolikus néni gondozza a szobor előtti virágokat lelkesedéssel, szeretettel a pápa iránt."

„Gasztonyi László úrral az első élményem, amikor a véneki templomban, Szent István király napján, a szentmise közben megjelent az ajtóban komoly biciklisöltözékben – meséli Sárai-Szabó Tamás Kelemen OSB perjel. – Ugyan ez akkor számomra nem derült ki és csak pár hét múlva keresett meg, hogy megköszönje a prédikációt és felajánlja segítségét, ha bármire is szükségünk van. Így kapott aztán a véneki templom díszkivilágítást a Gasztonyi családtól és kerültünk kapcsolatba. Legutóbbi közös munkánk a Lloyd-épületben hamarosan megnyíló tanműhely lesz, ahol a sörfőzés elméletét és gyakorlatát közvetlen közelről ismerhetik meg a Széchenyi egyetem mosonmagyaróvári campusának élelmiszeripari hallgatói. A munka nem volt éppen egyszerű és komoly határidőket kellett szabni, de a Vill-Korr nagyon komoly munkát végzett, és elkészült minden időben. Hálásan köszönöm, hogy nem álltunk meg ott, hogy csak a munkáról beszéljünk, hanem egy szép család életét is megismerhettem. Laci

Csehimindszenti templom.

bátyám élete, akaratereje inspiráló lett számomra is. Isten áldása kísérje és segítse őt és családját, valamint vállalkozását!"

„Egy város erejét, gazdagságát az mutatja, ha támogatni képes a művészeteket és olyan polgárai vannak, akik ezt saját maguk is képesek véghez vinni" – mondta a Munkácsy-díjas Lebó Ferenc, aki több győri szobrot is készített a Vill-Korr megbízásából.

„A Szent Kristóf-emlékmű avatásán, Nagycenken találkoztunk Gasztonyi Lacival, s ekkor mesélt nekem először a szponzori elképzeléseiről. Örültem a lehetőségnek, mert egy szobrásznak megrendelőre van szüksége a munkája, az életműve felépítéséhez. Néhány év múlva valóban megkeresett, s azóta több alkotást is létrehoztunk Győrben. Így az is elmondható Laciékról, hogy a győri művészeti életet is támogatják, mert a jelentős győri művészek többsége eddig inkább elköltözött Budapestre, Szentendrére, külföldre, s ott teljesedett ki az életművük" – mondja Lebó Ferenc. „A Gasztonyi család a Káptalandombon emlékművet emeltetett Szent Lászlónak és Boldog Apor Vilmosnak, kettőnek a háromból, amely miatt háromszoros búcsújáró hely a székesegyház és a város szívét jelentő Szent Domb, a Collis Sacer. Nem is tudom, hogy Laciék tisztában vannak-e azzal, hogy a Vill-Korr Hungária a Mediciek, Brancaccik, Strozzik nyomdokaiba lépett ezzel a támogatói tevékenységgel, amivel a várost formálják, s a későbbi korok számára is ott hagyták a kézjegyüket. Ehhez az értékteremtéshez kívánok sok sikert a Gasztonyi családnak és a Vill-Korr Hungáriának."

Sok templom felújításához, csinosításához adta hozzá jótékony forintjait a cég, de a kisbácsai templomhoz fűzik talán a legszemélyesebb szálak a Gasztonyi családot, hiszen ez a fészekhez, a cég első székhelyéhez kőhajításnyira eső épület. Ahol az alapító fivérek édesanyja minden vasárnap az első sorban ül. Természetesen senki nem volt a mélyen vallásos asszonynál büszkébb, amikor Gasztonyi László átvette a díjat. Kisbácsa mostani plébánosa, Böcskei Győző elődje szolgált Kisbácsán akkor, amikor a Vill-Korr támogatta a felújítást és a díszvilágítást. Kisbácsán nincsenek terek, az egyetlen közösségi és ünnepi térré a templom környezete kezdi lassan kinőni magát. „Nagyon sokat tesz a Vill-Korr a hétköznapok során, a templom körüli park rendben tartását is nekik köszönhetjük, s hogy karán-

Kisbácsai templom és közösségi tér.

Lebó Ferenc

Egy város erejét, gazdagságát az mutatja, ha támogatni képes a művészeteket és olyan polgárai vannak, akik ezt saját maguk is képesek véghez vinni.

Lebó Ferenc

Szent László-szobor, Győr.

Szoboravatás pápai áldással.

csonykor mindig feldíszítik a fát. A járda fényei pedig szinte vezetik a járókelők léptét" – mondja Böcskei Győző.

„A székesegyházban is ők végezték el a reflektorok felszerelését és a karbantartását, nem beszélve a Káptaladomb szobrairól, a székesegyház, a Pöspökvár kivilágításáról" – teszi hozzá Győző atya, aki szerint a Gasztonyi testvérek esetében a szakrális dolgok jelentik a legjobb példát arra, hogy a munkában nemcsak pontosak, de a szépséget is felfedezik. „Előfordult, hogy a Kossuth hídon vette észre, hogy nem világít valamelyik reflektor, telefonált, küldte az embereit, megcsinálták. Máskor pedig én vettem észre a kisbácsai templomnál, hogy a torony nem világít. De szólnom sem kellett, mert »magától« megjavítódott: észrevették, kijöttek – mondja a plébános, aki tréfásan Gasztonyiékkal együtt „leszállópályához hasonlította a kisbácsai tornyot. Gasztonyi László még annyit mondott: „Lehet, hogy azt egy kicsit túltoltuk." – utalva ezzel a különös fényáradatra.

Győri bazilika.

EYOF-központ, atlétikai pálya.
Fotó: ospgyor.hu

MIÉNK VOLT *az olimpia*

Kiss Domonkos

28. fejezet

2017

Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál, ismert angol rövidítése EYOF, Európa egyetlen, az olimpiai mozgalom harmadik legjelentősebb eseménye. Az Európai Olimpiai Bizottság által kétévente szervezett és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által támogatott, nemzetközi multisportjáték. Használhatja az olimpiai mozgalom minden jelképét és szimbólumát (olimpiai ötkarika, olimpiai láng stb.). Az ifjúsági sportolók számára rendezett versenyen 48 tagállamból a nyári játékokon 9 sportágban (atlétika, kerékpározás, torna, cselgáncs, úszás, tenisz, kosárlabda, kézilabda, röplabda) 3000–3200; a téli játékokon 8 sportágban (alpesi sí, biatlon, gyorskorcsolya, jégkorong, műkorcsolya, sífutás, síugrás, hódeszka) 1600–1800 ifjúsági sportoló vesz részt. Az első Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivált 1991-ben Brüsszelben rendezték, az első Téli Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválra két évvel később Aostában került sor. A 2017-es játékokat Győr a Magyar Olimpiai Bizottsággal karöltve közösen rendezte meg. A győri EYOF-on tíz sportágban, 130 versenyszámban vetélkedtek a 14 és 18 év közötti fiatalok. Az eseményre ötven országból 2500 sportoló és 1100 kísérő érkezett. A magyar színeket 152 versenyző képviselte. (Wikipédia)

S természetesen ott volt a Vill-Korr az olimpiai központ (illetve a kísérőrendezvények, szállások helyszínének) kiépítésénél. A generálkivitelező az A-K Építőipari Kft. volt – ugyanaz, amellyel az Audi logisztikai csarnoknál már együtt dolgoztak Gasztonyi Lászlóék. Az idő a szokásosnál is jobban sürgetett, minden ki volt centizve, de a megnyitóra szokás szerint ismét végeztek a munkákkal. S ha már megnyitó, egy kulisszatitkor hadd árulunk el .: Emlékeznek még arra, ki gyújtotta meg az olimpiai lángot? (Egerszegi Krisztina úszó olimpiai bajnok.) S hogy hogyan sikerült meggyőzni a nyilvános szereplésre az egyébként visszahúzódó sportcsillagot arról, Petrov Iván, a győri úszóegyesület vezetője 2021-ben így mesélt az Ez már a mi 50 évünk című kötetben: „A szervezők ötleteket vártak a megnyitóval kapcsolatban, egy ilyen »brainstorming« során dobtam be Egerszegi Krisztina nevét. Mindenki örült, csak aztán jött a neheze: hogyan tudjuk őt erről meggyőzni? Két név kellett ehhez, a magyar úszósportban egyiket sem kell külön bemutatni: Kiss László és Hargitay András beszélt Egerszegivel, aki nagyjából egy hét múlva igent mondott." Elképesztő ovációfogadta Egért a győri ETO Parkban, a sokszoros olimpiai bajnok csak ennyit mondott: „Nem gondoltam, hogy ennyien emlékeznek rám, ilyen sokan szeretnek."

Gasztonyi László büszke erre a feladatra (is), bár leszögezi a jelenben, hogy a világítás és minden egyéb részlet az EYOF központi centrumában a sportot szolgálja, színházteremnek – merthogy korábban felmerült, hogy a Győri Nemzeti Színház átalakításának idejére ide költözik a társulat – nem lenne ideális, sőt. Ez a kérdés most nem is aktuális, a múltidézés a 2017-es győri EYOF-ról azonban nagyon is. Németh Imre az idegenvezetőnk, aki az olimpiai központ mellett a külsős helyszínek munkálataiban is részt vett:

„Akkor a világ minden részéről érkeztek fiatalok, a wifi biztosítása az ő számukra nem lehetett kérdés. A Széchenyi-egyetem teljes területén ki

Hugoo az Olimpiai Sportpark előtt.
Fotó: ospfgyor.hu

kellett építeni az internetes elérést – ezt is mi csináltuk. Maga a munka inkább macerás volt, mint nehéz, főleg azért, mert közben az egyetemen még folyt az oktatás. Egy ilyen alkalommal a büfé előtti részen szerelt a kollégám, létrára kellett állnia, amikor az óráról kiözönlöttek a hallgatók. Úgy ellepték, hogy nem tudott lejönni. Csak állt és állt a létrán, míg elfogyott a tömeg, s ő lejöhetett…"

A kantin (étkezősátrak) villamosságát is úgy kellett megoldani, hogy a vezetékek ne melegedjenek túl, a gőzölgő fém tálalóedények nagyon útban voltak, s a nyári forróság sem segített. Hatékony megoldás kellett: „Ventilátorokat helyeztünk ki, amelyek folyamatosan mentek és hűtöttek, így nem volt gond." S végül ott volt még a Széchenyi tér, ahol az optikai kábeleket úgy kellett lefektetni, hogy a térkövek lehetőleg ne sérüljenek. „Az önkormányzattól kaptunk egy pontos számot, hogy mennyi térkő maradt a térfelújítás után a raktárban. Én pontosan tudtam akkor a számot, s ez fontos volt, mert ha eggyel is több kő sérült volna meg, akkor nem tudták volna pótolni. Természetesen figyeltünk erre, nem sérültek a lapok, szinte tojáshéjon jártunk, de nem törtünk." Az EYOF előkészülete – az E.ON-os munkákkal együtt – másfél évig tartott, nem kis munka volt, de mindaz, ami felépült, ma is Győr sportját szolgálja, egyesek szerint jobban is, mint azt 2017-ben remélni lehetett egy olimpia megrendezése után.

A sportdiplomácia része, hogy az aktuális világesemények után kijelenti a nemzetközi szövetség, hogy „minden idők legjobb szervezésének" mondanak köszönetet. De valóban nagy dicséretet kapott Győr, amely a stafétát Bakunak adta át. A 2017-es európai ifjúsági olimpiai játékokon a magyar csapat az összesített éremtáblázaton a harmadik helyen végzett Oroszország és Olaszország mögött, sportolóink 13 aranyérmet, 14–14 ezüst- és bronzérmet szereztek.

Még ugyanebben az évben járunk, Prédl Antal a városi útkezelő szervezet akkori vezetője sajtótájékoztatón fejtette ki, hogy „a Bécsi kapu tér és a környező utcák természetes kőburkolatot kapnak, ezzel esztétikus, igényes és időtálló felület jön létre. A Sarkantyú köz, a Szabadsajtó utca, a Sarló köz és az Aradi vértanúk útja félbe fűrészelt nagykockakő burkolattal készül, míg a Bécsi kapu tér a Dunakapu téren is megtalálható barna-sárga-

Étkezősátrak az ifjúsági olimpia idején.

szürke árnyalatokat tartalmazó gránitburkolatot kap. A Bécsi kapu térre sugaras és körvonalas kombinációjú mintázatot terveznek, amely antracitszürke színével jól látható lesz a halványabb barnás-sárgás-szürkés burkolatban. A tér felújításához a köz- és díszvilágítás felújítás is hozzátartozik. A rekonstrukció során az egykori Vaskakas étterem előtti terület is megújul, a tervezett lépcsőztetésnél egy kisebb szökőkút is helyet kap. A tér ezen része az egyik legkedveltebb, fotós az évhez kapcsolódik, a turisták által az internetre feltöltött fotók is erről tanúskodnak."

Kiss Domonkos szerelésvezető ma már mosolyogva eleveníti fel azokat a sztorikat, amelyek őt és csapatát kicsivel arrébb, a Bécsi kapu tér felújítá-

Az egyik nap fogtam magam, beültem az autóba, s azt mondtam, el innen. Laci bácsi persze utolért valahol telefonon, s beszélt a fejemmel. De aznap tényleg besokalltam.

Kiss Domonkos

Bécsi kapu tér, Győr
Fotó: flybook.hu

sakor megtalálták. „Komplex feladat volt, s ezzel most nagyon óvatosan írtam körül a feladatot. Talán többet mond ennél az a tény, hogy az egyik nap fogtam magam, beültem az autóba, s azt mondtam, el innen. Laci bácsi persze utolért valahol telefonon, s beszélt a fejemmel. De aznap tényleg besokalltam." S ezzel nem volt egyedül, az egyik nap ugyanis a Bécsi kapu téren üzemelő teaház tulajdonosa arra nyitotta ki a helyiségét, hogy a teáscsészék a kinti földmunkák miatt leestek a szekrényekről és ripityára törtek. „Na akkor is Laci bácsi kellett…" – meséli a szerelésvezető. A Bécsi kapu téren a kőtárnál is meglepetés érte a Vill-Korr-os csapatot: ott ugyanis hetven centi mélyre kellett leásniuk, de negyven centinél már ott volt a pince boltozata, „gyorsan megálltunk a munkákkal, amikor valaki lentről csodálkozva ránk nézett a lyukon át".

Bécsi kapu tér, Győr.
Fotó: Győri Szalon

NINCS KARÁCSONY *Roland nélkül*

Horváth Roland

29. fejezet

Győr fesztiválvárossá nőtte ki magát a Borkai-éra alatt, gyakorlatilag nem volt olyan hétvége a nyáron, amikor valamilyen program ne várta volna a győrieket, illetve a turistákat. A fesztiválokhoz pedig áram is kellett, egy ember volt (van), aki szinte mindig ott állt a színpadok mögött – ügyeletben. Horváth Roland, a Vill-Korr szakembere kéznyújtásnyira állt többek között Tom Jonestól, de ugyanúgy élvezte a helyzetet, amikor az LGT-t vagy a Neotont látta a színpad mellől koncertezni.

„Tom Jones teljesen jó fazon volt, s a korát meghazudtolva, élőben csinálta végig a győri koncertjét – emlékezik Roland. – Esett az eső aznap, s a technikusok ennek nagyon nem örültek. Mi sem, de ők jobban aggódtak, leginkább a pára miatt, mert az ő dolgaikra az a legveszélyesebb. Különösebb gond a koncert alatt nem volt, óriási tömeg hallgatta a világsztárt." Jó, ha tudjuk, hogy kisebb problémák általában vannak, de mivel ezeket rendre gyorsan megoldják, általában észre sem vesszük. Ilyen volt legutóbb (2021-ben) a Tankcsapda-koncert, amelyen új technikát alkalmaztak. Eleve mozgó körszínpadon játszott a banda, a dobos fölött pedig egy nagy LED-kivetítő volt: „Egyszer csak eltűnt a kép a LED-ről – azonnal lépni kellett, meséli Roland. – Léptünk is, olyan gyorsan, hogy szerintem nem nagyon vették észre. Túlterhelődött és túlmelegedett a rendszer, ezért azzal a ventilátorral, amellyel egyébként a füstöt fújták volna a színpadra, elkezdtük hűteni a kismegszakítót. A koncert meg ment simán tovább."

Tom Jones megér egy külön „misét", még egy sztorit – a zöld kanapéról – megosztunk az olvasóval, de ezt már a városmarketing és programszervezési főosztály akkori vezetője mondta el az Ez már a mi ötven évünk című, 2021-ben megjelent könyvben: „Nem az énekes, hanem az őt körülvevő menedzsment volt, mondjuk úgy, alapos. Kis túlzással az amerikai elnöknek járt olyan szintű biztosítás, mint neki. Legalábbis tőlünk ezt kérték. No meg kikötötték, hogy milyen gyümölcs legyen az asztalán, milyen anyagból legyen a kanapéja (bőrből), milyen folyosó vezessen a színpadig… Szóval elég sok előkészítést igényelt, de kellemesen csalódtunk magában Tom Jonesban, mert kedves ember."

Győr másik nagy fesztiválja a Győrkőc, amely tízezreket – főként családokat – vonz a városba 2008 óta. Az első pillanattól támogatja a Vill-Korr a szervezőket, akik nem mások, mint bábszínészek. Kocsis Rozi, a Vaskakas Bábszínház igazgatója az első telefonhívás emlékét eleveníti fel. „Nem is én, hanem szervezőtársam, Janszky Andi tartotta a kapcsolatot Laci bácsival – korábban így hívtam még –, de a hivatalos kérésnek mégiscsak tőlem kellett származnia. Felhívtam az Anditól kapott telefonszámon, s bevallom, kicsit remegett a hangom. Egy nagyvállalkozóval beszélek, na! Gasztonyi Laci felvette, én elhabogtam, hogy miről lenne szó, ő meg gondolkodás nélkül rávágta: »Nekem is vannak unokáim, persze, hogy támogatjuk.« Ennyi. Ja és még hozzátette, hogy most mennie kell, mert valamelyik templom világítását szerelik. Az egész beszélgetés nem tartott néhány percnél tovább, s onnantól kezdve egyetlen fillért sem kért a Győrkőc világításáért. Pedig biztosan sokba került nekik is – ezt onnan tudom, amit egyébként az E.ON-nak fizetünk."

A Rába kettős híd díszkivilágítása.

Felhívtam az Anditól kapott telefonszámon, s bevallom, kicsit remegett a hangom. Egy nagyvállalkozóval beszélek, na! Gasztonyi Laci felvette, én elhabogtam, hogy miről lenne szó, ő meg gondolkodás nélkül rávágta: >>Nekem is vannak unokáim, persze, hogy támogatjuk."<< Ennyi.

Kocsis Rozi

Kocsis Rozi is sűrűn emlegeti Horváth Roland nevét (Ódor Tamáséval együtt), mint akitől nem tudtak olyat kérni, amit ne csinált volna meg nekik. Roland megerősíti: ezen a rendezvényen figyelni kell a villanydobozok, vezetékek elhelyezésére, hisz mégiscsak gyerekek ezrei fordulnak meg Győrkőcfesztiválon. „Éppen ezért általában a fákon vezetjük el a vezetékeket – mondja a villanyszerelő –, ott a legbiztonságosabb. A dobozokat is próbáljuk biztonságos helyre rakni, s azért nem rejtjük el, mert bármikor meg kell találnunk nekünk is, ráadásul biztosak lehetünk abban, hogy úgyis a gyerekek lesznek az elsők, akik felfedezik maguknak."

Kocsis Rozi még egy jellemző történetet mesél el a Győrkőc és a Vill-Korr kapcsolatáról: „Az a három nap, amíg a fesztivál tart, nagyon sűrű. Nekünk, szervezőknek biztosan, de a Vill-Korrnak és Rolandnak is, mert ugyanúgy kint ügyel velünk 24 órában. Egyszer nagy szélvihar kerekedett, s a belvárosi házak egyikéről a cserepet le is fújta. Több meglazult, ezért hívtuk a tűzoltókat. De mire kiértek, a Vill-Korr-osok az emelődarujukkal már megoldották a problémát. Gyorsabbak voltak, mint a tűzoltók."

Fesztivál persze nemcsak nyáron, hanem télen is van, Roland pedig nem cáfolja, hogy a legtöbb kollégának a „nem szeretem" munka a karácsonyi díszkivilágítás: hidegben, hóban, fagyban nem jó dolgozni, ráadásul a belvárosban lakók sem nyitnak mindig udvariasan ablakot, amikor meglátják a Vill-Korr-osokat: „Ennyi év után gyakorlatilag már mindenkivel tegező viszonyban vagyok, mondják is, hogy nincs karácsony Kevin (Reszkessetek, betörők! – a szerk.) és Roland nélkül. Nem mondom, hogy nincs néha morgás, egy belvárosi házból például minden évben megkapjuk – rendre a szerelést követő három-négy napon belül –, hogy tavaly nem ilyen volt, nem oda tettük a vezetéket, az izzót. Pedig minden évben ugyanoda tesszük. Azért el kell mondanom, hogy mindezek ellenére én szeretem ezt csinálni. Jó látni a végeredményt. Ráadásul egyszer a Balázsék műsorában a Vadon Jani azt mondta élő egyenesben, hogy nem kell Bécsig menni, aki szép belvárost akart látni adventkor, elég Győrig utazni. Az akkor nagyon jólesett."

Ebben az évben kapott díszkivilágítást a Rába kettős híd is, s a Bécsi kapu tér kapcsán már sztorizó Kiss Domonkosnak van erről még egy története: „A Bécsi kapu tér szökőkútjának szerelésekor nagyon útban volt a híd

villanymérő szekrénye. Macerás engedélyeztetéssel le lehetett volna szerelni és átvinni a túloldalra, de erre nem volt idő, ezért az egyik kolléga fogta, a hátára vette, s elindult vele a Radó-szigetre. Nem is lett volna különösebb baj ezzel – mondjuk nem volt teljesen szabályos eljárás, ez tény –, de a szekrényben a cipelés közben az egyik drót meglazult, ezért este elkezdett villogni a híd díszkivilágítása. Tudtommal azonnal hívták Gasztonyi Lászlót, hogy milyen program az, aminél villogóra állították a fényeket…? A villanymérő egyébként most is ott van a Radó-szigeten, de már szabályosan."

S ott volt még a Somogyi Elektronic új csarnoka, a cég alapítója, Somogyi János így beszél kapcsolatáról a Vill-Korr vezetőjével: „Laci rettentő jó szakember és nagyon jó üzletember is egyben. A csarnokunk építésével kapcsolatban azért nehéz bármit felelevenítenem, mert különösebb probléma nélkül megcsinálták olyanra, mint kellett. Régi, jó kapcsolat a miénk, amelyet egyébként sem kezdhetett volna ki bármilyen baki – ami nem is jellemző rájuk. Jó, hogy Győrnek van egy lokálpatrióta szemléletű vállalkozója, aki emberi tulajdonságokból is példát tud mutatni nekünk, vállalkozóknak. Tudom, hogy majd mindenki a karácsonyi díszkivilágítás miatt emlegeti a Vill-Korrt, de a Gasztonyi család az elmúlt három évtizedben ennél sokkal, de sokkal többet tett le az asztalra."

Készül a karácsonyi díszkivilágítás Győrben.

Akadémia Hotel, Budapest.
Fotó: Kolozsvári Péter

AKADÉMIA HOTEL: *itt még fúrni is luxus*

Tóth Ferenc

Hatalmas boltíves folyosók, ezerfényű csillár, és a terem, ami Sissi nevét viseli. Az udvarra hajdan bérlakások néztek, most mindent a modern luxus övez. Nem felejti a Hotel Akadémiát, aki belülről látta, hát még az, aki dolgozott is a felújításán.

Egy nemzetközi szállodaüzemeltető cég kívánta kialakítani a 110 szobás, 5 csillagos szállodát a Budapest szívében található, egymással határos, két, XIX. században épült saroképületben. A Capella García Arquitectos (CGA) barcelonai irodával dolgozták ki a terveket, megvolt minden jogerős engedély, de a 2008–2009-es gazdasági világválság miatt a kivitelezés megállt. 2021-ben lezárult projektet 2015-ben tervezték újra, az építész vallomása szerint izgalmassá tette a feladatot a szállodai funkciók innonatív megoldásának és a történelmi adottságoknak a konfliktusa. Az Osztrák-Magyar Monarchia ékköve volt, s ami műemlékvédelem alá esett, azt vissza is kellett állítani a munka során. Legszebb része a bálterem, amit Sissi Teremnek is neveznek, de árnyékosabb történelmi emléket is őriz a ház, Rákosi Mátyás irodáját emlegették a tervezők Tóth Ferencnek és csapatának.

„Természetesen állványról lehetett dolgozni az étteremmé alakított bálteremben, mert a magasság háromemeletnyit tett ki. A restaurátorok előtt haladva cseréltük a kábeleket, a körbefutó stukkók mögött az eredeti nyomvonalat használva, hiszen nem lehetett a falat összevissza vésni." A bálterem közepén függő nagy csillár 3 méter átmérőjű volt, patinás, lenyűgöző és minden ízében sérülékeny. Csörlővel húzták fel, ami izzasztó perceket jelentett. A boltíves folyosók eredeti képe megmaradt, s a szerelési munkákat mindig meghatározta a hatméteres belmagasság. Az irodában – amelyről a tervezők rögtön úgy tájékoztatták a kivitelezőket, hogy ezt az államosítás után Rákosi Mátyás is használta – kandalló állt, amit felújítottak.

A műemléki rész mellett a másik épület egy belső udvaros, hangulatos bérház volt valaha, meglehetősen tágas, hét liftaknának is hely kellett. „Amikor mi bekapcsolódtunk, éppen a régi lifteket bontották. Nagyon érdekes munka volt a lépcsőház, mert a védőcsöveket, dobozokat a lépcsőben kellett elhelyezni. A menekülő lépcsőházban minden fokban ott van kétféle világító lámpa, egészen a hatodik emelettől a pincéig. Akkor kellett beszerelni, amikor a lépcső még nem volt kész, utána pedig leburkolták. Ha valami kimarad, az elég kellemetlen, mert csak nagy rongálással lehetett volna plusz egy csövet elhelyezni."

Megmaradt a szép vörös kőborítás, a kovácsoltvas kerítés és 110 szobássá alakították a patinás épületet. Luxus jellemez mindent, elég csak a villamos energiát nézni. Wellcome-fény fogad a tükörnél, a bútorok alatt is LED-szalag világít. A kézmosó helyiségekben a tükör nem párásodik be, erről a tükörfűtés gondoskodik. A szekrényekben a vállfák mozgásérzékelőkkel vannak ellátva, világításuk bekapcsol a szekrény sötétjében. S persze van totálkapcsoló az ágynál, ami mindent leolt, nehogy a vendégnek ki kelljen vánszorogni a lámpaoltás után, ha égve felejtette a fürdőszoba-világítást. „A külső világítást izgalmassá tette az eredeti fal mérete és állaga. Mivel

ezt a falat nem véshettük, a homlokzatvilágításhoz belülről kellett átfúrnunk. De ez nem volt olyan egyszerű, mert jó egy méter harminccentis volt a fal és abban minden volt, a bazalttól a mészkőn és sziklán át a téglákig. Állandóan cseréltük a fúrószárakat. De ez még a kisebb gond volt. Ahhoz ugyanis, hogy kényelmesen fúrhassunk a százharminc centis fúróval, két méter széles állványzat kellett volna. Persze normál állvány volt, egy méter széles, plusz ott volt még egy harminc centiméter az állvány és a fal között. Tehát a százharminc vagy százötven centis fúrószárra nem maradt hely. Rengeteget fúrtunk a díszkivilágítás miatt, és megoldottuk a problémát: először befúrtunk egy rövidebb szárral, aztán abba a furatba tettük a hosszabbat, így mentünk végig a homlokzaton."

A 2019-es év legnagyobb s legtöbbet emlegetett győri beruházásának számított a Vásárcsarnoké. A valaha Adyváros főterére épült piac felett eljárt az idő, s ez nem csak közhely. A villanyszerelők tudnak róla mesélni, mert ők is oroszlánrészt vállaltak a felújításban. Ekkor épült az új parkolóház, s szebb köntöst kapott az Ady-domb is. A feladatot minden szereplő számára sokrétűvé tette, hogy a vásárcsarnok átadásáig ideiglenes sátorépületet emeltek a vásárlók kedvéért, amely 2018-ban és 2019-ben is működött. Új díszköntöst kapott az Ady-domb, felépült az új parkolóház, s az épületek előtti tereket szintén át kellett varázsolni. Kábelkiváltásokat végeztek, intelligens világítással szerelték fel a parkoló környékét, a csarnok és a parkolóház ellátásához új transzformátort is telepített a Vill-Korr. „A csarnokot meglévő épületből alakítottuk át, nem bontották el, a parkolóház viszont újonnan épült. Külön rámpafűtése van, hogy az autó ne csúszkáljon, s a havat se kelljen alatta lapátolni - mondja Gasztonyi Péter projektvezető. A korábban épült parkolóházakhoz" – például a Dunakapu térihez – képest merőben új volt, hogy itt nem kevesebb mint hat darab elektromos töltőállomást is kiépítettek egymás mellé. „Tizennyolc elektromos töltőnek tervezték be a helyet, egyelőre hatnak jutott támogatás, de a városnak megvan a lehetősége a bővítésre. Mi mind a tizennyolcat elláttuk kábellel."

Az Ady-domb már hatalmas hajrában készült, rengeteg kábelt kellett kiváltani a beruházás során. „A dombnak akkor állhattunk neki, amikor a sátrat bontani lehetett, de ahhoz a csarnokot használatba kellett helyezni. Az egész projekt során folyamatosan kapcsolatban voltunk az építőkkel, az Ady-dombnál pedig a növénytelepítőkkel is. Öntözőrendszer, okos közvilágítás, s a padoknál wifiantenna és USB-csatlakozó is működik." Kint az objektumok előtt az összes közvilágítást és térvilágítást úgy alakították ki, hogy egyedileg vezérelhető legyen. Ez így van az Ady-dombbal, valamint a csarnok előtti térrel és a parkoló előtti Halacska parkkal is, amit – ha valaki nem tudná – a zöldterület formája miatt hívnak így. Legalább 100–200 darab lámpatest működésére lát rá így messziről a központ, s ha egyik is kiég vagy meghibásodik, a szerelők azonnal kapják a jelzést. Tudják azt is, pontosan milyen típusú, teljesítményű lámpára van szükség, létrát vigyenek-e vagy kosaras emelőt. Ez – hangsúlyozta Gasztonyi Péter –nemcsak kényelmesebbé, hanem jóval hatékonyabbá is teszi a karbantartást, s a lakóknak sem kell napokig nézegetni a sötétséget, mert pár óra és a hiba megszűnik. Így működik a világítás ma már Győrben a pinnyédi úton, az új uszoda és az Audi Aréna körül.

Ami pedig a megújult, mozgólépcsős, szellőssé, modernné varázsolt vásárcsarnokot illeti, a villanyszerelés szépségéhez tartozott, hogy mind a félszáz bérelhető helyiséghez egyedi igény tartozott. Igaz, a Vill-Korr csak az áramfelhasználás és az egyéni fogyasztásmérés lehetőségét adta meg, s bent a falak között a saját kis birodalmában minden kereskedő, vendéglátó már maga gondoskodott a szükséges elosztókról, kivezetésekről. De így is hosszú és körülményes volt az egyeztetés. A legnagyobb áramfelhasználásra az egyik húsosnak volt szüksége, aki fagyasztókat, hűtőket és feldolgozó gépeket üzemeltet. Gasztonyi Péter elmondta: nehéz utólag megfejteni, hogy korábban hogyan mérték itt a áramfogyasztást, mivel a meglévő épületben teljesen elbontott villanyhálózat keresztül-kasul szőtte a 40 éves épületet. „Volt tizenhét darab meglévő mérőóra, amiről egyszerűen nem lehet tudni, melyik üzlet fogyasztását mérte."

Nincs vége az évnek: az első „korcsolyázó", aki rálépett a frissen elkészült érdi jégcsarnok műjegére, egy önjáró gép volt. Az a gép, amiről a villanyszerelők cserélték a lámpát. Persze nem volt ez bekalkulálva a szerelés menetébe, normál esetben az ilyet betonról végzik, de a terveket mindig átírhatja valami nem várt esemény. A jégcsarnok születését pedig sok ilyen övezte. Okkal lehetnek büszkék az érdi jégcsarnokra, ahol a Kárpáti Farkasok Sportegyesület játszik, edz, s üzemelteti a bajnokságok megtartására és közvetítésére alkalmas pályát. Ami a villanyszerelést illeti, minden szónál nagyobb dicséret, hogy bár a Vill-Korr számára ez bemutatkozást

Vásárcsarnok, Győr.
Fotó: teatro

Méltán büszke a Vill-Korr arra, hogy részt vett a Meininger Hotel születésében. Vitatott, de igen sokat dicsért épület a Szabadság hídnál A Gellért Szálló, a neoreneszánsz vásárcsarnok közelében. A szállodát 2019-ben adták át és a Vill-Korr Építészeti Nívódíjban részesült. Az épületet pedig 2019-ben beválasztották a Nemzeti Építészeti Szalon kiállított művei közé.

jelentett a beruházónál, azóta az már újabb projektet bízott a cégre. A pályáztatás során négy-öt versenytárs közül választották ki a Vill-Korrt, amely nem is számított közelinek az érdi helyszínt nézve. „A távolság szép volt minden nap – mondta a Pápán élő szerelésvezető, Nagy Szabolcs. Két órát utaztunk oda is és vissza is, fél éven keresztül keltem négy órakor, hogy elinduljunk" – idézi fel. „Nagyon szűk határidő alatt igen gazdag műszaki tartalommal kellett megtölteni a csarnokot. Ez egy vadonatúj pálya volt, játéktérrel, szociális résszel. Kiépítettük az épületautomatikát, a sportvilágítást, az erőátviteli hálózatot, a gyengeáramú hálózatot. Benne volt a teljes villamos rendszer, a hűtés-fűtés vezérlésének ellátása, az épület-felügyelet: a tűzjelző és a hő- és füstelvezetés, a villámvédelem. Plusz a mérőhelyek kialakítása és a klíma vezérlése bent és kint" – sorolja az elvégzett feladatcsoportokat Nagy Szabolcs.

Észrevehettük e könyv olvasása során is, hogy a sportvilágítás minősége mindig jellemző volt az adott korra, amikor az objektum épült. Hol van már a 2002-es „egyetemi csarnok" projekt, de már a 2014-es Audi Aréna világítása is réginek számított az érdihez képest, mert ott még nem lehetett szó például LED-világításról. A LED-lámpák természetesen okosvilágítással üzemelnek, pályánként, soronként kapcsolhatók. Létezik úgynevezett takarítóvilágítás, edző- és versenyfény is, aminél a lámpáknak tudni kell az 1000 lux feletti fényt a HD-s közvetítések kedvéért – mondja a projekt vezetője, Ruska Dániel. Nagy Szabolcstól tudjuk: annyira bonyolultnak bizonyult a rendszer, hogy a meglévő szaktudás ellenére is sokszor derült ki beüzemeléskor, hogy valami mégsem úgy működik, ahogy kell, de szerencsére minden akadályt leküzdöttek. „A gépek között néha inkompatibilitás keletkezett, magyarán »összevesztek« egymással, nem kommunikáltak. Ezek sajnos már nem a »bekapcsolom és kikapcsolom« elv alapján működnek, s különböző márkájú és típusú gépek voltak, még a kábelezésüket is újra kellett gondolni. A kommunikációs hiba miatt a fűtés-hűtés leállt és törhettük a fejünket, hogy mi a gond. Volt olyan probléma is, ami az átadás előtt nem sokkal derült ki"– mesél a munka szépségeiről Ruska Dániel. „Már majdnem kész volt minden, mondjuk nyolcvan százalékban felépült a jégpálya, amikor kiderült, hogy nincs megtervezve az automatika rendszere. Akkor jutott eszébe a kivitelezőnek, hogy ezt senki nem csinálta meg. Vagyis adva volt egy gépészeti terv és egy villamossági terv, de a kettő közötti kapcsolatról, a vezérlésről nem létezett se egy tervrajz, se egy műszaki leírás a csomagban - mondja Ruska Dániel. A megrendelő úgy gondolta, hogy a gépészek megcsinálják, a gépészek pedig abban a hitben voltak, hogy a villamos kivitelező készíti el. Hozzátette, ez amúgy rendszeresen a végére marad a beruházásoknak. Végül két hónappal a műszaki átadás előtt a gépészek az általuk megbízott szakcéggel és a Vill-Korral közösen kezdték el törni a fejüket és gyors ütemben elkészült a terv.

Nagy Szabolcs azt idézte fel – mert utólag mindent megszépít az idő –, amikor a jégen kellett „csoszognia" az önjáró gépnek, mert már elkészült a másik cég a próbajegesítéssel és a lámpákkal még munka volt. „Le volt fagyasztva a pálya – rétegenként hordták rá fel a vizet. Mi meg úgy cseréltük a lámpát tizenkét méter magasan. Érdekes feladat ilyen körülmények között pozícióba helyezni a viszonylag kis kosarat." Persze semmi sincs ok nélkül. A dolgoknak nyilván az volna a rendes menete, hogy a gép betonon állva dolgozik a lámpák magasságában. Csakhogy az Elmű oldaláról betáplálás mindössze két nappal a tűzoltósági átadás előtt történt. „Úgy készültünk el, hogy mentünk telepíteni a mérőszekrényt, másnap pedig jött az Elmű betáplálni. Magyarán nemigen hibázhattunk, mert arra már nem lett volna idő – magyarázza Nagy Szabolcs. Így viszont csak ideiglenes villanyról láthatták el a sportvilágítási hálózatot a szerelés idején, cserére volt szükség, de a jég sem várhatott.

A jégpálya egyébként nem fagyban készült, ami nyilván komfortosabbá is teszi a munkát, na de mi van akkor, ha a levegő hőmérséklete tavaszias – több mint tizenöt fokos –, aki viszont lent dolgozik, annak a mínusz 10 fokban is állni kell a sarat? S főként mi van akkor, ha valaki egész nap ingázik a kettő között, akkor garantáltan meg is fázik? – mondja Nagy Szabolcs. „Ez vele járt, a póló ránk izzadt, aztán lementünk és szinte megfagyott rajtunk, a nagykabát alatt." Végül aztán minden működött. A gépek kommunikáltak egymással. A sportvilágítás szórta a tökéletesen beállított, egységes fényt. Az operatőrök elégedetten néztek körül, az átadás megtörtént. Két hónap is eltelt, amikor megérkezett az első nagy eső. „A teljes vízgépészet elázott" – emlékszik vissza Ruska Dániel. Ugyanis a csapadéknak a vízgyűjtő aknába kell folynia, hogy abból öntözhessék a zöldterületet. Igen ám, csakhogy a szivattyú – aminek az lett volna a dolga, hogy ne hagyja az aknát egy adott szint fölé telni – nem indult el. Az akna feltelt és a gépészet víz alá került. Minden tönkrement, a berendezéseket cserélni kellett" – mondja Nagy Szabolcs.

Nagy Szabolcs

Le volt fagyasztva a pálya – rétegenként hordták rá fel a vizet. Mi meg úgy cseréltük a lámpát tizenkét méter magasan. Érdekes feladat ilyen körülmények között pozícióba helyezni a viszonylag kis kosarat.

Nagy Szabolcs

Elefántok a győri állatkertben.
Fotó: Magyarósi Péter

NE HIBÁZZ, *ha az elefánt tesztel!*

Dr. Andréka György

Fontos tudni, hogy ha egyszer ön hazavisz egy elefántot, akkor a villámvédelmi terveket kétszer nézze meg, mert ami a papíron szerepel, az a valóságban csődöt mond. És még egy jótanács: ha emberszabású majmok ugrándoznak a közelében, az értékeket jól zárja el! Mindezt már a Vill-Korrnál is tudják, amióta benne voltak a nagy győri állatkerti fejlesztésekben.

A győri állatkertben a Modern Város Program keretében minden eddiginél jelentősebb felújítások és bővítések folytak 2018-tól 2021-ig. Időrendben haladva, ahhoz, hogy megtelepedhessen itt a három magának való, morózus rinocérosz, fel kellett építeni az új orrszarvú- és zsiráfkifutót. Azután teljesen átalakult az emberszabásúak külső és belső kifutója, új a főbejárat, több és korszerűbb kiszolgálóhelyisége van már a parknak. Az igazi nagy dobást a 2021-es év hozta meg, mert Győrbe érkeztek az elefántok, majd a pingvinek. A Vill-Korr többek között az elefántházban, és a csimpánzoknál vett részt a kifutók építésében, s nem kell hozzá képzelőerő, hogy lássuk: az elefántháznál a villanypásztor kulcskérdés. „Időrendben először a majmok házánál dolgoztunk – meséli Gasztonyi Péter, a projekt vezetője. Nagyon oda kellett figyelni, s minden kapcsolót, lámpatestet legalább tíz méter magasra telepítettünk, hogy a csimpánzok ne érhessék el. A csavarokat is a másik oldalról tekertük be, mert ha elérik, ki is tekerik. Nem tudnánk olyan erősen felfogatni, hogy ne bírjanak el vele" – meséli tapasztalatait Gasztonyi Péter. A kivitelezéshez természetesen nem volt elég a villanyszerelési szakismeret, az „állatok nyelvén" beszélő dr. Andréka György igazgató felügyelte a munkát. „Amikor épült az emberszabásúak háza – mondja Gasztonyi Péter – a majmokat ideiglenes helyre terelték. A Farkas Józsiék meg éppen az ideiglenes kábeleket kötegelték, amikor hol az egyiküknél, hol a másikuknál termettek ott a csimpánzok a kerítés másik oldalán és szépen elkapkodták a kezükből a kötegelőket. Azzal el is szaladtak."

Az elefántháznál Bozza Róbert vezette a szerelési munkálatokat. Nem is képzelnénk, hogy mennyi mindenben kell az eredeti terveket rugalmasan kezelni a négy elefántbika mérete és ereje miatt. „Az elefántok házában mindent – a lámpatestet, a kábelelvezetést – úgy kell alakítani, hogy ami csak lehet, messze legyen tőlük, s ami a közelükben van, abba se tudjanak belekapni. Semmilyen földelésnek nincs például karimája, csak lapos anyagokat használtunk. Az igazgató figyelmeztetett, hogy az elefánt akár egy nyolcas anyacsavart is kicsavar az ormányával. A kinti kifutóban pedig nem volt mindegy, hogy milyen mélyre ássuk a villámvédelmet, mert az állat többtonnás. A homokos talajt feltúrja, és belekaphat a vasba. A villanypásztort pedig – bevallom – úgy képzeltük el, mint a lovaknál, hogy majd zsinórokat húzunk. Ehelyett csuklónyi sodronyokat feszítettünk ki, pedig a lovaké is hat-hét kilovoltos vagyis nem gyenge. Ezekben viszont tízezer voltra van szükség, hogy az állatot visszatartsa, mert ami a marhát megcsípi, azt az elefánt még nem feltétlenül érzi meg. Persze áramerősség az nincs bennük" - mondja Bozza Róbert, aki szerint az elefántnál szinte semmi sem működött a valóságban úgy, ahogy az elméletben. A lámpatesteket is többször át kellett helyezni a benti házban, mert pont annyi fényre volt szükség, amiben az állat lát, de nem zavarja. „Amit beterveztek, azzal vallatni lehetett volna" – meséli.

Ha megpillantok egy rövidnadrágos, kopogós strandpapucsban lépkedő, vásott pólós bácsit az unokájával, akkor már mondom is automatikusan, hogy >>Laci bácsi, már megint nem szóltál, hogy jössz.”<< És ő minden alkalommal kiállja a sort, hogy körbejárjon és visszanézze a Vill-Korr által kivitelezett projekteket.
Dr. Andréka György

Nézzük, hogy ugyanez a munka hogyan festett az állatkert-igazgató, dr. Andréka György szemszögéből nézve: „Régi és nagyon jó a kapcsolatom a Vill-Korral, rendszerint a generálkivitelező alvállalkozójaként lép be ezekbe az állatkerti beruházásokba, amelyeknek amúgy két fő jellemzője van. Az egyik, hogy a költségvetés kőbe van vésve. A másik, hogy amikor valami elkészül, akkor én megjelenek és megkérdezem, hogy nem lehetne ezt inkább ide vagy oda tenni? Ilyenkor egy generálkivitelező rendszerint azt válaszolja, hogy ez nincs a tervekben és kész. De amikor a Vill-Korrhoz fordulok, mégis mindig megoldhatók lesznek a különböző rejtett világításokés áthelyezések.”

„Nekik jut mindig a neheze. Világítsunk meg egy olyan főbejáratot, ami messziről mindent megmutat az állatkertről. Aztán ha kész, akkor világítsuk meg másodszor is és harmadszor is, mert nem szerepelt a tervben, hogy a bejárat tetejét mi beültettük növényekkel, s azok egyre magasabbra és magasabbra nőttek. Most is épp kezd a fény a növény fedésébe kerülni, de el kell ismerni, hogy amikor szólok, a Vill-Korr dolgozói zokszó nélkül jönnek és még láthatóan úgy is élik meg, mintha ők tehetnének a dologról. Pedig dehogyis, egyszerűen megnőtt a fű” – fejti ki Andréka György.

„Másik példa: az elefántház. Azt hihetné valaki, hogy nem nagy dolog: felteszünk néhány lámpát, dugaljt, kábeleket húzunk és kész. Csakhogy olyan lámpát kell feltenni, ami munkavédelmi szempontból elegendő fényt ad, méghozzá jó hat-hét méter magasságból, mert máskülönben az elefánt simán elmatat vele az ormányával. Ezek után jó, ha nem zavarja az elefánt szemét a fény, az a fény sem, ami a gyantáról visszaverődik. S az ilyen mellékmondatok a terveken soha nem jelennek meg. De amikor felkapcsolják a lámpát, s én elkezdem mondani, hogy ez rossz, az rossz, amaz rossz, akkor mindig találunk a Vill-Korral megoldást” – méltatja a cég hozzáállását a kivitelezéshez.

„A villanypásztorról is hasonlót lehet mesélni. Egy nagy betonépületben biztos könnyű bent tartani egy elefántot – gondolhatjuk. De a külső kifutóban, egy hektáron, ami félig-meddig villanypásztorral van körülvéve, már más a helyzet. A háromujjnyi drótsodronyban – ami a beton- és fémoszlopokokra van rögzítve – mindig benne kell lenni annak a kilenc vagy tízezer voltnak, mert az elefánt napi rendszerességgel lecsekkolja, hogy van-e benne áram. Ha nincs, akkor maga indul neki, ha pedig van, akkor nekilöki a másik elefántot a kérdés eldöntésére, s hogy rajta keresztül indulhasson el. „Így a nem tudom, hány tonna szakítószilárdságú sodronyt olyan fémnek és betonnak kell megtartani, ami ellenáll az öt és fél tonnás elefántbika nyomásának. De úgy rögzítették, hogy a fémoszlopra ne vigye át az áramot, mert akkor leföldel az egész, és nem vezeti el. Az akasztási pontoknak tehát tartani és szigetelniük is kell, fém a fémmel, fém a betonnal nem találkozhat, s közben mégis bírnia kell a strapát. Ezeket a pontokat egyenként kellett megtalálni, és lekopoghatjuk, hogy sikerült, még bent vannak az elefántok – mondja Andréka György.

Az esőztetésnél már a villanyszerelők szeme is kikerekedett. Esőztetni a villanypásztort? „Szép feladat volt ez is: miután csinálsz az előbb felsorolt szempontok szerint egy szép villanypásztort, s végre elkészülsz minden oszloppal és akasztási ponttal, jön a következő probléma, hogy a homokos kifotó nem maradhat száraz. A többtonnás állatok hatalmas port kavarnának folyamatosan, ez zavarja az állatot, a látogatót és állandó munkával terhelné a takarítót. A feladat adott: szerkessz egy olyan esőztető rendszert, ami kilenc méter magasságból tartja nedvesen az egész homokos aljzatot, méghozzá egységesen, nem hagyhat ki több négyzetméternyi foltokat. Ha ez sikerül, olyan szikrarendszert nem láttál, mint amit mi is láttunk egy nappal az átadás előtt, amikor kipróbáltuk, hogy működik-e. Persze hívtuk a Vill-Korrt, s erre már ők is csak annyit tudtak mondani: hát akkor ne locsoljátok a villanypásztort. Mert erre már tényleg nincs más megoldás. Ésszel locsoljuk.169

A villámvédelem problematikája az állatkert-igazgatóban is nyomot hagyott. „Emlékszem, a terveknek megfelelően először harminc centiméter mélyre ásták le ezeket, nyilván így is kell. Én nem értek a villanyhoz, de azt tudom, hogy az elefánt másfél-két méterre is leás, ha mondjuk vizet keres. Mosolyogva néztem, mondom: gyerekek, az első nap fel fogja szedni egyetlen ponton, aztán már látom is magam előtt, ahogy húzza-húzza, egészen addig, amíg a ház tetején el nem hajlik a villámhárító. Higgyétek el: nem fogja elengedni. De a legkedvesebb élményem az eredeti tervvel kapcsolatban az volt, hogy csináltunk egy szerintem cso-

daszép házat, az volt az álmom, hogy a túlsó felén mindenhol ablak legyen és a nap minden irányból beragyogja. A villamos tervező viszont alaprajzból dolgozott, és szépen húzott egy egyenes vonalat. A Vill-Korr-os fiúk jöttek oda hozzám, hogy ezt hogyan húzzák meg, amikor ott vannak közben a nyílászárók. Mondom, nem tudom, srácok oldjátok meg, kerüljétek ki őket. S ekkor született egy olyan vezeték, ami – mint a kígyó a Snake játékban, kanyarogva kerül ki minden ablakot. Amikor végeztek, és büszkén mutatták, akkor annyit jegyeztem meg, hogy sajnos ezeket az ablakokat ki is szeretnénk majd nyitni. De lelkük rakta, ezt is zokszó nélkül fogadták, és másodszor is újrahúzták az egészet" – mondja az állatkert-igazgató, aki végül egy személyes élményt is mesélt a cégalapító Gasztonyi Lászlóval kapcsolatban.

„Kétféle Laci – vagy Laci bácsi – van: az elegáns igazgató, és a most vékony, korábban kövérkés, mosolygós, elképesztően társasági ember, akivel nem lehetett csak egy üveg bort meginni. Emelt fővel soha nem álltunk fel az asztaltól. A Vill-Korrt látva tanultam meg azt, hogy minden sikeres férfi mögött áll egy nő, s ez rájuk sokszorosan igaz. Ahhoz, hogy ez a cég ilyen magasra tudjon emelkedni, kell az a kedvesség, szeretet, amit Laci bácsi a feleségétől kap, és amit viszonoz is. A felesége támogatni képes az ő minden oldalát, az összetartozásuk lehet a legfőbb kulcsa a sikerüknek. Egyébként van egy képem a Laciról, ami szintén nem azonos az öltönyös igazgatóval. Soha nem tudtam még rávenni arra, hogy meghívásra érkezzen az állatkertbe, ő mégis eljön – látogatóként, havi rendszerességgel. Ilyenkor jellemzően ügyeletben vagyok – s mi ritkán látjuk szemből a látogatókat, de ha megpillantok egy rövidnadrágos, kopogós strandpapucsban lépkedő, vásott pólós bácsit az unokájával, akkor már mondom is automatikusan, hogy »Laci bácsi, már megint nem szóltál, hogy jössz«. És ő minden alkalommal kiállja a sort, hogy körbejárjon és visszanézze a Vill-Korr által kivitelezett projekteket."

Ildikó sok éve társa és partner a Vill-Korr vezetőjének, a siker is közös, amiben osztoznak.

Az épülő OTP-székház.

Amikor ez a könyv készül, a Váci úton, Pesten száz ember dolgozik, talán a véghajrában még több, szombaton is, vasárnap is. Három éve tart a gigaberuházás, az OTP-székház építése, Gasztonyi Péter szerint ennél nagyobb irodaház jelenleg talán csak egy készült az országban, a Vill-Korr történetében pedig abszolút rekorder. Korábban ugyanezt az Audi G70-ről lehetett elmondani, de a 3500 munkahelyet magába foglaló OTP ötször akkora, és ennek megfelelően igen bonyolult is benne minden rendszer – mondja Gasztonyi Péter.

Aki elvállalja ezt a munkát, négy helyszínt vállalt egyszerre mindenhol, száz négyzetméteren. Az álmennyezet felett, az álmennyezet alatt, az álpadló felett és az álpadló alatt. Kábeltálcázás, kábelezés, alatta a lámpatestek, jelenléti és fényérzékelők, lent a padlódobozok sokasága, a mínusz harmadik szinttől a nyolcadikig. Négy transzformátor működik, hatalmas áramsínek futnak fel a 10 szinten át, s a kábelek, vezetékek hossza 600–700 kilométer, vagyis légvonalban Győrtől Milánóig érnének. „Csak spotlámpából hatezer darabot szereltünk fel. Irodai függesztett lámpatestből négyezret, jelenlét- és fényérzékelőből kétezer-kétszáz darabot" – mondja Gasztonyi Péter, akit a viszonyítás kedvéért megkérdeztünk, hogy a Vill-Korr székházban hány spotlámpa világít. „Száz, talán valamivel több."

Az intelligens világítás- és fűtésvezérlés az egész épületben működik, a fény a jelenlétre gyullad ki, s a lámpatestek a napfényhez igazodva adnak több vagy kevesebb világosságot. Rendkívül komoly a bankbiztonság és a parkolástechnika is. „Minden vezetéknek külön nyomvonalat kellett építeni, s azokat külön-külön leburkolni, nehogy bárki véletlenül is hozzáérhessen, megszakítsa az áramszolgáltatást. Ritkán van dolgunk ennyire komoly IT-hálózattal is" – mondja Gasztonyi Péter.

Két szerelésvezető is ott dolgozik a Vill-Korrtól, az egyik Sepovics Attila, a másik Tóth Ferenc. „Egészen új technológiával is találkoztam, pedig húsz éve dolgozom az építőiparban – mondja Tóth Ferenc. „Az álpadló alatt áramsínek futnak, s úgy van lefedve szőnyeggel, hogy körülbelül egy méter hosszú és harminc centi széles csíkokból áll, le van ragasztva, de egybefüggőnek látszik. Így aztán bármikor fel lehet szedni és vissza is lehet tenni, ha munka van alatta" – mondja Tóth Ferenc. A DALI-vezérléssel működtetett lámpák hálózatát is fineszes logikával tervezték meg. Minden két lámpa között van egy jelenlétérzékelő. Ezért aztán - mondja a vezető – ha később a most még egybefüggő teret mobil falakkal osztják fel, a kábeleket nem kell az adott irodához igazítgatni. Úgy választják le őket, ahogy csak szeretnék, mindössze egy laptoppal kell összekötni a jelenlétérzékelőket és azok szépen viszik a világítást. Mindegyik lámpának egyedi címe van, így akár a folyosó másik végéről is fel lehet kapcsolni.

„És egy akkora aggregátor működik az épület tetején, amekkorát még nem láttam. Mint ez a szoba kétszer – mutat körbe a 40 négyzetméteren Gasztonyi Péter. Vagyis az épület 120 kilovoltos betáplálásról kapja két bombabiztos rendszeren át az áramot. Ha az egyik leáll, akkor még mindig ott a másik rendszer. De abban az esetben, ha valamiért ez sem működne, jön az aggregátor, ami 1000 liter üzemanyagot tartalmaz és elviszi egymaga az egész mamutépület energiaellátását, több órán keresztül, ha kell. A gigantikus méretek mellett az embert elvarázsolja a szépség is: a kávézók, konyhák, a fitneszterem, a belső udvarok, amikben például a növények megvilágításához külön élettani szakértőt alkalmaztak. Ő szabja meg, hogy hány kelvint sugározva világítson a lámpa mondjuk reggel hét után, hogyan igazodjon a hő, a fénysűrűség a növény éledezéséhez." Gasztonyi Péter szerint a hatalmas beruházás azért is mérföldő a Vill-Korr történetében, mert korábban nem lett volna kapacitásuk arra, sem ahhoz elegendő tapasztalatuk, hogy egy ilyen óriási beruházás mellett párhuzamosan egy másiknál is ott legyenek. Amit az az ecseri Lidl-központ jelent.

A Lloyd új éttermében és sörözőjében minden egyedi. A betervezett asztalok érdekessége, hogy sört lehet belőlük csapolni, s elhelyezésükben a kívülálló talán nem fogja elsőre meglátni a rendezőelvet. Pedig mindennek oka és helye van. Ha belépünk, érdemes felnézni a lámpára is: egy fénykör összerakása 4 ember egynapi munkája volt.

A Széchenyi tér okán már szó volt a Lloydról, aminek 2010-es felújításakor varázsolták át az elrontott, ronda kockát a mai előkelő bájú és a barokk térbe jobban illeszkedő palotává. Ezután évekig hirdették a kiadó helyiségeket, akadt is egy-két bérlő, megnyílt a kedvelt kávézó, de az irodaházi terv – többek között a parkolási nehézségek miatt – nem működött. Nem-

Gasztonyi Péter

”

Csak spotlámpából hatezer darabot szereltünk fel. Irodai függesztett lámpatestből négyezret, jelenlét- és fényérzékelőből kétezer-kétszáz darabot.

Gasztonyi Péter

Apró darabkákból kellett összerakni a Kínából négy hónap alatt érkezett, egyedi lámpákat.

Ruska Dániel

Viszont jólesik körbenézni a helyen, szerintem ez messze Győr legszebb, legmagasabb színvonalú étterembelsője. A bútor szövete, vagy a Graboplast által gyártott parketta is olyan fajtájú és minőségű, hogy nem is készült belőle több.

Ruska Dániel

rég a bencések tulajdonába került, s így új életszakasza kezdődött a szerepét sokáig nem találó patinás épületnek. Legújabb kori fejezete, hogy a bencések közös képzési programot hoztak létre az egyetemmel, mivel Győrben önálló szakként indul el a sörfőzés. Ennek feltétele a gyakorlati hely, így jön létre az étterem és söröző, aminek helyszínét a földszinten alakították ki, ahol a kebapos működött. Itt van az a bizonyos üvegpadló, amin keresztül a római és középkori romokra látunk.

A kivitelezés során szinte alapoktól építették újjá a földszintet, s a Vill-Korr is magasabbra lépett, mivel generálkivitelezőként fogta össze öt-hat cég munkáját. Ruska Dániel, a projekt vezetője mesélt az izgalmas kihívásokról, amikhez már az is hozzátartozott, hogy lépjünk be a megfelelő ajtón. „A Lloyd belsejében az utak nem kiszámítható módon vezetnek, csiki-csuki vonalúak. Ezért eleinte hetekig eltévedtünk. Mert az egyik bejárat a pincébe vezet, a másik a kukatárolóba, a harmadik megint máshová, én legalább tizenkétszer kötöttem ki a kukatárolóban" – meséli Ruska Dániel. „A mínusz egyedik szint pinceként – vagyis tárolóként - funkcionált eddig, s annak rendje szerint szeméttel volt tele" - mondja. A korábban földpadlós vagy törmelékes talaj pedig most először kapott betonréteget, mintegy harminc centi vastagon. A pince ugyanis mára a sörfőzés helyévé lépett elő, itt sorakoznak a 600 literes tartályok, s bennük érlelődik a sör. Mindent, ami a régi korokból maradt és megmenthető volt, meg is hagytak. A régi bejáratok téglás boltívei is maradtak, impregnálták őket a felújítás során.

A pince bájához tartozik, hogy oda géppel nem lehet bejutni, így aztán gyalogoslépcsőn kézzel hordtak le mindent. Ez már a második kompromisszum volt, amit a hely szelleme megkövetelt, hiszen eleve állandó akadályt jelentett az épület megközelítése. „Nem is annyira a súly, mint a méret okozott nehézséget. Szűk volt a hely, s a berendezések egy részét a falak megépülése előtt kellett berakni, mert tudtuk, hogy utána már késő. Főként a konyhatechnikára volt ez igaz, de így is meggyűlt a bajunk a hatalmas, ipari méretű mosogatógéppel. Amire kiderült, hogy ezt még be kell varázsolni, addigra bent volt az ajtó. Választhattunk, hogy tönkretesszük a szép új ajtótokot vagy másfél méteres szélességben kibontjuk a falat. Az utóbbit választottuk. Ez most már bent van, és egészben nem is fog kijönni" - szögezi le. „Nem szokványos egy felújításnál az sem, hogy a statikus jelenlétére ilyen rendszerességgel szükség legyen. Gyakran tartott helyszíni felülvizsgálatot, volt, hogy hetente jött. A födémet ugyanis többször is át kellett ütni a pince és a földszint között, a légtechnika kedvéért például két darab háromszáz milliméteres áttörésre volt szükség. A Lloyd viszont nem új épület és vagy ötször volt felújítva, óvatosan szabad hozzányúlni a födémhez, nehogy leszakadjon. Előfordult, hogy a statikus azt mondta, inkább a másik oldalon törjünk át, mert itt kockázatos. Arra is volt példa, hogy acélmegerősítést javasolt" – mondja Ruska Dániel, hozzátéve: az asztalok elhelyezkedésének hátterében is ez áll.

„Az asztalok között különbözők a távolságok. A prágai sörözőkhöz hasonlóan sörcsapjuk lesz, a vendég csapolhat magának. De át kellett miattuk törni a födémet és ezt csak ott tehettük, ahol a statikus engedte. Vagyis az asztalok nem kerülhettek mindig oda, ahová elsőre szerették volna" – magyarázza. A határidő eleve szűk volt, de a Covid miatt kialakult szállítási nehézségek kis híján keresztülhúzták a számításokat. Az egyedi, Kínában gyártott lámpa négy hónap alatt érkezett, „rezgett is a léc". Három méter átmérőjű körökből – összesen 5–6 darab körcikkből – áll a különleges fényforrás, amit a Vill-Korr-osok apró darabokból szereltek össze. Minden körlámpa egynapi munkája volt négy embernek. „Viszont jól esik körbe nézni a helyen, szerintem ez messze Győr legszebb, legmagasabb színvonalú étterembelsője. A bútor szövete, vagy a Graboplast által gyártott parketta is olyan fajtájú és minőségű, hogy nem is készült belőle több. Ami készült, az itt van benn a Lloydban, talán egy-két négyzetméternyi javítóanyag létezik még" – meséli Ruska Dániel, aki szerint különös fordulat volt a kivitelezésben, hogy menet közben a beruházó új belsőépítészt bízott meg. A váltás mindent érintett odabent, mert így teljesen új terv született, az eredetileg képzelt és a megvalósult vendégtérnek köze sem volt egymáshoz.

A szakképzés, illetve az egyetemi oktatás támogatása a jövőbe vetett hit üzenete, felkészült szakemberek nélkül nincs eredményes vállalkozás, nem lehet sikeres az ország – vallotta öt éve, a Vill-Korr fennállásának 25. évfordulójára kiadott könyvben Gasztonyi László, s a véleménye nem változott. „Tíz éve gyakorlati hely vagyunk, Győr szakképző iskoláiból: a PÁGISZ-ból, s mostantól majd a Kossuthból is érkeztek, érkeznek hozzánk gyerekek. Három, öt évig tanulnak nálunk – annak függvényében, hogy

A prágai sörözőkhöz hasonlóan a vendég magának csapolhat.

szakmunkás vagy technikusi végzettséget szereznek-e. Mi mindenre megtanítjuk őket, amire a leendő munkahelyükön – legyen az a Vill-Korr vagy más cég – szükségük lehet. Egyhez ragaszkodom: a munka tisztességét, a fegyelmet, a tiszteletet, a rendet meg kell tanulniuk, de ez nem jelenti azt, hogy a gyakorlatra érkező gyerekeknek kell a füvet nyírniuk."

A Vill-Korr az új szakképzési rendszerben várhatóan 2022-től nemcsak gyakorlati hely, hanem vizsgáztató helyszín is lesz. Erről már hivatalos megállapodás született, a képzeletbeli startgombot akkor lehet megnyomni, amikor a szakképzési központ akkreditációja befejeződik. Ezt tervezik 2022-re. Addig ugyanúgy fogad évfolyamonként tíz-tíz fiatalt a Vill-Korr, s közül 5–6 általában a cégnél is ragad, ami nagy szó. „Nyilván jobban örülnénk, ha mindannyian a kollégáink lennének, ezért is fogadjuk őket a Vill-Korr közösségébe, amikor a végzettséget igazoló papírt megszerzik. El kell azonban fogadni, hogy aki vidéken él, s ott munka várja, nem fog naponta 60–80 kilométert ingázni azért, hogy egy győri cégnek dolgozzon. Nekünk nyilván jó egy olyan kollégával kezdeni, akinél nincs szükség próbaidőre, hisz három-öt éve megismertük, pontosan tudjuk, mit tud."

Ez tehát a szakképzés, s talán emlékeznek még arra is, amikor Gasztonyi Péter ötös diplomával és egy messze előremutató mérnöki tervvel (a Vill-Korr új központjáról) befejezte tanulmányait a Széchenyi István Főiskolán, s elkezdte a munkát a családi cégnél. Több mint tizenöt év eltelt azóta, de a Vill-Korr kapcsolata nem szakadt meg az azóta egyetemmé váló campusszal. Sok diák írta meg szakdolgozatát – Péterhez hasonlóan – a cég kapuin belül, a hallgatók pedig mehetnek gyakorlatot szerezni a Vill-Korrba. A skála széles – nézzük, mit kínál a vállalkozás az egyetemistáknak: „Szeretnénk minden hallgatót a lehető legjobban felkészíteni, hogy szakmai tudásuk szerint az iskolából kikerülve megállják a helyüket villamosmérnökként. A területek a következők: gépészeti automatika, épületfelügyeleti rendszerek; PLC-programozás; közép- és kisfeszültségű hálózatok építése; elosztó- és biztosítószekrények tervezése, összeszerelése a műhelyben; épületek, csarnokok villanyszerelése; gyalogosövezeti beléptető rendszer; intelligens közvilágítás, modern díszvilágítás; jelzőlámpás forgalmi csomópontok; parkolástechnika; elektromos autótöltő; KNX-rendszerek; gyengeáramú ismeretek; energiamenedzsment; végül pedig megújuló energiaforrások."

E hosszú felsorolás nagyon is beszédes, hisz egyben megmutatja azt is, amit a könyv nem sulykolt, de a sorok között megmutatott: a Vill-Korr az évek során Magyarország egyik legszélesebb és legszínesebb villamosságszerelési palettát kínáló cégévé vált. Az eltelt három évtized alatt a Gasztonyi házaspárok gyermekei is felnőttek, a tyúkólból induló történet egyszer majd velük folytatódik. A harminc (plusz egy) ugyan nem mesei szám, de itt volt nekünk ez a sok szereplő, aki mégis meseséssé tette e kötet minden sztoriját.

A Gasztonyi családi vállalkozás Győr megkerülhetetlen részévé vált, Gasztonyi László ügyvezetőként a város valamennyi polgármesterével együtt dolgozott. S hogy a viszony jó, van, akinél barátivá is mélyült, mutatja, hogy ebben a könyvben valamennyien megszólalnak. Győr jelenlegi polgármestere, dr. Dézsi Csaba András 2020-tól vezeti a várost, és szintén nem a jelenből indul, amikor a kapcsolatukról beszél: „Sok éve ismerem Lacit és természetesen a családot, mindegyiküknek van szíve, így találkoztunk egymással – kezdte a kardiológus főorvosként is praktizáló városvezető. – Jószívű, mély érzésű embernek ismertem meg, Laci azt hiszem, az az ember, akit nagyon sokan szeretnek. Nem nagyon volt olyan ügy, ami mellé ne állt volna oda – támogatóként. A Szívcentrum is ilyen, amely az ő hathatós segítségével indulhatott el 2005-ben, azóta több tízezer ember életét menthette meg a gyorsan, helyben nyújtható segítség. Ismerősöm, páciensem, a barátom lett – nem véletlen, hogy őt kértem fel házassági tanúmnak is."

Az esküvő egy külön „mise", ahogy mondani szokás: „Laci mindig szeretett kiengedni, ha buli volt a sok munka után, biztos, hogy ő volt a társaság középpontja. A családomról annyit érdemes tudni, hogy szinte mindenki orvos lett – kivéve azt, akinek különös tehetsége van máshoz. Laci úgy mondta, mi vagyunk az »elöl is, hátul is doktor« család, mármint a nevünkben, s ebben igaza van. Szóval az esküvőre eljött minden rokonunk, a feleségem és a saját családom idősebb, fiatalabb tagjai, s úgy tudom, hogy Ildi, a Laci felesége szólt, hogy ezúttal fogja kicsit visszasza magát. Mégiscsak »elöl és hátul is dr.-ok« vannak a teremben. Ült csendben, szokásától eltérően, de addig a pillanatig, amíg az idős rokonok el nem hagyták a termet. Elindultak lepihenni, talán még el sem érték a szobát, amikor Laci akcióba lépett: nem kellett neki fél óra, s a

teljes násznépet a padlóra itatta, magamat, s persze őt magát is beleértve."

E könyv talán jól érzékeltette azt is, hogy a Vill-Korrt egészen az ezredfordulóig csupa olyan munka találta meg, amelyet addig nem csinált, tanulniuk és újítaniuk kellett, de mindig mindennek megfeleltek, s ha az utolsó pillanatban is, de mindent megoldottak. Egyetlen feladat, pontosabban szituáció van, amely még Gasztonyi Lászlón is kifog – de a következő évfordulóig még van öt, pontosabban már csak négy éve, hogy kitalálja a megoldást. Ez a sztori is Dézsi Csaba Andrásé: „Egy ideje ha a Lacit meglátott mindig úgy jött oda hozzám, hogy »Csaba, te már nem szeretsz engem«, s mire felocsúdtam volna, már meg is ölelt. Egyszerűen nem volt erre ellenszerem, nem tudtam mit mondani. Aztán kitaláltam: láttam, hogy közeledik felém, s én abban a pillanatban mondtam neki: »Laci, te már nem szeretsz engem«, s ugyanúgy, ahogy ő megöleltem. Ott állt ő is, ahogy én, egy szituáció közepette, amelyre neki sem volt válasza. Egyelőre…"

S amit a polgármester sem sejt: a sztori hallatán Gasztonyi László gyerekei, Csilla és Péter rögtön rávágja: „Nekünk is mindig ezt mondja. Mert pontosan tudja, hogy szeretjük, s mi is biztosak vagyunk a szüleink szeretetében."

A családomról annyit érdemes tudni, hogy szinte mindenki orvos lett – kivéve azt, akinek különös tehetsége van máshoz. Laci úgy mondta, mi vagyunk az >>elöl is, hátul is doktor<< család, mármint a nevünkben, s ebben igaza van.

Dr. Dézsi Csaba András

Péter és Csilla: már 2015-ben is vezető pozícióban voltak a testvérek a családi cégnél.

A gyerekek nevében Csilla mesél arról, mikor dőlt el a sorsuk, mit gondol arról a szerepről, ami még rájuk vár. „Kicsi gyerekek voltunk az öcsémmel, s emlékszem, amikor még a régi háznál az udvaron játszottunk, s néztük, hogy a volt tyúkóltól – ami apuék irodája volt – hosszan kígyózik a sor: nagyon sok jelentkező szeretett volna a Vill-Korrnál dolgozni. A családi vállalkozással együtt nőttünk fel, arra is emlékszem, amikor az első, valódi pályaválasztás előtt apu azt mondta, a közgazdasági szakközépiskola lenne nekem jó, mert az nem »csak« gimnázium, s lányként úgysem a villanyszerelés lesz az utam. A gazdasági tudásra viszont szükségem lesz – a cégnél."

A csupa jó jegyet hozó Csilla kiemelt osztályba került, az úgynevezett „PHARE-osztály" voltak, világbanki ismereteket tanultak. Ahogy cseperedett, egyre többször találta édesapja mellett magát, volt, amikor az iskolapadból – iskolatáskával – egyenesen ment tolmácskodni Gasztonyi László mellé. „Mindig kértem aput, hogy legalább mondja el, most milyen munkáról van szó, milyen szavakat kell tudnom. Ha sejtettem, hogy a »tükrös lámpa« szóba kerül, előre megnéztem, ezt hogyan mondják németül. Egyre nőtt a szakszókincsem… Aztán persze olyan is volt, hogy nem tudtam a szót, s akkor körülírtam. Kedvesek voltak velem a Vill-Korr német partnerei, mindig segítettek, s mindig megértettük magunkat."

A nyári gyakorlatok során egyre több osztálytárs jött a Vill-Korrhoz arra a két-három hétre, Csilla pedig mindegyikük mellett ott volt – így viszont egész nyáron dolgozott már középiskolásként is. Azért maradt pihenésre is idő: „Már az érettségi előtt álltunk a lányokkal, s elmentünk a Szigetközbe, ahol volt egy nyaraló. Hogy, hogy nem, az összes fürdőruha eltűnt az egyik éjjel, s én hívtam apuékat. Gyulával azonnal autóba vágódtak – egy platós céges kocsiba –, s jöttek hozzánk. Azt gondoltuk, segítenek megkeresni a ruhákat, de ebből az lett, hogy a már felnőttkorú lánytársasággal koccintani kezdtek, nem tagadom, kirobbanóan jó kedve lett mindenkinek. Mi, lányok pedig egyszer csak azon kaptuk magunkat, hogy a platón ülve, kurjongatva üdvözöljük a töltésről a szigetközi ágrendszert… A fürdőruhák persze nem lettek meg."

Az érettségit is emlékezetessé tette az apa, Csilla nevetve meséli, menynyire izgult előtte. Hiába a jó jegyek, meggyőződése volt, hogy ez nem fog sikerülni. Eljött a nagy nap, nagy levegőt vett, s belépett a terembe, a vizsgabizottság elé: „Az egyik tételt mondtam éppen, nem az osztályfőnököm tantárgya volt ez, aki a szünet lehetőségét kihasználva, elindult a mosdó felé. Lenyomta a kilincset, s mit gondolnak, kire nyitotta rá? Hát az apámra, aki ott fülelt az ajtóra tapadva, hogy minden rendben megy-e velem? Természetesen nem tudtam, hogy ott áll, a szavam elakadt, így a kérdésre csak annyit tudtam mondani a vizsgáztató tanárnőmnek, hogy »erre most nem tudok válaszolni«. A tanárok bezzeg nagyon megörültek apunak, akit jól ismertek, hisz minden szülőire és fogadóórára ő járt el. Kapcsolatteremtésben pedig már akkor is verhetetlen volt. »Hát ha itt van, nyugodtan meg is hallgathatja Csilla vizsgáját« – mondták neki a tanárok, ő persze kapott az alkalmon, így az apám füle hallatára tettem le az érettségit…"

A családi összetartás tényleg ilyen Gasztonyiéknál, a családfőnek ezért meg sem fordult a fejében, hogy a gyerekek közül valaki esetleg nem a Vill-Korrnál folytatja. Az egyetem és a két diploma után (amit később egy harmadik követett, de erről olvashatnak a 18. fejezetben), Csilla is elkezdte a felnőtt, munkás életét a családi vállalkozásnál. „Volt korszakom, amikor matek–német szakos tanár szerettem volna lenni, de érdekelt a lakberendezés is. A lelkem mélyén persze tudtam, hogy a villanyvonal az öcsémé lesz, a gazdasági pedig az enyém. Referensként kezdtem a cégnél." Aki ismeri Csillát és az édesapját, az tudja, hogy sok tekintetben hasonlóak. Az egyenességben, szókimondásban mindenképp. Egy szócsata vezetett odáig, hogy Csilla elkövette a „bűnök bűnét": három évig elment az MKB-hoz dolgozni: „A második diplomám közgazdaságtan, s banki gyakorlatra mentem, ahol valószínűleg tetszett a munkám, állást ajánlottak. Kapóra jött, hogy épp akkor összekaptam apuval, s dafke mondhattam, hogy megyek az MKB-hoz. Hitte is, meg nem is, de az biztos, hogy kikerekedett szemmel nézett, amikor valóban megléptem." (Ez azért tényleg fájt: árulta el egy korábbi beszélgetés során Gasztonyi László.)

Nem a Gasztonyiékról lett volna persze szó, ha Csilla nem ugrik az első szóra, amikor a cégvezető édesapja újból és újból tárgyalni, fordítani hívja segítségül. „Aztán egyszer szólt, hogy jöjjek már vissza, mert nincs, akire rá tudná bízni a cég gazdasági vezetését. Így lettem gazdasági igazgató. Jelzem, anno kevesebb pénzért vett fel, mint amennyit a bankban kerestem" – teszi hozzá a jelenben Csilla. Szintén mosolyogva.

Munkabírásban a Gasztonyi „gyerekek" próbálják felvenni a versenyt a szülőkkel, nem könnyű. Péter, miközben a nagy projekteket viszi, biztos lehet a gazdasági háttérben, Csilla támogatásában, aki a könyvelést, az utalásokat, a pénzváltásokat intézi. Ehhez egyben kell látni szinte a teljes szervezetet, vagyis a Vill-Korr gazdaságát. Az irányítást nem adja ki a kezéből Gasztonyi László, s a cégalapítást követő harminc (plusz egy) év fordulóján nehéz elképzelni, hogy a Vill-Korr egyszer nélküle fog működni. Ezzel Gasztonyi Csilla is így van: „Nekünk jó életet adott a sors, hogy ebbe a családba születtünk. S bár nyilván lehetne a generációváltásról beszélni, vagy arról, hogy melyikünkre milyen feladat vár majd, de én mindig azt mondom apunak, hogy mi ketten úgyis egyszerre megyünk majd nyugdíjba. S bár mosolygunk ezen, fikarcnyi kétségem sincs, hogy így is lesz."

> *Aztán egyszer szólt, hogy jöjjek már vissza, mert nincs, akire rá tudná bízni a cég gazdasági vezetését. Így lettem gazdasági igazgató.*
>
> *Gasztonyi Csilla*

GASZTONYI PÉTERNÉ HORVÁTH ANDREA

„Nekem a Vill-Korr azt jelentette elsősorban, hogy újra lett családom. A szüleim – akiket tizenkilenc évesen vesztettem el – egészen biztosan figyeltek odafentről, hiszek abban, hogy ez az egymásra találás nem lehetett véletlen. Vezették a kezemet, hogy újra legyen anyukám és apukám. Így is szólítom őket, Csillát, a sógornőmet pedig testvéremnek tekintem, és ők is így viszonyulnak hozzám. Sokszor előfordul, hogy mások, akik látnak minket, azt is hiszik, az apuék gyereke vagyok.

A férjemmel, Petivel sokkal régebbről ismerjük egymást. Tizenhat éves voltam, családi vállalkozásunk volt, egy kocsma, ahova a környékről is átjártak, akkoriban volt egy kis vicces szemben állás a révfaluiak és a kisbácsaiak között. Mi révfaluiak voltunk, a Petiék a kisbácsaiak. Később három évig udvarolt nekem és megvárta, amíg visszajöttem külföldről. Azonnal befogadtak. A mentalitást könnyen megszerettem, mert én is olyan családból jöttem, ahol a munka volt az első. A saját vállalkozásommal kapcsolatban pedig apu lett a legfőbb marketingmenedzserem.

Szerintem a Vill-Korr sikere a családias légkörben, az összetartásban rejlik. Apu mindenkinek Laci bácsi és mindenki előtt nyitva van az ajtaja. Ugyanez igaz anyura – Ildikóra –, Csillára és a Petire is, a dolgozók közül senkinek nem kell félnie, ha egy problémáját megosztja a fő-

A VILL-KORR *nekem...*

Gasztonyi Péterné Horváth Andrea

Gasztonyi Péter László

Gasztonyi Máté

Gasztonyi András

nökével. Sok cégnél az alkalmazott szólni sem mer a feletteséhez. Itt apu és anyu személyisége a kulcs, miattuk van az, hogy az egész céget áthatja egy teljesen más mentalitás, mint a multiknál. Mert sok helyen – tisztelet kivételnek – a ranglétra a legfontosabb, és így minden súrlódás oka, hogy ki milyen szintre kerül, kit ugrik át a felfelé jutásban.
Azt pedig bárki megerősítheti, aki elképzelte a Vill-Korr-os, öltönyös igazgatót, azonnal megváltozik a kép, amikor megismeri. Aput a legjobban az villanyozta fel, ha ő lehetett a Mikulás a gyerekeknél. Közben ott van a cégnél mindig, este is, ahogy a többiek. Mindenki részt vesz a munkában, s ha bármi probléma adódik, rögtön képesek orvosolni, személyesen oldják fel az esetleges feszültséget."

GASZTONYI PÉTER LÁSZLÓ

„Emlékszem, hogy már egész kisgyerekként is kábeldobokon ugráltam a telephelyen, imádtam viselni a Vill-Korr-os jelmezt. De a villamosságnál jobban szerettem az állatokat és a természetet, nyolcéves korom óta ez vonz, megnyugtatott az állatok közelsége, a csend. Hat éve kezdték a papáék Árpi bácsival (néhai Petrovicz Árpád – a szerk.) fejleszteni a tényői gazdaságot és rögtön tudtam, hogy ez lesz az én világom. A papának mondtam is, hogy szívesen foglalkoznék vele, apuéknak pedig, hogy szeretnék majd agrármérnöknek tanulni, ha végeztem a Czuczor-gimnáziumban.
Persze nemigen vannak a korosztályomban olyanok, akiket a marhatartás érdekel, én ezt szeretem a legjobban: látni, ahogy esznek, élnek, fejlődnek a gondjainkra bízott állatok. Jó gondozni őket, a közelükben lenni, bekenni a hátukat, gondoskodni az oltásukról. Pedig fájdalmas a rúgásuk, amikor oltottuk őket, segítettem őket kiválasztani a többi közül, elfektetni, befülezni s kaptam a sípcsontomra és a mellkasomra is. Az állattartás mellett még a mezőgazdasági gépek érdekelnek, a szüleim szerint jó érzékem is van hozzájuk. Apu azt mondja, sokszor egy traktort, mást jobban átlátok, mint ő. Egészen biztos vagyok abban, hogy megtaláltam az életcélomat, bármilyen kemény munka is a gazdálkodás, nem az, ha az ember azt csinálja, amit szeret."

GASZTONYI ANDRÁS

„Petit a gazdálkodás érdekli, engem egészen kicsi koromtól kezdve a villamosság. Nagyon szeretek szerelni, de továbbtanulnék a PÁGISZ után, hogy villamosmérnök lehessek, mint az apukám. Tudom, hogy tizenkét évesen még nem dőlt el a jövő, de biztos vagyok benne, hogy ez fog érdekelni. A szerelésben már most is próbálok segíteni, a papa örül neki és fontosnak is tartja, hogy részt vegyek a dolgokban. Nagyon sokat tanulok bent Marcitól, a Vill-Korr műhelyvezetőjétől.
A legjobban minden közül a világítás érdekel: a lámpák szerelése. Imádom, amikor egy lámpatestet szétszedünk, kinyitunk, egy lencsét beszerelünk, megtisztítunk. Figyelek és tanulok, akitől csak lehet, összeszereltem már elosztószekrényt, engedik, hogy bekössem, kábelezzem, s még a gravírozást is élvezem. Otthon pedig csináltam az udvaron világítást a kutyáknak, hogy ne sötétben kelljen kivinni nekik az ennivalót, igyekeztem jól beállítani hozzá a napelemeket.
Én is Vill-Korr-osnak öltöztem kisgyerekként, anyuék mesélték, hogy szerelőládával mentem farsangkor óvodába. Nem jutott eszembe soha, hogy bármi más legyek: pedig a családom nem erőltetett semmit, apuék azt mondják: örülnek, ha ez érdekel, de csak az számít, hogy boldog legyek."

Angyal Zsoltné
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem negyed évszázad, megbízható munkahely. A Boglárka u. a fiatalságot, a Berkenyefa sor a tapasztalatokkal teli kort jelenti számomra.

Mikor átvettem a Győri Püspökség vezetését, hamarosan hallottam emlegetni Gasztonyi László nevét: annak apropóján, hogy a cége több plébánián is kiváló munkát végzett, ő pedig nagylelkű felajánlásokat tett. Később személyesen is megismerkedtünk, és jó baráti kapcsolatom alakult ki az egész kedves családjával. Olyannak ismertem meg, aki nagylelkűen és készségesen segít, ahol tud egyházmegyénkben, és azon is túl.

Pápai Lajos nyugalmazott megyés püspök

Bartha Zoltán
A VILL-KORR *nekem...*

– Nekem a Vill-Korr fényes jövőkép.

Fehér Lajos
A VILL-KORR *nekem...*

– A csapatszellemet, a közös főzéseket, az együtt töltött jó hangulatú programokat adja pluszban a mindennapi munka mellé.

A kompetens és megbízható szolgáltatók és beszállítók minden nemzetközi vállalat, így az Audi Hungaria sikerének is fontos tényezői. A győri Vill-Korr Hungária Kft. sokszor bizonyította hozzáértését, így 2006-tól az Audi beszállítói köréhez tartozik.

Thomas Faustmann, az Audi Hungaria volt ügyvezető igazgatója

Győr város fejlődését, gazdagságát polgárai szorgalmának, elkötelezett lokálpatriótái lelkes, odaadó támogatásának köszönheti. Azoknak, akik távolabbra látnak, akik meghatározzák egy település jövőbeni arculatát. A Gasztonyi Család az elmúlt 30+1 év során nem csak a kultúra, az egészségügy, a sport, a városszépítés támogatásával írta be nevét a város aranykönyvébe. Ott olvashatjuk nevüket a győri egyetem létrejöttét önzetlenül támogató polgárok körében. Az ő hozzájárulásuk is beépült Győr és a térség fényes jövőjének fundamentumába.

Dr. Szekeres Tamás, a Széchenyi István Egyetem korábbi rektora, professor emeritus

Amikor először találkoztunk, viszonylag fiatal cég voltak, de szimpatikus volt nekem Gasztonyi László, el tudtam képzelni, hogy a feladatot, amelyre pályáztak – a győri Gardénia villamossági munkáját – meg tudják csinálni. A döntéshez bizalom kellett, s egy percig sem bánom, hogy ezt akkor megelőlegeztem nekik. Azt követően számos munkánk volt még, csupa jó jut eszembe, azt az egyet sajnálom, amiről természetesen már nem ők tehetnek, hogy a győri textilipar leépült, a gyár pedig örökre bezárt.

Guntram Thurnher

Beke Lajos
A VILL-KORR *nekem...*

– Nekem a Vill-Korr a második munkahelyem, már több mint 16 éve dolgozom itt. Egész Győr területén és Szentgotthárdtól Nyíregyházáig, Sátoraljaújhelyről Pécsig az egész ország területén dolgoztam már. Csarnokszereléstől középfeszültség- és erősáramszerelésig, változatos munkával.

Ugrani tudnék arra, amikor vigyorogva közli, hogy a munkánkra – nagy kegyesen – kettes-hármast tud adni... Pedig mindketten tudjuk, hogy a csodájára járnak annak a gazdaságnak, amit Tényőn csinál a családjával, s aminek mi is a részesei vagyunk. Nem mondom, hogy nincs néha vita köztünk – de ezt rendre délelőtt letudjuk. Estére, főképp, ha vadászni is kimegyünk, régi a barátság. Laci ilyen: napközben kemény, de nagyobb szíve keveseknek van.

Farkas János, az F-K System vezetője

Mező Tamás
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem szakmai sokrétűség, fejlődés.

Elkötelezett egyetemtámogató polgárként ezer szállal kapcsolódik a Széchenyi István Egyetemhez Gasztonyi László, akivel egyetértünk abban, hogy az elméletben megszerzett tudás gyakorlati ismeretekkel kiegészítve teljes, éppen ezért hosszú ideje kölcsönösen támaszkodhatunk egymás szakértelmére. A Vill-Korr Hungária Kft. évek óta fontos szakmai partnerünk a duális képzéseinkben és szakmai gyakorlati helyként is. Az ehhez hasonló együttműködéseinknek is köszönhető, hogy a széchenyis hallgatók versenyképes diplomát szerezhetnek.

Dr. Filep Bálint, a Széchenyi István Egyetem elnöke

Bozza Róbert
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem nemcsak a megélhetést jelenti, hanem a szakmai fejlődés lehetőségét, új kihívásokat és az eredményes munka örömét is. A jövőmet látom benne.

A győri zsinagóga százötven – plusz egy – éves ünnepségén engem kértek fel a köszöntőre. Ott elmondtam: az, hogy most itt állhatunk, két ember feltétlen érdeme. Az egyik Balogh József volt polgármesteré, aki nem hagyta veszni az épületet; a másik pedig Gasztonyi Lászlóé, aki a vállalt munkán túl gondoskodott arról, hogy az épület kívülről is gyönyörű legyen. Mint oly sokszor, most is a szerződésen felül készítette el a Vill-Korr a külső világítást. Nyilván mondhatnánk azt, hogy egy ekkora cég megteheti, hogy jótékonyan segítsen, de nem mindenki gondolkodik így, ők ráadásul messze többet vállalnak – társadalmi felelősség gyanánt –, mint bárki az ő szakmájukban, családi vállalkozásként. A templomok fényei a bizonyítékok erre…

Széles Sándor kormánymegbízott

Formaggini Beatrix
A VILL-KORR *nekem...*

A Vill-Korr nekem pályafutásom kezdete, szakmai fejlődésem megalapozója.

Az informatikai szakmából jövök, huszonhat évig ott dolgoztam; a Schneider vállalathoz öt éve érkeztem. Akkor azt kértem a vezetőkollégáktól, hogy mondják el, kik a legfontosabb partnereink, szeretném őket meglátogatni. A Vill-Korrt és Gasztonyi Lászlót az elsők között említették. Míg Győrbe értünk, a kollégáim felkészítettek a cégből: tudtam, hogy profi, nagy szakmai tudású vállalkozáshoz, megbízható partnerhez érkezünk. Az első benyomás azonban mindent felülírt. Jó volt látni, hogy itt valóban egy családi vállalkozással találkozhatok, azt még inkább, hogy az utódlás kérdését is megoldottnak éreztem. A legtöbb magyar vállalkozásnak ez a legnagyobb kihívás – Ki viszi majd tovább a szülők által felépített céget? Én egy multinacionális vállalatot vezetek, de nagyon szurkolok a magyar vállalkozásoknak. A Vill-Korrért szerencsére nem kell, ők itt, Győrben tudják a dolgukat.

Veres Zsolt – Schneider-vezérigazgatója

Márton Marcell
A VILL-KORR *nekem...*

– Nekem a Vill-Korr lehetőséget adott egy szakma megtanulására és elsajátítására, ezzel édesapám és bátyám nyomdokaiba léphettem. Igaz, a családunkból csak ketten dolgozunk a szakmában, de mindketten a Vill-Korr Hungária Kft. alkalmazásában. Szerelésvezetőként és villanyszerelőként egymást segítve próbáljuk megoldani a naponta elénk táruló új, és nem minden esetben egyszerű feladatokat. A Vill-Korr közelebb hozott minket egymáshoz.

Sok munkánk volt az elmúlt három évtizedben, az utóbbi időkben talán valamivel kevesebb, a Vill-Korr-t ugyanis az állami megbízások is megtalálták. Nem ok nélkül, hiszen komoly szakmai tudású, megbízható cégről van szó, s mi magunk is tapasztaltuk, hogy kevés hasonló kompetenciájú vállalatot találni ebben a szegmensben. Meg kell becsülnünk ezeket a magyar cégeket.

Zentai Zsolt, Audi gyártervezési részlegének vezető mérnöke

Hajdu Adrienn
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem a 2. munkahelyem, ahol egy új területen és egy összetartó társaságban fejlődhetek.

Márton Géza
A VILL-KORR *nekem...*

– Annak idején egy szegény legény elindult a nagyvilágba, szerencsét próbálni. És rátalált egy olyan cégre, ahol szeretettel fogadták... Hálás vagyok, hogy része lehetek a cégnek, a tudásomat szeretném átadni a fiatal kollégáknak, minél több fiatalt kinevelni a cégnek. Önzetlenül. Mert az idő eljár felettünk, megélni ezt csak együtt lehet jóban, rosszban. Nekem ezt jelenti a Vill-Korr.

A gyors és szakszerű ügyintézés záloga, hogy a beruházó, a kivitelező és a hatóság együtt és egyszerre jelen legyen – a Vill-Korr azon vállalkozások egyike, amely ezt a szemléletet hamar megtanulta és átvette. Ami pedig az elkötelezettségét mutatja Győr-Moson-Sopron megye iránt, azt a 2013-as árvízi védekezés során pontosan láttuk. Vámosszabadinál, az árvízi védekezés legnagyobb buzgárának megfogásánál, illetve a határátkelőnél lévő töltésnél a Vill-Korr biztosította a világítást.

Sallai Péter, a megyei katasztrófavédelem vezetője

Nagy Szabolcs
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem új lehetőség a szakmai fejlődésre.

Talán a Jedlik híd díszkivilágításánál történt meg először, hogy aznap este már nem autóztam haza, hanem a Laciéknál aludtam. Ez követően aztán nemegyszer megtörtént. Volt, hogy két éjszakán át is maradtam. Ez nagyon nagy részt köszönhető volt a vendégszeretetüknek, s nyilván az elhúzódó munkának is. Másnap – ha nem készültem a győri ott alvásra – rendre Vill-Korr-os pólókban mentem haza a családomhoz, mert váltóruhát természetesen kaptam. A feleségem ma már – ha Győrbe jövök – rendre pizsamát is csomagol nekem, nem ok nélkül. Egyszer egyébként ők is eljöttek velem, s megtapasztalták, milyen a Gasztonyi családdal összejönni. Aznap éjjel Győrben ragadt a teljes család.

Hoffmann Péter,
Hofeka-ügyvezető

Molnár Tamás
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem a folyamatos szakmai fejlődésen túl a büszkeséget is jelenti, hiszen a kollégák az ország számos pontján hagyják ott a Vill-Korr-névjegyet mint meghatározó villamosipari vállalatét.

Csorna polgármestereként kerültem Gasztonyi Lászlóval munkakapcsolatba. Hamar kiderült számomra, hogy nemcsak határozott cégvezető, hanem csupa emberség is. Ez utóbbi abban rejlik, hogy magával hozta a család, az otthon szeretetét, a mindennapok során eszerint él, cselekszik, ennek rendeli alá magát. Meggyőződésem, hogy ez lehet a sikerének egyik legfontosabb kulcsa. Számomra is ez jelentette azt a többletet, amely miatt rögtön megkedveltem és mindig jó szívvel gondolok rá. Mindemellett jókedve, humora, közismert derűje teszi szerethetővé mindannyiunk számára.

Dr. Bónáné dr. Németh Katalin,
Csorna polgármestere

Mészáros-Turi Nikolett
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem a biztos megélhetést és a fejlődési lehetőséget jelenti.

Gasztonyi László fantasztikus, kivételes képességű üzletember, akiben hatalmas erő munkál, hatalmas szív dobog. Élete a munka és a családja, de az egész vállalat egy nagy család. Barátsága örök, mindenkinek ott segít, ahol tud. Csak csodálni tudom a teherbírását. Végtelenül tiszteli a szüleit, ahogy a testvére, Gyula is. A jó Isten megadta nekem az, hogy még ismerhettem az édesapját is.

Tompa Mihály zeneszerző

Török Bence
A VILL-KORR *nekem...*

– Nekem a Vill-korr a családias légkört, a választékos munkakört jelenti.

Lacit már több mint 15 éve ismerem, mindig jó barát volt, segítőkész és nyitott az új ötletekre. A koronavírus-járvány előtt gyakrabban találkoztunk, és sokszor órákon át jókat beszélgettünk. Annak ellenére is, hogy ő nem beszél németül, én pedig csak a leglényegesebb magyar szavakat ismerem. Számomra mindig is lenyűgöző volt, ahogy az emberek megértik egymást, még akkor is, ha senki sem érti tökéletesen a másik nyelvét. Ahol van akarat, ott mód is adódik.

Mattes Adolf – Audi, vezető mérnök

Sipőcz Márton
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem a hely, ahol az elképzeléseim megvalósíthatók.

Ódor Tamás
A VILL-KORR *nekem...*

– Nekem a Vill-Korr folyamatos tanulás és fejlődés.

Régi ismeretség a miénk, Laci már az édesapámat is ismerte, s én soha nem felejtem el, ahogy tisztelte és szerette őt. Talán azért, mert ő korán elveszítette az édesapját, különleges szeretettel fordult az apám felé. Egyszer azt mondta neki, Géza bácsi – így hívta –, ön olyan jó ember, hogy elfogadnám a saját apámnak is. Nyíltszívű, egyenesen fogalmazó ember Gasztonyi László, akinek ezen tulajdonsága becsülendő – a magánéletben és az üzleti világban is. Ritka az ilyen.

Vető Géza, a VLG Kábelkereskedelmi Kft. ügyvezetője

Rácz Zoltán
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem iránymutatást adott a fejlődésben. A megszeppent fiatal gyerekből egy emberileg talpraesett és szakmailag is egyre érettebb embert faragott.

Vadászaton voltunk, ahová az unokája, a kis Peti is eljött velünk. Kétnapos program volt, hajnaltól estig kint voltunk a terepen, de semmit nem tudtunk felmutatni a nap végére. Vadlibákra vadásztunk, amikor végre egy puskavégre akadt. Ötszáz méteren ejtőzött lefelé, utána pedig még vagy egy kilométert futott. Kis Peti kergette a vadhajtóval, így az ő kontójára írhatjuk az egyetlen zsákmányunkat. Hatan voltunk, nagy lakomát ebből nem csaphattunk. Azt ugyanakkor jó volt látni – akkor és számos alkalommal -, hogy Laci mennyire szereti a családját, ezen belül pedig az unokáit.

Sebők Imre – ASM Security

Pál Csaba
A VILL-KORR *nekem...*

– Vill-Korr nekem egy jó lehetőség, egy társ, mely által tudásomat, tapasztalataimat gyarapítom, új embereket és helyeket ismerhetek meg, munkámmal valami maradandót tudok alkotni, hozzájárulva a társadalom fejlődéséhez (az infrastruktúra bővítése által), és azon vagyok, hogy a cég eddigi sikerei sora tovább folytatódjon.

A cégemet 1993-ban alapítottam, tehát kicsivel később, mint a Laciék. Koós Joachim egykori műegyetemi barátom tett említést róluk, hosszú évekre szóló üzleti, majd baráti kapcsolat alakult ki ebből. Ők gyorsabban és nagyobbra nőttek, mint mi, nagyrészt az audis munkák miatt, ugyanakkor olyan megrendeléseket kaptunk és kapunk tőlük, amelyek a mi cégünknek is nagyon fontosak. Egyenes, tisztességes vállalkozó Gasztonyi László, évente egyszer most is találkozunk és beszélünk egymással.

Bablena László, Bablena Trade Kft.

Turóczíné Ruppert Erika
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem feladatok széles vertikuma, egyéni rekord a pozíció betöltésével, szakmai önállóság, felelősségvállalás, anyagi biztonság, megbecsülés, jól megérdemelt pihenés.

Sok évvel ezelőtt az Aud-gyár egyik átadási ünnepsége előtt pénteken hívott Gasztonyi Laci, hogy nagyon kellene egy speciális egyedi termék, átadás vasárnap délben, addig be kell építeni. Két óra múlva már a németországi gyártásban volt az információ, az éjszakás műszakban legyártották, ugyancsak az éjszaka folyamán kiment érte a kollégánk és szombat délután vámmal együtt az építkezésen volt a kívánt termék, és vasárnap reggelre a Vill-Korr be is építette, rendben lezajlott az átadó. Az OBO-csoport több mint 25 éve dolgozik együtt a Vill-Korr Kft.-vel, beszállítóként és megrendelőként is. Büszkék vagyunk rá, hogy a Gasztonyi család partnerei lehetünk, mert így a termékeinket olyan szakmai tapasztalattal és hozzáértéssel rendelkező szakemberek építik, akik egyben biztosítékai is a legmagasabb szintű funkcionális és megjelenési minőség elérésének az elektromos kivitelezésben.

Garai János és Hernádi Lajos ügyvezetők, OBO Bettermann

Generációjának egyik meghatározó vállalkozója lett Gasztonyi László, s vele a cég is ebben a szegmensben. Az én korosztályom számára éppúgy példakép, amit pedig mi tanulhatunk tőle/tőlük, az az alázat. A munka és minden megrendelés iránt. Azt látom ugyanis, hogy az ő esetükben nincs különbség a nagy, a közepes és a kisebb munkák között. Mindegyikért ugyanúgy jótáll Gasztonyi László és a Vill-Korr. Talán éppen ez a sikerük titka.

Varga Zsolt, Eurogeneral

Ruska Dániel
A VILL-KORR *nekem...*

– A Vill-Korr nekem lehetőség a széles körű szakmai fejlődésre és szakmai kapcsolatok kiépítésére.

Tompos Dénes
A VILL-KORR *nekem...*

– A 16 év alatt - amióta itt vagyok alkalmazott - kaptam hideget, meleget, mindig megpróbáltam, hogy az elvárásoknak megfeleljek, és legjobb tudásom szerint teljesítsek. A hosszú évek alatt a rendszeres képzéseknek köszönhetően a szakmai fejlődésre is adott volt a lehetőség, amit a vezetőség és a cég is a szakgárda fejlődése érdekében folyamatosan biztosít.

A Vill-Korr Hungária Kft. az elmúlt évtizedekben meghatározó szereplője a magyar villamosiparnak, melyek alatt folyamatos üzleti kapcsolata alakult ki a Siemens Zrt.-vel. A üzleti kapcsolatunk egyik fő jellemzőjeként a megbízhatóságot emelném ki, melyet ezúton is köszönünk Lászlónak és további sok sikert kívánunk az elkövetkezendő esztendőkben.

Dale Martin, Siemens

Gyömörei Lajos
A VILL-KORR *nekem...*

– Nyugdíjasként is visszajöttem dolgozni, mert éreztem, hogy szükség van rám. Már nem dolgozom, de többször is felhívnak, érdeklődnek, hogy mi van velem... ez jólesik.

A Vill-Korrral körülbelül egy időben kezdtük a szakmát, a visszatekintés jó érzéssel tölt el. Eszembe jut az a sok-sok projekt, melyet közösen megvalósítottunk. A Vill-Korr-t nagyon becsülöm, mert családi vállalkozásként dolgoznak, nevüket adva a folyamatos fejlődéshez és a minőség iránti elkötelezettséghez. Számomra tiszteletre méltó, hogy a család több tagja is vállvetve dolgozik együtt a cég sikeréért. Ennek meg is van a látható eredménye, a villamos piac egyik meghatározó vállalkozásává váltak, ráadásul régiójukban piacvezetők lettek. Boldog születésnapot, sok sikert kívánok!

Morvai Zoltán ügyvezető, BE LIGHT!

Varga Noémi
A VILL-KORR *nekem...*

– Az első munkahelyem, ahol mérnöki kihívások, jó kollégák és rengeteg új ismeret várt, amiért hálás vagyok. A duális képzés pedig megalapozta a tanítás iránti elkötelezettségemet.

Liebmann-né Körtvélyesi Ilona
A VILL-KORR *nekem...*

– Tőkeerős, stabil cég = hosszú távú anyagi biztonság = megbecsülés.

Negyvenéves barátság köt össze minket Lacival, amikor először jött hozzám hajat vágatni, még főiskolás lehetett. Rendre itt tanult, amíg várta, hogy sorra kerüljön. Én minden vendégemhez szeretettel fordulok, az ő gesztusai pedig ugyanilyenek voltak felém. Barátok lettünk, sokszor a hajnyírás után most is beszélgetünk. Amikor édesapja beteg lett, én borotváltam, jártam hozzájuk. A múltunk, az emlékek összekötnek.

Nagy Sándor mesterfodrász

Szabó-Zentai Viktória
A VILL-KORR *nekem...*

– Nem volt könnyű a kezdet, de szorgalommal, kitartással, sok tanulással, támogatással, a kis csapatunk összefogásával hosszú távra tervezek itt.

Bányai József
A VILL-KORR *nekem...*

– Az aktív kor után is elismerik szakmai tudásomat, mert rám bízzák a jövő nemzedékét, a duális képzés keretében itt levő diákokat, hogy megtanítsam nekik a „szakmát".

Mindkettőnk cége családi vállalat, a családi értékeket szem előtt tartja, a munkatársakat is családtagként kezeli, közös találkozási pontokon mindig egyeztettünk, felnézünk egymásra. Lacinak van hite abban, amit csinál, még a nehéz pillanatokban is mindig meg tudtunk állapodni, partnerként kezelni egymást. Bízom benne, hogy a következő 30 év is a partnerség és barátság jegyében telik a családjaink között!

Varga Miály,
a KÉSZ Holding Zrt. alapítója

Tóth János
A VILL-KORR *nekem...*

– Az Audiban a kezdetektől ott lehettem és szinte nyugdíjig sajátomnak tekinthettem ezt a területet, tehettem ezt azért, mert szakmailag elismertek, megbecsültek.

Bognár Jenő
A VILL-KORR *nekem...*

– Nyugdíjasként visszajárok dolgozni, érzem, szükség van rám, elismerik a munkámat.

Mi jut eszembe a Vill-Korr Kft.-ről és Gasztonyi Lászlóról? Ősz hajszálak, precíz, minőségi munka, mecenatúra, igazából egy, csak évszázadokkal ezelőtt létező embertípus. Sok beruházást menedzseltem, amelyben a Vill-Korr is szerepet kapott. A villanyszerelők sokszor mentették meg a projekteket, ők hozták be a mások által elvesztegetett időt. Ők mindig véghez viszik a csodát, nekünk meg közben fehéredik a hajunk, míg a határidőért aggódunk.
Lacit nem csak ezért szeretjük. Önzetlen, adakozó, jóbarát. Sokszor olyanok felé is jóindulatú, akik nem érdemelnék meg. Megyeszerte megújulnak templomok, köztéri alkotások nőnek ki a földből, díszt kapnak épületek, amelyeket sötétedés után megcsodálhatunk. Karitatív szervezetek, mindannyiunk örömét szolgáló események rendszeres szponzora. Életműve alapján méltán érdemelte ki, hogy a megye díszpolgárává válasszák. Megtiszteltetés volt számomra, hogy a kitüntető címet én adhattam át egy igaz és jó ember részére.

Németh Zoltán megyei elnök

A Vill-Korrhoz együttműködésünk kezdetén főleg motorosszezonban szerettem ellátogatni. Budapest ideális túratávra van Győrtől, így nem állítom, hogy minden esetben maximálisan indokolt volt a látogatásom. Néhány találkozó után azonban rájöttem, hogy valójában nem is a motorozás, hanem az ott dolgozók miatt szeretem a győri utakat. A Gasztonyi családban igaz magyar embereket, a Vill-Korrban pedig egy jól működő, 100 százalékig magyar vállalkozást ismertem meg. Gratulálok a 30 évhez, és még legalább kétszer ennyit!

Kiss Csaba projektosztály-vezető, BE LIGHT!